

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ –
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ**

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ – ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА
ЗА ШКОЛСКУ 2020/2021, 2021/2022. И 2022/2023. ГОДИНУ**

**Београд
2024**

УВОД

Универзитет у Београду – Правни факултет спровео је поступак самовредновања за период од прве три године од дана издавања уверења о акредитацији у свим областима обезбеђења квалитета у складу са:

- Законом о високом образовању („Службени гласник“, бр. 88/2017, 27/2018, 73/2018, 67/2019, 6/2020, 11/2021, 67/2021, 67/2021 – др. закон и 76/2023);
- Правилником о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма („Службени гласник“, бр. 13/2019 и 78/2024);
- Правилником о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Службени гласник РС“, бр. 78/2024);
- Статутом Универзитета у Београду – Правног факултета (пречишћен текст, дел. бр. 01-226/4 од 27.02.2023. године);
- Правилником о стандардима самовредновања квалитета наставе и андрагошког рада наставника, који је донет на седници Наставно-научног већа од 8. октобра 2007. године; и
- Правилником о раду комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, који је донео Декан Факултета 12. фебруара 2013. године.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета је у припреми новог Извештаја о самовредновању пошла од претходног извештаја, сачињеног приликом последње акредитације 2020. године. У новом Извештају о самовредновању одређени делови, који подразумевају опште описе, остали су непромењени, док његов већи део обухвата нове податке и анализе. Полазећи од препорука Комисије за акредитацију и проверу квалитета датих приликом последње акредитације, нови Извештај о самовредновању је допуњен *SWOT* анализом и мерама и препорукама за унапређење за сваки стандард самовредновања.

Извештај о самовредновању састоји се од три дела. У првом делу су приказани основни подаци о Универзитету у Београду – Правном факултету, у другом делу су изнети резултати процеса самовредновања и мере које се предузимају ради побољшања квалитета (дискусија и вредновање процеса и стандарда којима се осигурава квалитет у установи уз оцену како уочени недостаци могу убудуће да се коригују), а трећи део садржи прилоге на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

Извештајем о самовредновању обухваћен је период од 1.10.2020. до 30.9.2023, односно шк. 2020/21, 2021/22. и 2022/23. година.

СТАНДАРДИ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 12: Финансирање

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 15: Квалитет докторских студија

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

ПРВИ ДЕО

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ – ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ

Универзитет у Београду – Правни факултет, као део једног од најстаријих универзитета на Балкану, са темељима у првој половини 19. века, био је увек водећа српска и југословенска образовна и научна институција у области права. Окупљао је врхунске научнике и врсне предаваче који су образовали око 50.000 дипломираних правника и преко 2.000 магистара и доктора наука. Студије овог Факултета представљале су расадник најпрестижнијих стручњака, научника и наставника за целу бившу Југославију.

Зграда Факултета изграђена је 1940. године, а дограђена у два наврата од тада, тако да Правни факултет данас располаже бруто површином од 15.749,90 м². Факултет има десет амфитеатара (од којих највећи, чувена „петица“, може да прими више од 1.000 слушалаца), десетак учионица и семинарских соба, судницу за практичну наставу, свечану салу за седнице, модерну конференцијску салу, једну од највећих правних библиотека у региону, са 162.831 примерака монографских публикација и 360.127 свезака серијских публикација, 99 кабинета за наставнике и сараднике који су повезани у локалну рачунарску мрежу и на Интернет, рачунарски центар, студентску рачунарску лабораторију, простран студентски клуб, наставнички клуб, итд.

Правни факултет окупља у свом наставничком колегијуму истакнуте стручњаке за различите правне дисциплине, као и за низ других друштвених наука (економија, социологија, филозофија, политичке науке, итд.). Међу њима и данас, као и раније, има чланова академија наука, међународних стручних организација, судија и заступника пред међународним судовима, угледних имена у домаћој и међународној научној јавности.

По броју студената, Универзитет у Београду – Правни факултет је један од највећих у региону, са око 6.500 студената на основним студијама, неколико десетина на студијама за специјализацију (иновацију) знања и више стотина на бројним смеровима мастер и докторских академских студија.¹

Будући развој нашег правног система као компонента процеса европских интеграција поставља пред правнике далеко сложеније захтеве од оних у ранијим

¹ Осим студијских програма Право и *Master in European Integration*, који су до сада прошли три процеса акредитације, на мастер академским студијама се од 2017/2018. године реализује заједнички студијски програм Универзитета у Београду – Правног факултета и Универзитета у Риму „Тор Вергата“, Департман за економију и финансије, на енглеском језику, из области менаџмента јавних набавки – *Master in Public Procurement Management* (који је подржан од стране Европске банке за обнову и развој у виду обезбеђења стипендија за стручњаке за јавне набавке запослене у јавном сектору земаља региона Западног Балкана), а од 2024/2025. године почиње извођење студијског програма на енглеском језику из области родне равноправности, *Law and Gender*, који је акредитован у новембру 2023. године.

периодима, те се ниво основних захтева образовне институције у области права данас мора сагледати уз наглашену динамичку димензију.

Задачи Факултета су:

- даљи развој Универзитета у Београду и самог Факултета;
- образовање на студијским програмима на сва три степена;
- стална интеракција са установама које се баве развојем правног система и укључивање студената и наставника у тај процес;
- давање одговарајућег доприноса развоју законодавства;
- припремање кадрова за специфичне профиле у области пословног права;
- развој научних дисциплина које се изучавају на Факултету;
- развој научног подмлатка у складу са потребама развоја правне науке;
- осавремењавање наставних метода за реализацију студијских програма;
- интеграција регионалних и глобалних мрежа знања и праксе у стварању и примени права;
- подстицање предузетништва и нивоа квалитета уговора у привреди;
- праћење нових појава и института у области упоредног привредног права и дисеминација одговарајућих информација кроз процесе перманентног образовања;
- подстицање научно истраживачког рада студената у свим областима које се на Факултету изучавају;
- сарадња у извођењу наставних програма са образовним установама на регионалном нивоу, хармонизација програма у европском простору и други облици сарадње на међународном нивоу.

Циљеви Факултета су:

- што већа ефикасност студијских програма;
- модернизација садржине студијских програма до нивоа потпуне хармонизованости са елитним европским правним факултетима;
- функционална интеграција Факултета у европски простор кроз међусобну сарадњу са факултетима на реализацији програма.

Остваривање ових циљева се прати системом индикатора којима се исказују резултати и то:

- код студената, пропорцијом броја уписаних полазника на одређени студијски програм и оних који га благовремено успешно заврше, а нарочито праћењем и исказивањем просечне пролазности по предметима, по годинама студија, дужини студија, као и методима интерног вредновања квалитета наставе од стране студената;
- код наставника, прецизним планирањем садржине и динамике у процесу

савладавања одговарајуће дисциплине;

- у процесу осавремењавања наставе, кроз праћење обима остваривања предиспитних обавеза и њихово разграђивање;
- допринос развоју дисциплина, путем праћења индивидуалног научног рада на бази стандардних метода Министарства науке, технолошког развоја и иновација, реализација различитих пројеката за потребе домаћих и међународних институција, према референтним методологијама за вредновање резултата.

Факултет се у реализацији наставних и других садржаја руководи општим принципима на којима почива европски образовни систем, а нарочито на:

- чувању и поштовању академских слобода;
- развоју демократских институција у друштву, у складу са европским стандардима;
- сталном подизању ефикасности и рационалности образовног процеса;
- праћењу објективних потреба друштва, јавног и приватног сектора, за новим садржајима;
- подстицању свих облика сарадње и унапређивања комуникација, почев од тимског рада на почетним нивоима, до активног, чак ауторског укључивања студената у развојне пројекте на студијама другог, а нарочито трећег степена;
- јачању осећаја професионалне, односно струковне солидарности.

Универзитет у Београду – Правни факултет Традиција и иновација

Извештај о самовредновању не би био потпун кад се у њему не би направио осврт на кључне елементе традиције Факултета, с једне стране и потребе да одржи статус водеће научне и наставне установе, с друге стране. Свест о историјском значају и друштвеној одговорности Универзитета у Београду – Правног факултета је својеврсни гарант квалитета.

Темељи данашњег Правног факултета датирају из прве половине XIX века. Током борбе за национално ослобођење од Турака за време Првог српског устанка започетог 1804. године, у Београду је 1808. године основана Велика школа, која је представљала мешавину средње и високе школе, претечу универзитета. Настава је трајала три године и ту се, између осталог, уз општеобразовне предмете, изучавало упоредно и домаће државно (уставно) право, међународно право, кривично право и судски поступак. Стога је оправдано да се почетак модерног правничког образовања у Србији и историја Правног факултета у Београду вежу за Велику школу и 1808. годину.

Године 1841. Београд је постао престоница Србије, тако да се исте године Лицеј сели из Крагујевца у Београд. Пресељење у нови главни град обележава се као датум оснивања београдског Правног факултета. Лицеј је тада имао два одељења – Филозофско и Правословно (Правно). Пре уписа на Правно (које је трајало најпре једну, од 1843. две године, а од 1849. три године), најпре се морало завршити Филозофско одељење у трајању од две године, тако да су убрзо студије права трајале укупно пет година. Настава се изводила на матерњем, српском језику, а први професори су били учени Срби из Војводине. Међу њима је био и познати српски књижевник, комедиограф и адвокат Јован Стерија Поповић, који је предавао два предмета: Природно право (енциклопедија права, односно данашњи увод у право) и Куријални штил и судејски поступак при грађанским парницама (организација судова и грађански судски поступак). Од 1853. године студије права се издвајају од претходних студија филозофије.

Након тога, 1863. године, Лицеј прераста у Велику школу – зачетак београдског Универзитета, коју сачињавају Филозофски, Правнички (Правни) и Технички факултет. Из лепе, али мале зграде Конака кнегиње Љубице, Велика школа се сели у тада најрепрезентативнију зграду у Београду, коју је „свом отечеству“ завештао капетан Миша Анастасијевић, а у којој је и данас смештен Ректорат Универзитета у Београду. Студије права од тада трају четири године, у оквиру којих се изучавао 21 предмет.

Законом о Универзитету од 27. фебруара 1905. године дотадашња Велика школа је и формално прерасла у Универзитет у Београду. Поред Филозофског, Правног и Техничког, предвиђено је још и постојање Медицинског и Богословског факултета. С обзиром на ограничен простор у згради Капетан Мишиног здања, већ тада богата Библиотека Правног факултета се убрзо сели у засебну зграду на Обилићевом венцу, а један број професора своје кабинете добија у згради Народне библиотеке на Косанчићевом венцу. Када је тридесетих година саграђена зграда Техничких факултета у Булевару краља Александра, Правни факултет се смешта у дотадашњу зграду Техничких факултета на Студентском тргу, где се данас налази Филолошки факултет. Данашња зграда Правног факултета, чија је изградња започела 1937. године по пројекту декана Техничког факултета проф. Петра Бајаловића, завршена је и усељена у јесен 1940. године, непосредно уочи Другог светског рата. Ту је пресељена и Библиотека Правног факултета, која је имала за то време импресиван књижни фонд од више од 36.000 примерака, представљајући највећу правну библиотеку на Балкану.

Студије права су трајале четири године и обухватале су 19 обавезних предмета, а за студенте исламске вероисповести, од двадесетих година тог века, додатни предмет је било и Шеријатско право. Уредбом за правне факултете из 1938. године предвиђен је јединствени наставни план за сва три правна факултета који су тада постојала у Краљевини Југославији (Београд, Загреб и Љубљана). Њиме је предвиђено 20 предмета, с тим што се само на Правном факултету у Београду, под истим условима као и раније, предавало и Шеријатско право.

Од формирања Универзитета до Првог светског рата на факултету је студирало неколико стотина студената, а наставу је изводило десетак наставника. Прва жена која је дипломирала на Правном факултету у Београду уписала га је 1910, а дипломирала на Видовдан 1914. године. У периоду између два рата Правни факултет доживљава свој пуни процват, израста у модерну европску правну школу, стиче високу међународну репутацију и значајно се квантитативно увећава. Тако је уочи Другог светског рата на њему студирало више од 4.000 студената (од чега је било скоро 1.000 студенткиња), а предавало им је више десетина професора са великим међународним угледом, који су, по правилу, били школовани у иностранству.

Тек усељена зграда Правног факултета оштећена је током априлског бомбардовања Београда 1941. године, а рад на Факултету је био обустављен. У зграду су се уселиле немачке окупационе снаге, а Библиотека је била недоступна. Њен фонд је био спашен захваљујући одважној интервенцији код заповедника немачке команде, коју је предузео тадашњи професор Финансија и финансијског права Јован Ловчевић, иначе пореклом Немац. Мада је било покушаја окупационих власти да обнове рад Факултета, до тога није дошло због протеста и бојкота наставника и сарадника. Седморица професора су новембра 1941. године затворени у бањички логор због либералних и антифашистичких ставова (Ђорђе Тасић, Михајло Илић, Ђура Поповић, Борислав Благојевић, Љубомир Дуканац, Јован Ђорђевић и асистент Драгаш Денковић), а два корифеја наше правне мисли тог доба, Ђорђе Тасић, декан Правног факултета у време избијања рата и Михајло Илић, проректор Универзитета у Београду, стрељани су на Бањици 1944. године.

Професори који су преживели рат обновили су одмах по његовом завршетку рад на Факултету. Драматичне промене које је производила револуционарна комунистичка власт и деценије правних, друштвених и политичких експеримената, имале су многе и разноврсне последице по државни Универзитет. Непосредно после рата, као и касније, због идеолошког и политичког неслагања Правни факултет је остајао без једног броја својих професора и асистената. Посебно је запамћена по професионалној храбрости дискусија на Факултету поводом доношења уставних амандмана 1971. године, због које је професор Михајло Ђурић доживео кривично гоњење и затворску казну, а већи број других професора и асистената на различите начине привремено или заувек био удаљен из наставе или са Факултета.

Упркос разним потресима у бурним послератним деценијама, Факултет се брзо развијао. Израсла је читава плејада наставника нове генерације, који су у својим областима наставили дело својих истакнутих претходника. Мост између предратних и млађих научника су представљали Михајло Константиновић, Милан Бартош, Борислав Благојевић, Радомир Лукић, Јован Ђорђевић, Мехмед Беговић, Јован Ловчевић, Драгомир Стојчевић, Алберт Вајс и многи други, који су проносили углед Правног факултета у Београду и подизали достојни научни подмладак. Њихови ученици, ученици њихових ученика и наследници даљих генерација, све до данас се налазе на челу тимова стручњака који припремају нацрте закона, њихови стручни радови се објављују у иностранству, они су арбитри у угледним међународним арбитражама,

судије или заступници пред међународним судовима, чланови Српске академије наука, чланови и званичници међународних научних институција и стручних организација, почасни доктори и академици иностраних универзитета и академија наука, наставници по позиву на водећим светским универзитетима, ректори Београдског универзитета.

Осим наставника и асистената запослених на Факултету, у настави је често учествовао и одређени број професора других факултета, као и гостујућих професора страних универзитета, а међу њима су и истакнуте личности које су, на предлог Правног факултета, понеле титулу почасног доктора *honoris causa* Универзитета у Београду.

Alma Mater. Свој дубоки траг на развој правне културе и правничког образовања у овом региону, током друге половине 20. века, наставници Правног факултета су оставили и својим учешћем у формирању других правних факултета. Сви правни факултети који су касније настајали у Србији (Суботица, Нови Сад, Приштина, Ниш, Крагујевац) и Црној Гори (Подгорица), па и у другим деловима бивше Југославије (Сарајево, Скопље), формиран су из језгра које је чинио Правни факултет у Београду. Нема ниједног правног факултета у свим земљама бивше Југославије на коме се и данас неће наћи бар неколико наставника који су своја академска звања, магистарске и докторске титуле, стекли на Универзитету у Београду – Правном факултету.

По броју студената на општем курсу последњих деценија XX века Правни факултет у Београду се могао поредити са читавим универзитетима у свету или омањим градовима. Било је тренутака када је, током овог периода, на њему мање или више активно студирало чак и више од 20.000 студената. Крајем осамдесетих година XX века уписивано је више од 3.000 нових студената. Временом је уписна политика постала рестриктивнија, па се сваке године постепено смањивао број места за новоуписане студенте, тако да данас на Правном факултету активно студира више хиљада студената на основним студијама и још неколико стотина на последипломским и докторским студијама.²

Факултет је, једном речју, наставно-научна институција која представља спој традиције и иновације. Традиција обавезује да се свака иновација врши на начин којим се обезбеђује квалитет и друштвена функција и одговорност Факултета. Традиција обавезује не само да Факултет прати захтеве садашњег времена, већ да иде и корак даље, будући да је његова основна мисија школовање оних који у наредном временском периоду треба да преузму одговорност и допринесу развоју нашег друштва и државе. Традиција нас учи да је Факултет био не само правна школа, већ и животна школа, а иновација обезбеђује да она то и даље буде.

² Литература о Правном факултету у Београду: *Сто педесет година Правног факултета 1841-1991*, Правни факултет у Београду, Београд, 1991; *Научно наслеђе Правног факултета у Београду од 1841. до 1941. године*, Правни факултет у Београду, Београд, 1994; Миодраг Симић, *Београдски и суботички Правни факултет 1941-1945*, Досије, Београд, 1996; Љубица Кандић, Јелена Даниловић, *Историја Правног факултета 1808-1905*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997; Љубица Кандић, *Историја Правног факултета 1905-1941*, I-II, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002.

ДРУГИ ДЕО

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета,
која је доступна јавности.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 1

На предлог Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и в.д. Декана, а на основу члана 33, став 2, тачка в) Статута Универзитета у Београду – Правног факултета и члана 2 Правилника о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, Савет Универзитета у Београду – Правног факултета донео је на X седници одржаној 22. новембра 2024. године Стратегију за обезбеђење квалитета на Факултету – Стратегију 2024 (у даљем тексту: Стратегија).

У уводном делу Стратегије је наглашено да је реч о јавном, стратешком и развојном документу у области успостављања, праћења и унапређења система квалитета на Универзитету у Београду – Правном факултету, као и да је Факултет јасно опредељен да системски, организовано и континуирано обезбеђује и унапређује квалитет студијских програма, али и свих области деловања предвиђених Статутом. Наглашава се да је циљ овог опредељења садржан у непрекинутој модернизацији, флексибилности, конкурентности, ефикасности, али и очувању и унапређењу више од два века дуге традиције Правног факултета као најстарије образовне институције у систему високог образовања у Србији.

Као полазне основе за израду Стратегије наведена су следећа документа:

- Закон о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 – др. закон, 67/2019, 6/2020 – др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 – др. закон и 76/2023);
- Лисабонска конвенција о признавању квалификација из области високог образовања у европском региону (од 11. априла 1997. године), коју је наша земља ратификовала 2003. године (Закон о ратификацији Конвенције – „Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2003);
- Болоњска декларација (од 19. јуна 1999. године) коју је наша земља потписала 2003. године;
- Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године („Службени гласник РС“, бр. 63/2021);

- Стратегија обезбеђивања квалитета Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду, бр. 175/2013);
- Правилник о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС“, бр. 13/2019 и 78/2024);
- Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Службени гласник РС“, бр. 78/2024);
- Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, бр. 13/2019, 1/2021, 19/2021, 51/2023 и 102/2023);
- Правилник о наставној литератури („Гласник Универзитета“, бр. 140/2008);
- Статут Универзитета у Београду;
- Статут Универзитета у Београду – Правног факултета.

Циљ израде стратегије јесте што квалитетније остваривање, Законом и Стратегијом развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године, постављене визије и мисије високог образовања, као и мисије и визије Универзитета у Београду као водеће самосталне високошколске установе у региону, али и постизање високог места у европском и светском образовном простору.

Дугорочни циљеви Правног факултета уклапају се у циљеве који су предвиђени Стратегијом Универзитета (део 3), а то су:

- 1) стратешко планирање високог образовања које је усаглашено са потребама тржишта рада;
- 2) унапређење квалитета делатности високог образовања;
- 3) повећање ефикасности студирања; унапређење квалитета и обима научноистраживачког рада;
- 4) повећање обима трансфера технологија, примене и комерцијализације резултата научног, истраживачког и, у одређеним сегментима, уметничког рада;
- 5) успостављање и развој концепта образовања током живота (целоживотног учења);
- 6) повећање обима међународне сарадње и интернационализација Универзитета;
- 7) повећање доприноса привредном, културном и академском животу националне заједнице.

Међу циљевима Факултета још се посебно истичу:

- што већа ефикасност студијских програма;
- модернизација садржине студијских програма до нивоа потпуне хармонизованости са елитним европским правним факултетима;

- функционална интеграција Факултета у европски простор кроз међусобну сарадњу са факултетима на реализацији програма;
- целокупно повећање обима међународне сарадње и интернационализације на ширем светском плану;
- развој науке и стваралаштва, унапређење делатности високог образовања, односно квалитета наставе, научног усавршавања, развијања научног и наставног подмлатка, увођења студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Правног факултета;
- очување и повећање доприноса привредном, академском и државном животу националне заједнице.

Наглашава се да су стратешки циљеви Факултета у потпуној хармонији са националним и европским циљевима високог образовања, а садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности Факултета усмерени су управо на остваривање тих циљева. У вези са тим се наводе основни циљеви у области научноистраживачког рада који су дефинисани у Програму научноистраживачког рада за период 2021-2025. године, као стратешком документу.

Стратегијом је предвиђен и низ *мера* за обезбеђење квалитета, односно активности које треба да допринесу унапређењу квалитета целокупног деловања Правног факултета.

Сва лица која су радно ангажована на Факултету наведена су као *субјекти* обезбеђења квалитета: наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти. Органи и стручна тела одговорна за обезбеђење квалитета су: Савет, Декан, продекани, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе и Комисија за људске ресурсе, као стручна и саветодавна тела Декана, Наставно-научног већа и Савета и Студентски парламент. Наглашено је да су права и обавезе субјеката, органа и стручних тела у овом процесу дефинисани Статутом и другим општим актима Правног факултета.

Основне *области* у којима се врши обезбеђење квалитета су: 1) студијски програми; 2) наставни процес; 3) наставници и сарадници; 4) студенти; 5) уџбеници, наставна литература, библиотечки и информатички ресурси; 6) научноистраживачки и, у одређеним сегментима, уметнички рад; 7) сарадња; 8) ненаставна подршка; 9) ресурси; 10) финансирање и 11) управљање.

Приликом последње акредитације Факултета 2020. године, Комисија за акредитацију и проверу квалитета је упутила препоруку да се, уместо примењивања Стратегије обезбеђивања квалитета Универзитета у Београду, донесе факултетска стратегија којом би били дефинисани јасни и конкретни циљеви Правног факултета. Доношењем Стратегије 2024 ова препорука је уважена и постављена је основа за планирање и дефинисање одређених циљева који треба да буду мерљиви, изводљиви, релевантни и временски одређени, да би се обезбедило унапређење квалитета свих делатности Правног факултета. У наредном периоду ће бити предузете активности за

израду и доношење трогодишњег Акционог плана по областима. На тај начин ће Стратегија бити операционализована, биће постављени конкретни задаци, мере, активности, рокови извршења и мерљиви индикатори за контролу реализације.

У даљој дискусији биће приказани елементи стратегије обезбеђења квалитета који су дефинисани општим актима Факултета.

Статут Универзитета у Београду – Правног факултета (Статут)³ је основни правни пропис Факултета којим се, на директан или индиректан начин, дефинишу елементи стратегије обезбеђења квалитета, одређују области обезбеђења квалитета, као и мере и субјекти обезбеђења квалитета. Како би се избегла непотребна понављања о ономе што ће бити предмет дискусије у другим деловима овог извештаја, овде ће бити наглашени само неки од елемената који су кључни ради разматрања Стандарда 1.

Статутом је, између осталог, прописано одговарајуће ограничење у обављању делатности Факултета, како би се обезбедио квалитет основних делатности Факултета. Чланом 3, став 1 Статута изричито је прописано да Факултет који обавља делатност високог образовања (научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност), може обављати „и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада *под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе*, која у области правних, правно-економских, правно-социолошких, правно-политичких и правноисторијских наука остварује академске и струковне студијске програме и развија научноистраживачки и стручни рад“. Другим речима, Статутом као основним актом Факултета, квалитет обезбеђења основних делатности високог образовања има такав приоритет да се вршење било које активности којима се нарушава њихов квалитет сматра противним Статуту. Ово је само један од начина на који се демонстрира јасно опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма.

Кључну улогу у процесу обезбеђења квалитета има Наставно-научно веће, које сходно члану 26 Статута, осим других надлежности којима се, по природи ствари, обезбеђује квалитет рада Факултета, има и специфичне надлежности, између осталог, да „дефинише тела и поступке везане за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету“ (став 1, тачка 13); „утврђује, заједно са Деканом, јединствену политику чији је циљ стално унапређење квалитета наставе и усавршавање научноистраживачког рада на Факултету, у складу са политиком Универзитета у Београду“ (став 1, тачка 14); „прописује начин и поступак самовредновања на Факултету у складу са утврђеним стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета“ (став 1, тачка 15); „разматра приговоре и предлоге студената који се односе на квалитет образовног процеса и организацију и начин извођења наставе и изјашњава се о поднетим приговорима и предлозима“ (став 1, тачка 28).

Статутом је посебно предвиђено постојање сталних комисија чија се делатност непосредно односи на обезбеђење и контролу обезбеђења квалитета, Комисију за

³ Вид. [Статут Универзитета у Београду – Правног факултета](#).

обезбеђење и унапређење квалитета, Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе, Комисију за уџбенике и Комисију за људске ресурсе, као стручна и саветодавна тела Декана, Наставно-научног већа и Савета (члан 33, став 1).

Као израз опредељења Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма и као посебна мера којом се гарантује обезбеђење квалитета, Статутом је студентима загарантовано неприкосновено „право на квалитетно школовање и објективно оцењивање,“ као и право „на подједнако квалитетне услове студија за све студенте“ (члан 70, став 1, тач. 1 и 6).

Статутом су одређени циљеви научноистраживачког рада, као „развој науке и стваралаштва, унапређење делатности високог образовања, односно квалитета наставе, научног усавршавања, развијања научног и наставног подмлатка, увођења студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета“ (члан 101, став 2).

Обезбеђење квалитета, као стратешки циљ Факултета, изражено је, између осталог и одредбом Статута којом је предвиђено да „политику запошљавања на Факултету, као и ангажовање наставника и сарадника, планира Наставно-научно веће, на предлог катедри и мишљења Комисије за људске ресурсе, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин“ и да у ту сврху „Наставно-научно веће сарађује и координира активности с надлежним органом Универзитета у Београду и поштује опште услове прописане за планирање запошљавања и ангажовања наставника и сарадника општим актом Универзитета у Београду“ (члан 108).

Посебно, Статутом је као израз опредељења за изградњу организационе културе квалитета изричито прописано да „запослени на Факултету“ (који су основни субјекти обезбеђења квалитета), „а посебно наставно особље и студенти, дужни су да се у свом раду, деловању и понашању на Факултету придржавају етичких начела, начела научне истине и критичности, и да поштују циљеве и принципе високог образовања“, онако како су та начела и циљеви утврђени кодексом професионалне етике Универзитета у Београду (члан 109, став 1).

Будући да је један од основних циљева високог образовања обезбеђење квалитета наставних, научних и ваннаставних делатности, рад којим се не доприноси или угрожава остваривање циљева обезбеђења квалитета представља кршење кодекса професионалне етике.

Придржавање кодекса професионалне етике интегрише најбитније елементе обезбеђења квалитета у свакодневни рад како наставног тако и ненаставног особља, чиме се доприноси остваривању стратешких циљева обезбеђења квалитета.

Такође, Декан Факултета донео је 12. фебруара 2013. године *Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета*,⁴ којим се дефинише улога, надлежност, начин рада и одговорност Комисије за обезбеђење и унапређење

⁴ Вид. [Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета](#).

квалитета, као тела које прати остваривање стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета у свим областима обезбеђења квалитета, у складу са Правилником о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма који је донео Национални савет за високо образовање.

Елементи стратегије обезбеђења квалитета дефинисани су, између осталог, и следећим актима Факултета:

- *Програм научно-истраживачког рада Правног факултета Универзитета у Београду* за период 2021-2025. године.
- *Програм развоја научно-истраживачког подмлатка Правног факултета Универзитета у Београду* за период 2021-2025. године.

Реч је о два стратешка документа којима се, између осталог, формулишу елементи стратегије квалитета и обезбеђује спровођење стратегија квалитета. Програмом научноистраживачког рада, у склопу напора Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу својих програма, изгради организациону културу квалитета и допринесе повезивању образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности, одређени су приоритети у научноистраживачком раду и начин обезбеђења средстава путем пројектног финансирања. Универзитет у Београду – Правни факултет, као најстарија образовна институција у систему високог образовања у Србији, непрестано има у виду неопходност континуираног научног развоја и стручног усавршавања у области правних наука и са правом повезаних научних области. У том контексту Факултет је посвећен праћењу најновијих тенденција у развоју права у свету, а путем одговарајућих облика сарадње његови наставници и сарадници су и сами укључени у те процесе. Научноистраживачки рад у области права није сам себи сврха, јер се позитивно право стално развија и евидентна је потреба усклађивања националног правног система са модерним тенденцијама у европском и светском праву.

Програм развоја научно-истраживачког подмлатка Правног факултета Универзитета у Београду је документ од стратешког значаја директно усмерен на обезбеђење високог нивоа квалитета обављања основних делатности Факултета. У овом програму је, између осталог, истакнуто следеће: „Најзначајнији приоритет Факултета у вези са развојем научноистраживачког подмлатка биће стварање повољнијих услова за одржавање постојећег научноистраживачког потенцијала и његово увећање, а с обзиром на конкретне потребе за кадровима, које настају због унапређивања наставних планова и програма, учешћа у домаћим и међународним пројектима, као и убрзане хармонизације нашег права са правом Европске уније“.

Документом је посебно предвиђено да:

„у оквиру планираног развоја научноистраживачког подмлатка Факултета посебна пажња биће посвећена примени савремених метода одабирања, школовања и усавршавања научног подмлатка, са циљем да се у фази усавршавања знања и

способности младих и талентованих истраживача успостави веза између њиховог усавршавања и текућих научних истраживања и тиме отвори перспектива дугорочног ангажовања младих научника на пословима конкретних пројеката које реализује Факултет“.

Овим документом, утврђене су приоритетне активности и облици подршке у циљу обезбеђења научноистраживачког подмлатка, између осталог, у циљу кадровског јачања Факултета, уз констатацију да „ширење научноистраживачке делатности Факултета објективно представља претпоставку и за афирмисање програма научно-истраживачког развоја.“

Сви акти Факултета (као и Универзитета у Београду) којима се формулише стратегија обезбеђења квалитета су доступни јавности, између осталог, на веб сајту факултета (www.ius.bg.ac.rs).

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Донета је факултетска стратегија за обезбеђење квалитета.	+++
➤ Постоје одговарајући прописи за спровођење мера за обезбеђење квалитета.	+++
➤ Постоје органи и стручна тела за обезбеђење квалитета.	+++
➤ Субјекти и области обезбеђења квалитета су дефинисани.	+++
➤ Циљеви Факултета су јасно постављени.	+++

Слабости	Оцена
➤ Није донет Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета.	++

Могућности	Оцена
➤ Представљање Стратегије и будућег Акционог плана свим субјектима за обезбеђење квалитета ради бољег разумевања сопствене улоге у том процесу.	++

Опасности	Оцена
➤ Запостављање активности у спровођењу Стратегије због других, приоритетних активности.	++
➤ Недовољна заинтересованост запослених и студената за активности у вези са системом обезбеђења квалитета.	+
➤ Недостатак кадровских капацитета за извршење све већег броја захтева од стране разних органа, мимо редовних предвиђених активности.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 1

Први циљ у наредном периоду биће доношење трогодишњег Акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета на Факултету, и у складу с њим, спровођење одговарајућих мера и активности у правцу реализације постављених циљева. Факултет ће периодично преиспитивати и унапређивати стратегију обезбеђења квалитета. Сви чланови колектива биће позвани да својим предлозима, анализама и запажањима дају допринос изградњи целокупног система обезбеђења квалитета на Правном факултету.

4) Показатељи и прилози за Стандард 1

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета.

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета.

Стандарди

СТАНДАРД 2: НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 2

Начини и поступци обезбеђења квалитета нису регулисани само једним актом, већ серијом нормативних аката – Законом о високом образовању, одлукама и правилницима Универзитета у Београду, Статутом Факултета и не малим бројем правилника. Целокупна делатност Факултета организована је на начин којим се стварају услови за обезбеђење квалитета рада и обезбеђује квалитет рада. Међутим, као посебне акте у циљу испуњености овог стандарда можемо навести следеће:

- 1) *Статут Универзитета у Београду – Правног факултета*⁵, којим се дефинише низ стандарда и поступака обезбеђења квалитета.
- 2) *Стандарди рада на Универзитету у Београду – Правном факултету* – детаљно су прописани стандарди и процедуре који су у потпуности у складу са Стандардима за самовредновање и оцењивање контроле квалитета. Саставни део ових Стандарда је и етички кодекс који садржи одредбе које су неизоставне приликом обезбеђења квалитета рада сваке високошколске установе.
- 3) *Правилник о стандардима самовредновања квалитета наставе и андрагошког рада наставника*. Циљеви овог правилника су: (1) побољшање квалитета образовања доступног студентима; (2) пружање помоћи Факултету у управљању, побољшавању квалитета наставе и одржавању институционалне аутономије; (3) стварање услова за рад Комисије за контролу квалитета наставе

⁵ Основна верзија важећег Статута је донета на седници Савета Факултета одржаној 27. марта 2018. године (деловодни број: 01-број: 652/1 од 28. марта 2018. године). Одбор за Статутарна питања Универзитета у Београду, на седници одржаној 16. априла 2018. године, дао је позитивно мишљење о усклађености Статута факултета са Статутом Универзитета, на основу чега је Сенат Универзитета на седници одржаној 18. априла 2018. године донео Одлуку о давању сагласности на Статут Факултета. Наставно-научно веће Факултета на VIII седници од 20. маја 2019. године утврдило је Предлог измена Статута, те је Савет Факултета на V седници од 13. јуна 2019. године донео Одлуку о изменама и допунама Статута. На Одлуку о изменама и допунама Статута, Сенат Универзитета у Београду дао је сагласност својом Одлуком 01-06 Број: 61212-2939/2-19 од 13. новембра 2019. године. Следећи Предлог измена и допуна Статута који се односи на члан 53. Статута којим су измењене одредбе које се односе на *Анале Правног факултета у Београду*, утврђен је на XXVI седници Наставно -научног већа Факултета одржаној 28. јуна 2021. године. Наведени Предлог је заведен под бројем 01-број: 1308/1 од 16. септембра 2021. године, а на основу њега Савет Факултета је на XVI седници одржаној 23. септембра 2021. године донео Одлуку о изменама и допунама Статута 01-број: 908/2 од 23. септембра 2021. године. Сенат Универзитета је Одлуком 06-01 број: 61212-3803/3-21 од 20. октобра 2021. године донео Одлуку о давању сагласности на наведену Одлуку о изменама и допунама Статута Факултета. Последње а уједно и веће измене Статута, донете су на основу Одлуке Савета о изменама и допунама Статута, која је донета на II седници Савета одржаној 29. децембра 2022. године. Наведена Одлука Савета Факултета заведена је под бројем 01-број:226/1 од 3. фебруара 2023 године, а на исту је Сенат Универзитета, на седници одржаној 22. фебруара 2023. године, дао сагласност Одлуком 06-01 број: 61212-465/3-23 од 22. фебруара 2023. године.

као тела надлежног за спровођење интерне контроле квалитета; (4) постизање транспарентности поступка самовредновања контроле квалитета наставе.

- 4) *Правилник о нормативима за радне обавезе наставника и сарадника*, који је донео Декан Факултета 13. јануара 2017. године.
- 5) *Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета*, који је донео Декан Факултета 12. фебруара 2013. године и којим се регулише надлежност и рад ове комисије;
- 6) *Правилник о уџбеницима*, који је усвојило Наставно-научно веће, на предлог Комисије за уџбенике, а којим су детаљно прописани „стандарди везани за обезбеђење и проверу квалитета уџбеника, наставног и испитног материјала“.
- 7) *Правилник о издавању уџбеника, књига, монографија и других публикација*, који је донео Декан Факултета.
- 8) *Правилник о испитима на основним академским студијама* који је донео Декан Факултета 23. децембра 2013. године, а који се примењује и у погледу испита на мастер академским студијама.
- 9) *Правилник о организацији испита* који је донео Декан Факултета 23. децембра 2013. године.
- 10) *Правилник о поступку провере оригиналности студентских радова и њиховом депоновању у дигиталном облику*, који је донео Декан Факултет 22. априла 2014. године.
- 11) *Правилник о докторским студијама* који је донео Декан Факултета 2016. године (са изменама и допунама из 2021, 2023. године).
- 12) *Правилник о организацији и раду Рачунско-информативног центра Правног факултета Универзитета у Београду*, који је донео Декан Факултета 20. јануара 2005. године.
- 13) *Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места на Правном факултету Универзитета у Београду* који је донео Декан Факултета 14. новембра 2022. године.

Наведеним општим актима у потпуности је регулисан „минимални ниво квалитета рада“, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета за све области обезбеђења квалитета. Морамо приметити да су постављени стандарди виши од захтеваних минимума и да је определење Факултета да се стандарди рада могу само даље унапређивати.

Критичком анализом Статута и правилника Факултета долазимо до закључка да наведени акти предвиђају солидне механизме обезбеђења квалитета. Пажљивим прегледом материјала који су узети у обзир приликом израде овог извештаја (о чему ће бити више речи у оквиру расправе о осталим стандардима) као и личним увидом, искуством и сазнањима стеченим у раду на Факултету, може се закључити да су се на Факултету искристалисале адекватне процедуре и стандарди обезбеђења квалитета које даље треба унапређивати.

Приликом расправе о начинима и поступцима обезбеђења квалитета не треба се ослонити само на одредбе Статута и правилника, већ и на начине обезбеђења квалитета који су својствени академској заједници. Остваривање академских слобода и права, специфичности наставне и научноистраживачке делатности и природа академске критике подразумевају постојање мање формалних механизма обезбеђења квалитета који често имају снагу која је јача од правних прописа. Добри академски обичаји који се развијају у складу са природом академске критике, у колективу који броји више од стотину наставника и сарадника, према нашем дубоком уверењу, основни је гарант квалитета.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Факултет има утврђене начине и поступке за обезбеђење квалитета.	+++
➤ Постоји Правилник о стандардима самовредновања квалитета наставе и андрагошког рада наставника (усвојен 2007. године).	+++
➤ Усвојени су и примењују се Стандарди рада на Факултету.	+++
➤ Образоване су Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за праћење и унапређења квалитета наставе.	+++

Слабости	Оцена
➤ Недовољна информисаност запослених о начинима и поступцима за обезбеђење квалитета	++
➤ Несразмерна расподела послова и одговорности у поступку евалуације и примене стандарда и поступака обезбеђења квалитета.	++
➤ Изостанак годишњих извештаја о раду Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе	+
➤ Изостанак формално уобличеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета	+

Могућности	Оцена
➤ Коришћење нових технологија и метода за анализу података који се односе на обезбеђење квалитета.	++
➤ Анализирање начина и поступака обезбеђивања квалитета на другим високошколским установама и примењивање „добре праксе“.	++

Опасности	Оцена
➤ Спровођење поступака за обезбеђење квалитета само због формалних разлога.	+++
➤ Неједнако схватање и примена стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране различитих високошколских установа и органа.	+

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 2

Стандарди и поступци обезбеђења квалитета су предмет сталног преиспитивања. Посредством извештаја о раду Управе Факултета које Декан подноси у одговарајућим интервалима, детаљно се анализира, између осталог, испуњеност стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета. У складу с тим ће се и у наредном периоду предузимати мере и активности за унапређење квалитета Стандарда 2, при чему ће се пажња посебно посветити активнијем учешћу свих субјеката обезбеђења квалитета у поступцима самовредновања Факултета и студијских програма.

4) Показатељи и прилози за Стандард 2

Прилог 2.1. Усвојени документ – Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

- 1) Статут Универзитета у Београду – Правног факултета.
- 2) Стандарди рада на Правном факултету Универзитета у Београду.
- 3) Правилник о стандардима самовредновања квалитета наставе и андрагошког рада наставника.
- 4) Правилник о нормативима за радне обавезе наставника и сарадника.
- 5) Правилник о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета.
- 6) Правилник о уџбеницима.
- 7) Правилник о издавању уџбеника, књига, монографија и других публикација.
- 8) Правилник о испитима на основним академским студијама.
- 9) Правилник о организацији испита.
- 10) Правилник о поступку провере оригиналности студентских радова и њиховом депоновању у дигиталном облику
- 11) Правилник о докторским студијама.
- 12) Правилник о организацији и раду Рачунско-информативног центра Правног факултета Универзитета у Београду.
- 13) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места на Правном факултету Универзитета у Београду.

Стандарди

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа изграђује организациону структуру
за обезбеђење квалитета.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 3

Кључни елементи организационе структуре обезбеђења квалитета предвиђени су Статутом Факултета, којим су утврђени послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и катедри у спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Формирана организациона структура обезбеђења квалитета омогућава спровођење стандарда и поступака обезбеђења квалитета.

Савет Факултета

Надлежност и рад Савета Факултета утврђени су чланом 14 Статута. Савет Факултета, као орган управљања, има значајна овлашћења у процесу спровођења стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета, будући да има надлежност, између осталог, да доноси и мења Статут Факултета, доноси финансијски план Факултета, усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, усваја план коришћења средстава за инвестиције, даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета, расподелу финансијских средстава, доноси акт о дисциплинској одговорности студената, доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, о оснивању и укидању катедара и приликом вршења других послова у складу са законом, Статутом и другим општим актима Факултета.

Декан и продекани

Чланом 23 Статута Факултета детаљно су регулисане надлежности Декана и продекана Факултета из којих произлази њихова значајна одговорност за утврђивање, спровођење и обезбеђење квалитета. У том контексту је од посебног значаја одговорност Декана да се стара о законитости и правилности рада на Факултету, што укључује, између осталог, да се стара о примени стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Надлежности Декана које су непосредно везане за обезбеђење квалитета укључују, између осталог, организацију, усклађивање рада и руковођење радом и пословањем Факултета, доношење општих аката Факултета, одређивање распореда наставе на свим нивоима студија, као и одговорност за остваривање образовне и научне делатности учешћем у раду других органа Факултета.

Надлежности продекана су утврђене чланом 23 Статута и непосредно су везане за спровођење стратегије квалитета, односно обезбеђење квалитета приликом организовања и вођења послова у области за коју је задужен, а према налозима и упутствима Декана, као и приликом обављања других послова које му повери Декан.

Стручни органи

Делатност (послови и задаци) стручних органа Факултета, Наставно-научног већа, Изборног већа и Научног већа факултетског института, у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета произлази из Статута Факултета.

Не занемарујући чињеницу да је целокупна делатност Наставно-научног већа усмерена ка обезбеђењу квалитета наставног и научног рада на Факултету, сходно члану 26 Статута, поред других надлежности којима се по природи ствари обезбеђује квалитет рада на Факултету, оно има и специфичне надлежности, које се састоје у томе да „дефинише тела и поступке везане за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету“, утврђује, заједно са Деканом, јединствену политику чији је циљ стално унапређење квалитета наставе и усавршавање научноистраживачког рада на Факултету, у складу са политиком Универзитета у Београду, прописује начин и поступак самовредновања на Факултету у складу са утврђеним стандардима самовредновања и оцењивања квалитета, разматра приговоре и предлоге студената који се односе на квалитет образовног процеса и организацију и начин извођења наставе и изјашњава се о поднетим приговорима и предлозима.

Статутом је предвиђено постојање и/или надлежност појединих комисија којима је примарни задатак обезбеђење и контрола квалитета. Чланом 33 Статута посебно су предвиђени Комисија за статутарна питања, Одбор за финансије, Комисија за уџбенике, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисија за праћење и унапређења квалитета наставе и Комисија за људске ресурсе, као стручна и саветодавна тела Декана, Наставно-научног већа и Савета, као и могућност формирања других сталних и *ad hoc* комисија.

Делатности Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета посебно су регулисане Статутом и састоје се у промовисању културе квалитета на Факултету, планирању и анализирању поступака вредновања целокупног система високог образовања и научноистраживачког рада на Факултету, изради предлога Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету, праћење остваривања Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету и предлагање мера и активности у циљу побољшања квалитета. Надлежности, састав и одговорност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета регулисани су детаљно Правилником о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, који је донео Декан Факултета 12. фебруара 2013. године.

Орган који је посебно формиран да обавља, како се у Статуту изричито наводи, „анализу студијског програма и квалитета наставе, анализу ефикасности студирања и евалуацију стицања ЕСПБ бодова“ као и да даје „предлог мера и активности унапређења квалитета наставе и реформи студијског програма“ је Комисија за праћење и унапређења квалитета наставе, као саветодавни орган Наставно-научног већа Факултета. Статут посебно прописује да у стручном телу које је образовало Наставно-научно веће, а чији је задатак да „расправља питања која се односе на осигурање

квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, студенти чине 20% чланова“.

Студентски парламент

Статутом је регулисана и делатност Студентског парламента као органа Факултета „посредством ког студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету“. Међу надлежностима Студентског парламента је да „разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научноистраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда“. Статутом је предвиђено учешће Студентског парламента у поступку самовредновања Факултета.“

Катедре

Посебну улогу у обезбеђењу квалитета наставе и научноистраживачког рада имају катедре као наставно-научне јединице Факултета. Катедра има надлежности при чијем вршењу је нужно придржавање строгих стандарда обезбеђења квалитета и битно доприноси унапређењу квалитета студијских програма и научноистраживачког рада. Посебно, катедра предлаже наставни план и програм предмета катедре, даје мишљење о програму научног истраживања, научног рада и о научним радовима у којима учествују наставници и сарадници катедре, предлаже Наставно-научном већу литературу из предмета катедре, распоред наставника и сарадника за извођење наставе за сваку школску годину, утврђује потребу за ангажовањем наставника или сарадника на предметима катедре, даје иницијативу за расписивање конкурса за избор наставника или сарадника, организује међукатедарске састанке, организује стручне састанке ради разматрања стручних и практичних питања, сарадње са правосудним, управним и другим органима и организацијама, организује и друге облике деловања намењене стручном усавршавању наставника, сарадника и студената и популаризацији науке, предлаже програм основних академских, мастер академских и докторских академских студија, у вези са предметима катедре, а обавља и друге послове предвиђене Статутом.

Научноистраживачке јединице

Статутом је предвиђен састав научноистраживачке јединице коју чине Институт за правне и друштвене науке, Библиотека, Центар за издаваштво и Рачунско информациони центар. Свака од ових јединица укључена је у процес обезбеђења квалитета и контроле квалитета, што је регулисано посебним правилницима о раду ових органа и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места Правног факултета Универзитета у Београду. О овим јединицама ће бити речи у другим деловима извештаја, а на овом месту ће бити поменуте само статутарне одредбе које се односе на рад Института за правне и друштвене науке, којим руководи Декан, а који је самосталан у извршавању својих научноистраживачких задатака. Задаци Института, који се непосредно односе на обезбеђење квалитета су, између осталог, старање о остваривању научне и истраживачке делатности у оквиру плана и

програма научног рада, усавршавање научних метода у областима правних и пратећих друштвених наука и подстицање њихове примене у настави.

*

Статут садржи бројне одредбе којима обезбеђује учешће наставника, сарадника, студената и ваннаставног особља у поступку обезбеђења квалитета. На овом месту биће поменуте само оне којима се на директан начин регулишу права и обавезе приликом доношења и спровођења стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета.

Студенти

Сваки студент има право на квалитетно школовање и објективно оцењивање, на благовремено, тачно и потпуно информисање о свим питањима која се односе на студије, на активно учествовање у доношењу одлука у складу са Законом и Статутом. Ради остваривања ових права, студенти имају право на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења, на подједнако квалитетне услове студирања за све студенте, да бирају и буду бирани у Студентски парламент и друге органе Факултета.

У циљу обезбеђења квалитета студенти имају обавезу да испуњавају наставне и предиспитне обавезе, поштују опште акте Факултета и Универзитета и Београду (међу којима су, свакако, и прописи којима се обезбеђује квалитет рада Факултета), да учествују у доношењу одлука, у складу са законом и Статутом.

Студенти имају право на жалбу, односно приговор надлежном органу Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза, укључујући ту и обавезе Факултета којима се обезбеђује право на квалитетно школовање и објективно оцењивање и право на активно учествовање у доношењу одлука, укључујући ту и одлуке о обезбеђењу квалитета.

Наставници и сарадници

Статутом је посебно регулисана обавеза планирања политике запошљавања, којом је утврђено да политику запошљавања на Факултету, као и ангажовање наставника и сарадника, планира Наставно-научно веће, на предлог катедри, „полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.“

Статутом Факултета кодификована су основна права и обавезе наставника и сарадника. Поред права и обавезе учешћа у раду органа Факултета, о чему је напред било речи, „право и обавеза наставника“ је да, између осталог, „предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма“. Посебна обавеза сарадника је да се „подвргну провери успешности свог рада у настави, у складу са општим актом који доноси Универзитет у Београду.“

Статутом Факултета регулисан је рад наставника и сарадника ван Факултета и спречавање сукоба интереса. Наиме, чланом 124, став 1 Статута предвиђено је да „научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника и сарадника изван

Факултета, као и интереси који произлазе из таквог деловања не смеју бити у супротности са интересима Факултета нити нарушавати његов углед, нити смеју, на било који начин изазвати пад квалитета рада тог наставника или сарадника на Факултету.“

Статутом Факултета одређене су надлежности Комисије за обезбеђење и унапређења квалитета, Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, о чему је било речи на другом месту у овом извештају те се неће вршити непотребна понављања.

*

Из овог сумарног приказа одредби Статута Факултета, произлази да су Статутом на адекватан начин утврђени послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Посебно наглашавамо да су одредбе Статута такве да из њих јасно произлази право и обавеза наставника, сарадника, студената и ненаставног особља Факултета да дају свој допринос у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета, чиме се подстиче и остварује култура обезбеђења квалитета.

*

Правни факултет је посебним мерама обезбедио учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и културе обезбеђења квалитета, регулисањем права и обавеза студената на квалитетно школовање и квалитетне услове студирања, учешће у раду студентских организација, посебно Студентског парламента као органа Факултета, као и учешће студената у раду Наставно-научног већа и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе. Посебне мере које су прописане Статутом, а којима се обезбеђује учешће студената у процесу обезбеђења квалитета су, између осталих:

- учешће представника студената на седницама Наставно-научног већа;
- учешће представника студената на седницама Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету и то на тај начин да студенти чине 20% састава овог тела;
- учешће представника студената у раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета;
- прописивање надлежности Студентског парламента у поступку обезбеђења квалитета;
- при крају семестра (извођења наставе) студенти у анонимној анкети оцењују рад наставника и сарадника који су учествовали на извођењу студијског програма;

- представници студената се стално мотивишу да у разговорима са Управом факултета износе проблеме са којима се суочавају студенти Факултета и да предлажу мере у циљу њиховог превазилажења;
- студентима је омогућено да упућују притужбе на рад наставника, сарадника, служби факултета, итд;
- студентима је омогућено да на седницама Наставно-научног већа, у раду комисија, у формалним и неформалним састанцима са Управом Факултета и представницима служби Факултета слободно изражавају своје мишљење и посебно се мотивишу да предлажу начине обезбеђења и унапређења квалитета.

*

На крају сваког семестра студенти попуњавају анкету која садржи тврдње које се односе на квалитет наставе, наставника и сарадника. Евалуациони лист за сваки предмет садржи следеће тврдње, за које студенти дају оцену у распону од 1 до 5:

- 1) *На овом предмету сам научио нешто што сматрам корисним за моје будуће образовање и рад.*
- 2) *Наставник/сарадник се веома трудио око извођења наставе.*
- 3) *Начином на који је представио садржаје током часа, наставник/сарадник је развио моје интересовање за овај предмет.*
- 4) *Објашњења наставника/сарадника у вези са начином рада на предмету су била јасна.*
- 5) *Наставник/сарадник је оставио утисак да добро познаје садржај предмета.*
- 6) *Литература и остали материјали за предмет (уџбеник, презентације, скрипте) су били адекватни и лако доступни.*
- 7) *Литература на предмету је била одговарајућег обима и квалитета.*
- 8) *Наставник/сарадник је подстицао студенте на критичко размишљање.*
- 9) *Наставник/сарадник је охрабривао студенте да постављају питања и одговарао на њих.*
- 10) *Наставник/сарадник је градио атмосферу међусобног уважавања, сарадње и поверења.*
- 11) *Настава и/или вежбе су одржаване редовно и према плану наставног предмета.*
- 12) *Наставник/сарадник је био доступан студентима у термину консултација и путем електронске поште.*
- 13) *Наставник/сарадник је давао конструктивне и корисне повратне информације о раду студената.*
- 14) *Вредновање студентских радова и активности је било праведно и објективно.*
- 15) *Када се све узме у обзир, колико сте задовољни садржајем овог предмета?*
- 16) *Када се све узме у обзир, колико сте задовољни организацијом овог предмета?*

На основу просечне оцене за сваку појединачну тврдњу, израчунава се укупна просечна оцена за сваки предмет, односно наставника.

У школској 2020/2021. години је вреднован педагошки рад укупно 117 наставника и сарадника, а у вредновању је учествовало укупно 5710 студената. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника је била 4,60.

У школској 2021/2022. години је вреднован педагошки рад укупно 112 наставника и сарадника, а у вредновању је учествовало укупно 5642 студената. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника је била 4,61.

У школској 2022/2023. години је вреднован педагошки рад укупно 115 наставника и сарадника, а у вредновању је учествовало укупно 5505 студената. Укупна просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника је била 4,58.

Просечна оцена педагошког рада наставника и сарадника за трогодишњи предидод који је предмет овог Извештаја о самовредновању је 4,60.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Статутом је предвиђено постојање и/или надлежност појединих комисија којима је примарни задатак обезбеђење и контрола квалитета – Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе.	+++
➤ Надлежности, састав и одговорност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета регулисани су детаљно Правилником о раду Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета.	+++
➤ Статутом Факултета детаљно су регулисане надлежности Декана и продекана Факултета из којих произлази њихова значајна одговорност за утврђивање, спровођење и обезбеђење квалитета.	+++
➤ Статутом и другим општим актима Факултета одређене су и надлежности наставника и сарадника, стручних органа и студената у систему обезбеђења квалитета.	+++

Слабости	Оцена
➤ Недовољна заинтересованост студената за спровођење поступака који се односе на квалитет.	+
➤ Недовољна свест о суштинском значају система обезбеђења квалитета, о поступцима и потреби за детаљном анализом.	++

Могућности	Оцена
➤ Даље унапређење организације и функционисања система обезбеђења квалитета.	++
➤ Сарадња са другим високошколским установама (домаћим и иностраним) у правцу ојачања система обезбеђења квалитета	++
➤ Примена примера добре праксе.	+

Опасности	Оцена
➤ Недостатак кадровских капацитета за спровођење поступака у оквиру система обезбеђења квалитета.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 3

Са циљем да се унапреди систем обезбеђења квалитета, неопходно је да се мере и поступци за обезбеђење квалитета прате у континуитету. Такође, неопходно је заједничко и агилније деловање Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе у правцу јачања свести свих субјеката обезбеђења квалитета о значају њихове улоге у процесу обезбеђења и унапређења квалитета. Студенте је потребно мотивисати да активније учествују у поступцима вредновања квалитета, како би добијени резултати били објективнији, а самим тим би мере и активности у правцу побољшања биле адекватније.

4) Показатељи и прилози за Стандард 3

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Стандарди

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењавање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

1) *Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 4*

Факултет редовно преиспитује циљеве студијског програма, њихову усклађеност са циљевима Факултета, структуру и садржај студијских програма основних, мастер и докторских студија. Редовна и систематска провера циљева, структуре и садржаја студијских програма, радног оптерећења студената и исхода и стручности студената када заврше студије резултирала је тиме да су између два акредитациона циклуса извршене бројне измене нормативних аката Факултета. Донет је нови Статут Факултета 2018. године (са изменама и допунама 2019, 2021. и 2022. године), а новим Правилником о докторским студијама из 2016. године (са изменама и допунама 2019, 2021. и 2023. године) извршене су темељне измене ради отклањања уочених недостатака и унапређења квалитета докторских студија.

Изменама и допунама *Закона о високом образовању* предвиђено је да, завршетком четворогодишњих студија и стицањем 240 ЕСПБ бодова, студент добија звање „дипломирани“, што је аутоматски захтевало и одговарајућу измену наставног плана и прелазак са обавезних петогодишњих студија на студије 4+1. Због наведених законских разлога, анализом програма студија, закључено је да, у оквирима добијене дозволе за акредитацију, треба извршити само незнатне измене наставног плана.

Важећи наставни планови основних и мастер студија усвојени су на VI седници Савета Факултета од 20. априла 2011. године. Овим изменама постигнуто је уграђивање предмета са претходне пете године студија у наставни план четворогодишњих студија, које подразумева враћање међународноправне наставне групе у коју су укључени предмети са пете године студија, а у свим наставним групама уместо једног, студенти полажу два обавезна предмета.

Када је реч о обавезним предметима, предвиђено је да се предмет Увод у право европских интеграција, уместо на трећој изучава на првој години, а да се Правна информатика, као вештина, уместо на првој години основних студија, изводи на четвртој години студија, уз још три вештине (Правна клиника, Номотехника и писање правних аката и Студије случаја и симулација суђења).⁶ Такође, изменама је предвиђено и да се Право интелектуалне својине изводи као обавезан предмет на трећој години основних академских студија. Остали општеобавезни и предмети наставне групе су задржани. Када је реч о изборним предметима, задржани су

⁶ Студент се у сваком семестру опредељује за једну од понуђених вештина.

постојећи и додати нови на предлог катедри. Одлучено је да сваке школске године, катедре могу предлагати нове предмете, под условом да је обезбеђено њихово извођење и да постоји заинтересованост студената. Да би се изводила настава на неком изборном предмету, мора постојати најмање десет пријављених студената.

У склопу припрема за последњу акредитацију Факултета (2020) извршена је детаљна провера курикулума, преиспитивање радног оптерећења студената мерено ЕСПБ бодовима, осавременења је обавезна и допунска литература и садржај појединих предмета. У наредном периоду, имајући у виду промене Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, Факултет ће се посветити новом реформисању наставног плана и програма, ради усклађивања са стандардима, посебно у погледу заступљености изборних предмета у студијском програму у односу на укупан број ЕСПБ.

Универзитет у Београду – Правни факултет има важећу акредитацију за следеће студијске програме:

- 1) Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, мастер академске студије, студијски програм *Law and Gender* (Право и род) на енглеском језику, број уверења о акредитацији: 612-00-00308/09/2023-03 од 28. новембра 2023. године;
- 2) Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, основне академске студије, студијски програм *Право*, број уверења о акредитацији: 612-00-00141/14/2019-03 од 14. фебруара 2020. године;
- 3) Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, мастер академске студије, студијски програм *Право*, број уверења о акредитацији: 612-00-00146/14/2019-03 од 14. фебруара 2020. године;
- 4) Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, мастер академске студије, студијски програм *Master in European Integration* (Мастер европских интеграција) – 60 ЕСПБ на енглеском језику, број уверења о акредитацији: 612-00-00143/14/2019-03 од 14. фебруара 2020. године;
- 5) Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, мастер академске студије, студијски програм *Master in European Integration* (Мастер европских интеграција) – 120 ЕСПБ на енглеском језику, број уверења о акредитацији: 612-00-00144/14/2019-03 од 14. фебруара 2020. године;
- 6) Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, докторске академске студије, студијски програм *Право*, број уверења о акредитацији: 612-00-00142/14/2019-03 од 14. фебруара 2020. године.

Заједнички студијски програм *Master in Public Procurement Management* (Менаџмент јавних набавки) на енглеском језику, у сарадњи Универзитета у Београду – Правног факултета и Универзитета у Риму „Тор Вергата“ – Департман за економију и финансије, акредитован је први пут 14. јула 2017. године одлуком Комисије за кредитацију и проверу квалитета (број уверења о акредитацији: 612-00-00924/2017-06 од 14. јула 2017. године и број закључка о исправци уверења о акредитацији: 612-00-00924/1/2017-06 од 17. октобра 2019. године). Поступак акредитације новог програма је у завршној фази.

*

Факултет, у мери у којој је то могуће, прати и редовно се информише о исходима и стручности студената по завршетку студија, о могућностима запослења и даљег школовања. Међутим, с обзиром на стање у друштву и тржишту рада, као и да у Републици Србији не постоји поуздана јединствена евиденција на коју би Факултет могао да се ослони, потребне информације се прикупљају у оквиру сарадње Факултета са бројним судовима, државним институцијама, привредним субјектима, струковним организацијама.

Факултет у различитим облицима сарадње са релевантним институцијама размењује искуства кроз формалне и неформалне (или мање формалне) облике сарадње, настоји да прикупи информације и своју наставну и научноистраживачку делатност прилагоди потребама тржишта, не ограничавајући се на постојеће стање ствари већ у контексту веома динамичног развоја правог система Републике Србије у процесу европских интеграција и суочавања са изазовима модерног друштва настоји да увек иде корак даље и да буде спреман са се суочи са нарастајућим изазовима.

Да би се боље сагледале компетенције дипломираних студената свих нивоа студија, пожељно је да се у наредном периоду подстакне учлањење и учествовање у активностима.⁷

Стално је настојање Факултета да студијски програми обезбеђују такав квалитет знања који омогућава прилагођавање дипломираних студента новим околностима и суочавање са изазовима. Наше је дубоко уверење да Факултет, као институција из европског образовног простора, треба да иде барем корак даље од тренутно актуелног стања и да обезбеди такве компетенције дипломираних студената које ће им омогућити да дају свој допринос у развоју правног система Републике Србије и да на креативан начин учествују у међународним правним токовима.

⁷ Алумни клуб основан је и регистрован као удружење грађана са циљем да својим деловањем допринесе повезивању посленика права, подизању угледа правне професије, промовисању и практичној реализацији модерног правног образовања и владавине права. Чланови нашег Алумни клуба могу постати дипломирани правници свих генерација који су студирали на Универзитету у Београду – Правном факултету, као и почасни чланови – стручњаци из области других наука чије је деловање корисно за реализацију ових циљева. Оснивање Алумни клуба је резултат потребе да се путем установљавања формалне организације, дипломци факултета редовније и ближе информишу о свим значајнијим дешавањима на факултету и универзитетском окружењу, те да својим ангажовањем постану легитимни део факултетске заједнице. Вид. <http://alumni.ius.bg.ac.rs/>.

Факултет има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија, који су регулисани Статутом, правилницима Факултета и добрим академским обичајима.

Кључну улогу у одобравању студијских програма који се изводе на Факултету имају Наставно-научно веће Факултета и Сенат Универзитета. У овом извештају биће приказане само активности које се спроводе на нивоу Факултета.

Статутом је предвиђено да „Наставно-научно веће утврђује предлог студијских програма који се изводе на Факултету и доставља их Сенату Универзитета на усвајање.“⁸ Наставно-научно веће одлуку доноси на предлог катедри. Катедра је надлежна да предлаже „наставни план и програм наставних предмета катедре“ и „програм основних академских, мастер академских и докторских академских студија, у вези са предметима катедре.“⁹

У процесу усвајања студијских програма Статутом је предвиђена и улога Студентског парламента који има, између осталог, надлежност да „разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма.“¹⁰

Праћење и контрола програма студија је, сходно Статуту, у надлежности Наставно-научног већа, катедри, декана, сталних и по потреби *ad hoc* комисија. Она је детаљно уређена *Правилником о стандардима самовредновања квалитета наставе и андрагошког рада наставника и Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду*.

Будући да су наведеним актима детаљно уређени поступци праћења и контроле програма студија овде нећемо репродуковати текст правилника који се налазе у прилогу овог извештаја.

О учешћу студената у оцењивању и осигуравању квалитета, као елементу система обезбеђења квалитета, детаљно је дискутовано приликом разматрања Стандарда 2. Примењено на материју учешћа студената у оцењивању и осигуравању квалитета студијских програма, релевантним прописима Факултета је загарантовано учешће студената на седницама Наставно-научног већа, у раду комисија (укључујући ту и Комисију за обезбеђење и унапређења квалитета, Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе), као и прописивањем надлежности Студентског парламента. Од посебног је значаја загарантовано право студентима да на седницама органа Факултета и комисија, те у поступку самовредновања, као и у мање формалним контактима са наставницима, сарадницима и Управом Факултета слободно изражавају своје мишљење.

Непрекидно осавремењавање садржаја курикулума је дужност наставника и сарадника Факултета установљена, пре свега, добрим академским обичајима. Чланом

⁸ Члан 26, став 1, тачка 6 Статута Факултета.

⁹ Члан 41, став 1, тач. 1 и 9 Статута Факултета.

¹⁰ Члан 35, став 1, тач 5 Статута Факултета.

118, став 1, тачка 7 Статута кодификовано је правило да наставници имају право и обавезу да „предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма“.

Непрекидно осавремењавање садржаја курикулума кодификовано је *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду* у Глави I – „Стандарди за израду силабуса и плана рада.“ Овим стандардима је посебно предвиђена улога наставника и сарадника у изради и осавремењивању курикулума кроз израду силабуса, затим дужности Катедре да оцењује силабус и план рада са становишта њиховог квалитета, да их предлаже Наставно-научном већу које их коначно усваја.

Осавремењавање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних установа је обезбеђена на Факултету и без посебног прописа. Ипак, чланом 10 *Стандарда рада на Правном факултету Универзитета у Београду* кодификована је установљена пракса Факултета да „стандарди квалитета студија имају за циљ да се укупан наставни процес на Факултету унапреди, уједначи, објективизира, усагласи са европским стандардима и да се подвргне унутрашњој контроли.“

Како Факултет припада европском образовном простору, примарно је настојање Факултета да курикулум буде у потпуности компатибилан са курикулумима водећих европских правних факултета. Ова обавеза сваког члана наставног колектива се остварује сталним праћењем програма рада европских правних факултета, као и разменом искустава кроз формалне и неформалне облике сарадње. Треба истаћи да је Факултет члан Ротердамске правне мреже (*Rotterdam Law Network*),¹¹ Европског правног института (*European Law Institute*),¹² као и да је потписник *Повеље о успостављању Мреже правних факултета Југоисточне Европе (SEELS – The South East European Law School Network)* чији је главни циљ да се побољша сарадња и повећа конкурентност правних факултета у региону, да се промовише боље деловање и капацитет академских институција. Такође, Факултет је и члан Европске организације за јавно право (*EPLO – European Public Law Organization*).¹³

Изван *Erasmus+* модалитета сарадње, настављена је сарадња са Универзитетом у Риму „Тор Вергата“, Департманом за економију и финансије у реализацији заједничког мастер програма (укупно седам генерација студената), сарадња са Финансијским универзитетом при Влади Руске Федерације у Москви, Белгородским државним универзитетом из Русије, Сами Универзитетом из Украјине, Европа Институтом Универзитета у Сарланду, Правним факултетом Универзитета у Минску, Правним факултетом Универзитета у Бањој Луци, Правним факултетом Универзитета у Источном Сарајеву и Правним факултетом Универзитета у Марибору, а потписани су и нови споразуми о сарадњи са следећим страним образовним институцијама: Институт за право Јужноуралског државног универзитета, Центар за интеграцијска и цивилизацијска истраживања Института за државу и право Руске академије наука,

¹¹ <https://www.eur.nl/en/esl/research/our-research/international-collaboration/rotterdam-law-network-universities>.

¹² <https://www.europeanlawinstitute.eu/membership/>.

¹³ <https://www1.eplo.int/>

Факултет правних и политичких наука Универзитета у Техерану, Правни факултет Универзитета у Сарајеву и Универзитет ADA у Бакуу. Интензивирани су сарадња са свим високо ранжираним универзитетима који су чланови мреже *Circle U.*,¹⁴ у коју је укључен Универзитет у Београду, а сарадња је у значајној мери напредовала за област права. Предузети су кораци и ка успостављању сарадње с другим престижним институцијама из Русије, Кине, Јапана, Кубе, и др.

Као резултат рада на пројекту *Erasmus Plus* Стратешког партнерства у високом образовању, под називом „Нови квалитет образовања за родну равноправност – Стратешко партнерство за развој студијског програма мастер студија „Право и род“ (*New Quality in Education for Gender Equality – Strategic Partnership for the Development of Master’s Study Program ‘Law and Gender’ – LAWGEM*), који је Универзитет у Београду (Правни факултет), као координатор, добио у оквиру пројеката које расписује и додељује Европска комисија, у новембру 2023. године је акредитован студијски програм *Law and Gender* (Право и род), на енглеском језику. У конзорцијуму овог европског пројекта биле су следеће академске институције из Европске уније (ЕУ) и Србије: 1. Универзитет у Београду – Правни факултет – координатор/носилац пројекта; 2. Универзитет LUMSA, Палермо/Рим (Италија), Одсек за право; 3. Универзитет у Сарланду, Европа Институт, Одсек за право, Немачка; 4. Универзитет у Кадизу (Шпанија); 5. Универзитет у Оребру (Шведска), Школа права, психологије и социјалног рада, Центар за насиље и друштво.

Курикулум Факултета је упоредив и у складу са курикулумима многих угледних универзитета и правних факултета из европског образовног простора.¹⁵ Поред тога, многи од наставника и сарадника су имали прилике да буду студенти страних правних факултета, да учествују у извођењу наставе или да се на други начин непосредно упознају са њиховим програмима и начином рада, те да своја искуства уграде у план и програм рада Факултета испуњавањем статутарне обавезе да „предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма“.¹⁶

¹⁴ Вид. <https://www.circle-u.eu/about/partners/>.

¹⁵ У документацији за акредитацију Правног факултета из 2020. године наведена је упоредивост програма унутар и ван европског образовног простора и само примера ради наведени следећи Факултети: Руска Федерација –Юридически факультет Санкт-Петербуршког државног универзитета <https://english.spbu.ru/admission/programs/undergraduate/law/>; Юридически факультет Московског државног универзитета им. Ломоносова <https://msu.ru/divisions/faculteti/lawer/>; Финска – Oikeustieteellinentiedekunta - Helsingin Yliopisto (Правни факултет Универзитета у Хелсинкију) <https://www.helsinki.fi/en/faculty-law/education-and-studying/degree-programmes>; Турска – Istanbul Universitesi Hukuk Fakultesi (Правни факултет Универзитета у Истанбулу) - <https://ebs.istanbul.edu.tr/home/dersprogram/?id=1117&yil=2016>; Словенија – UniverzavLjubljani - Pravna fakulteta <http://www.pf.uni-lj.si/>; Данска – Det Juridiske Fakultet Kobenhavens Universitet – Правни факултет Универзитета у Копенхагену <https://jura.ku.dk/english/education/llb/>; Чешка Република– Univerzita Karlova v Praze - Právnícká fakulta <http://www.prf.cuni.cz/>; У складу са начелима Болоњског процеса, курикулум Факултета је и даље компатибилан са курикулумима ових факултета. Даљом провером утврђена је компатибилност са програмима бројних правних факултета из Немачке, Аустрије, Холандије. Примера ради, курикулум мастер студија упоредив је са курикулумом мастер студија које се изводе на Freie Universität Berlin (Слободни универзитет у Берлину) <http://www.fu-berlin.de/vv/fach?id=90000&sm=11907>.

¹⁶ Члан 118, став 1, тачка 7 Статута Факултета.

Увидом у силабусе, прибављањем информација са катедри и од чланова Наставно-научног већа, као и увидом у процес наставе и студентске анкете установљено је да се овај циљ успешно реализује. На нормативном плану, *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду* (члан 13, став 3) предвиђена је „препука да се један део предавања посвети примерима, илустрацијама, задацима и другим облицима практичне примене теоријског знања, као што су рад у правној клиници, симулација суђења, посета судовима и другим институцијама,“ члан 14, став 4 кодификован је добар обичај да „наставник предаје на начин који стимулише критичко размишљање студената.“

Стандардима рада на Правном Факултету Универзитета у Београду посебно је предвиђено да је „главни део вежби ... посвећен неком од облика примене знања стечених на предавањима и читањем уџбеника. Облици примене знања могу бити веома разноврсни, као на пример: анализа случаја из праксе, обрада примера и илустрација, израда задатака, симулације, групне дискусије проблема, индивидуалне и групне презентације студената. Облици примене знања треба да буду усклађени са природом предмета (опште образовни, опште стручни, уже стручни), као и с величином групе. У масовним групама за вежбе као и на предметима чија природа то захтева, основни облик примене знања може да буде израда задатака, израда индивидуалних радова студената или обрада примера из праксе од стране наставника. У мањим групама и на предметима чија природа то омогућује, облици примене знања се могу више заснивати на интерактивним облицима рада студената као што су: дискусије студената, анализе случајева из праксе, симулације.“¹⁷

Универзитет у Београду – Правни факултет је посвећен унапређењу наставне делатности, јер је као факултет са сјајном и обавезујућом традицијом дужан да пружа студентима квалитетнија знања од свих других високошколских установа које се баве образовањем правника, а које се у нашој земљи непрестано, неконтролисано и прогресивно множе, од нивоа основних, све до докторских студија. Факултетске управе су у претходном периоду посебно истицале да је неопходно повећање ефикасности студирања, али не еродирањем критеријума оцењивања, него повећањем квалитета студија кроз веће заједничко учешће са студентима у самом процесу учења, снажнијим мотивисањем, сталнијим присуством на Факултету, модернизацијом садржаја свих дисциплина у складу са развојем науке, практичним радом, развијањем метода активног учења и способности студената да стечена знања примењују, као и обезбеђењем да студенти по завршетку студија задрже већи обим трајних и релевантних знања.

Факултет истрајава у настојању да у што је могуће већој мери подржи различите облике такмичења студената, симулације суђења, правне клинике, да негује институционално везивање за установе у којима се одвија практични рад, а нарочито да стимулише развијање иновативних наставних метода, поготово од стране млађих наставника и сарадника. У претходном периоду, учињен је низ корака са циљем да се

¹⁷ Члан 17, став 3, тачка 2 Стандарда.

установи обавезна студентска пракса, поготово на процесним, али и другим предметима, као и веће учешће истакнутих стручњака из праксе у извођењу наставе, што је представљало један од приоритета у планираном модерновању наставног процеса. На мастер академским студијама, у складу са Правилником, стручњаци из праксе могу да одрже до једне трећине укупног фонда часова.¹⁸

Поред тога, са циљем да студентима обезбеди стицање практичних знања, Факултет је наставио са закључивањем споразума о извођењу студентске праксе са значајним државним и другим органима, институцијама и установама, чиме је нашим студентима омогућено да се упознају са радом тих институција и допринесу њиховом раду.¹⁹

Услови за успешно окончање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања (услови за окончање основних, мастер и докторских академских студија) доступни су на веб сајту Факултета,²⁰ као и у бројним штампаним публикацијама. Ови услови су јасно прописани Статутом Факултета и правилницима о основним и мастер и докторским студијама и наставним плановима и програмима.

Услови и поступци неопходни за завршавање студија и добијања дипломе одређеног нивоа образовања у потпуности су усклађени са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студијских програма.

¹⁸ Правилником о изменама и допунама Правилника о мастер студијама из 2011. године, који је донео Декан Факултета 9. новембра 2012. године, установљено је да се члан 15, став 4 Правилника о мастер студијама мења тако да гласи: „Ради унапређења продубљености мастер студија, еминентни стручњаци који нису запослени на Факултету, могу да одрже по 1/3 укупног фонда часова на одговарајућем предмету датог модула односно подмодула“.

¹⁹ Потписани су Споразум о сарадњи са Привредном комором Србије, Споразум о сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције, Споразум о сарадњи са Повереником за информације од јавног значаја, Споразум о сарадњи са Народном банком Србије, Споразум о сарадњи са Заштитником грађана, Споразум о сарадњи са Републичком агенцијом за мирно решавање спорова, Споразум о сарадњи са Француским институтом у Србији, Споразум о сарадњи са Министарством пољопривреде и заштите животне средине, Споразум о сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Споразум са Министарством спољних послова, Споразум са Националном академијом за јавну управу, Споразум са Националном алијансом за локални економски развој (НАЛЕД), Протокол о сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Меморандум о сарадњи са Комисијом за заштиту конкуренције, Споразум о сарадњи са Комисијом за хартије од вредности, Споразум о сарадњи са Комисијом за контролу државне помоћи Републике Србије, Споразум о сарадњи са Научно-технолошким парком Београд, Споразум о дугорочној сарадњи са Државним правобранилаштво, Протокол о сарадњи са Музејом жртава геноцида, и др.

²⁰ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b8%d1%98%d0%b5/?pismo=cir>.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Циљеви студијских програма усаглашени су у потпуности са њиховим садржајем и са исходима учења.	+++
➤ Радно оптерећење студената не прелази максимални оквир.	+++
➤ ЕСПБ оптерећење је усаглашено са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења.	+++
➤ Исходи учења усклађени су са очекиваним компетенцијама за одговарајући степен високог образовања према дескрипторима квалификације.	+++
➤ Факултет има потписане споразуме о стручној пракси са органима државне управе, судовима, адвокатским канцеларијама и привредним организацијама.	+++
➤ Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода, а методи наставе су усмерени ка исходима учења.	+++
➤ Студијски програми се континуирано осавремењују	+++
➤ Постоје устаљени канали комуникације и обавештавања студената.	+++

Слабости	Оцена
➤ Потреба за даљим унапређивањем система за праћење квалитета студијских програма, уз активније учешће студената мастер и докторских академских студија.	++
➤ Недовољно развијен рад Алумни клуба на нивоу свих студијских програма на Факултету.	+

Могућности	Оцена
➤ Учествовање у програмима мобилности студената и наставника.	++
➤ Континуирано праћење степена усаглашености образовног са радним профилем на основу прибављања података од послодаваца.	++
➤ Прилагођавање стручне праксе потребама послодаваца.	+++
➤ Студијски боравци наставника и сарадника у иностранству ради унапређивања знања и вештина у вези са програмом и стицања нових искустава и контаката у међународним научним круговима.	++

Опасности	Оцена
➤ Немогућност јачања кадровских капацитета, а нови програми доносе додатна оптерећења стручних служби административним пословима.	++
➤ Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама дипломираних студената.	++
➤ Незаинтересованост студената за попуњавање евалуационих листова (анкета).	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 4

У наредном периоду потребно је, ради бољег сагледавања компетенција студента који окончају основне, мастер и докторске студије, подстицати учлањење и активности Алумни клуба.

Биће уложени напори да се повећа ефикасност студирања, али не да се еродирају критеријуми оцењивања, него да се кроз веће заједничко учење са студентима у самом процесу учења повећа квалитет учења. Тај циљ се може постићи снажнијим мотивисањем, сталнијим присуством на Факултету, модернизацијом садржаја свих дисциплина у складу са развојем науке, практичним радом, развијањем метода активног учења и способности студената да стечена знања примењују, као и обезбеђењем да студенти по завршетку студија задрже већи обим трајних и релевантних знања.

Такође, биће настављено пружање подршке различитим облицима такмичења студената, симулација суђења, правних клиника, да се негује институционално везивање за установе у којима се одвија практични рад, а нарочито да стимулише развијање иновативних наставних метода, поготово од стране млађих наставника и сарадника.

Са циљем да студентима обезбеди стицање практичних знања, Факултет ће наставити са закључивањем споразума о извођењу студентске праксе са значајним државним и другим органима, институцијама и установама, како би студентима било омогућено да се упознају са радом тих институција и допринесу њиховом раду.

4) Показатељи и прилози за Стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Стандарди

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 5

Стандард 5 се делимично поклапа са Стандардом 4, тако да на овом месту нећемо вршити непотребна понављања онога што је претходно већ изнето. Квалитет студијског програма и квалитет наставног процеса, иако одвојене категорије, јесу тако међусобно зависне да чине природно јединство, будући да се студијским програмом предвиђа, између осталог и ток наставног процеса и облици наставе. Квалитет наставног процеса, према нашем дубоком уверењу, омогућава остваривање квалитета студијског програма, исто као што и квалитетан студијски програм захтева да буде спроведен у току квалитетног наставног процеса.

План и распоред наставе усклађени су са потребама и могућностима студената, односно са потребом успешног савладавања одређене материје из предмета у погледу којих се настава изводи у одговарајућем семестру. Ово се обезбеђује применом система ЕСПБ бодовања и организацијом наставног процеса на начин који омогућава стицање унапред предвиђених компетенција.

Систем ЕСПБ бодовања детаљно је прописан чланом 79 Статута Факултета. У току школске године студент стиче 60 ЕСПБ бодова што одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље у току једне школске године. Под укупним ангажовањем студента подразумевају се часови активне наставе, самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршног рада, доброволног рада у локалној заједници, организованог од стране Факултета на пројектима од значаја за локалну заједницу, других облика ангажовања у складу са општим актом Факултета или Универзитета у Београду, као што су стручна пракса и друго.²¹

²¹ Члан 79 Статута Факултета даље предвиђа:

(5) Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 нити већи од 900 часова у току школске године.

(6) Изузетно, ако је студијским програмом предвиђен повећан број практичне и/или теренске наставе, највећи број часова из претходног става не може бити више од 900.

(7) Предмети из става 1 овог члана су једносеместрални, тако да збир од 30 ЕСПБ бодова по правилу одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једног семестра.

(8) Изузетно, настава се може организовати и у другим временским целинама (триместри, блок настава, модули и друго), чије се појединачно трајање утврђује студијским програмом Факултета, при чему укупно годишње трајање такве наставе износи 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

План и распоред наставе су познати пре почетка семестра и доследно се спроводе. Чланом 5 Правилника о самовредновању квалитета наставе и андрагошког рада наставника посебно је предвиђено да се „план и распоред наставе усклађују са потребама и могућностима студената, објављују пре почетка одговарајућег семестра и доследно спроводе,“ а чланом 6 да је „Факултет дужан да обезбеди доношење и објављивање плана рада пре почетка сваког семестра у складу са утврђеним школским календаром. Одређивање распореда наставе на свим нивоима студија одређује Декан, уз претходну консултацију шефова катедри.

У погледу испуњености овог критеријума нисмо наишли на неправилности или недоследности. План и распоред наставе су доступни студентима, наставницима и сарадницима, како на веб сајту Факултета,²² тако и на одговарајућим местима у просторијама Факултета.

Значајан труд уложен је у модернизацију наставе применом информационих технологија. На свим нивоима студија, наставници, односно сарадници и студенти комуницирају и преко свеобухватног, персонализованог портала за учење – тзв. Мудла (*Moodle*), чиме се значајно побољшава и олакшава њихова међусобна комуникација и сарадња.²³

Према важећем наставном плану студенти су обавезни да током студија положи по две вештине по њиховом избору од четири понуђене. У зимском семестру то су Правна клиника²⁴ и Номотехника и писање правних аката, а у летњем семестру Студија случаја и симулација суђења и Правна информатика. Уз то, уведена је обавезна студентска пракса у летњем семестру завршне године студија.

Ради унапређења квалитета наставног процеса Управа намерава да предузме додатне мере стимулације наставника и сарадника да развијају иновативне наставне методе. У плану Управе је и да се у примереном временском периоду одржи већи број тематских седница Наставно-научног већа које биле посвећене питањима унапређења квалитета наставног процеса на свим нивоима студија.

Студентима је план рада, који садржи структуру наведену у Упутству 5.3 за примену Стандарда 5 (основне податке о предмету, назив, година број ЕСПБ бодова, услови; циљеве предмета; садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежби); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету).

²² Вид.: ОАС, <https://info.ius.bg.ac.rs/newsgroup.aspx?grupaid=2&studijeid=0>; МАС,

<https://info.ius.bg.ac.rs/newspost.aspx?studijeid=1>; и ДАС, <https://info.ius.bg.ac.rs/newspost.aspx?studijeid=3>.

²³ Вид. <http://lms.ius.bg.ac.rs/>.

²⁴ Клиничко правно образовање (*clinical legal education*) је интерактивни метод едукације студената права, који има за циљ да их обучи практичним вештинама које ће им бити потребне да своју будућу професију обављају компетентно и савесно. У питању је метод „учења из искуства“, одн. „учења на основу чињења“. Тренутно се на Факултету одвијају Клиника за породично право, Клиника за облигационо право, Клиника за кривично право, Клиника за питања дискриминације, Клиника за азил и избегличко право, Клиника за сузбијање трговине људима, Клиника за сузбијање корупције и Клиника за еколошко право.

Релевантни поступци и мере које се предузимају уколико дође до одступања од плана наставе прописани су *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду*, у делу у коме се регулише контрола испуњености стандарда квалитета наставе. Поред осталих мера, овим правилником је предвиђено да се „контрола садржаја и метода наставе обавља кроз анонимну студентску анкету“, која резултира „оценама квалитета свих облика наставе на предмету и то за сваког наставника појединачно.“

Корективне мере могу обухватити од разговора Декана, продекана за наставу или другог члана колектива (на пример шеф релевантне катедре) до покретања дисциплинског поступка.

Наставно-научно веће Факултета донело је на седници одржаној 25. новембра 2013. године *Правилник о настави* којим се уређује организација и начин извођења предавања, вежби, студијских група, семинара, консултација, као и других облика наставе. Наведеним актом обезбеђује се и поштовање регуларности распореда наставе, тиме што се прописује обавеза наставника који држи предавање „да своје присуство предавањима евидентира на почетку и на крају часа коришћењем електронске картице“, као и да „уколико час није електронски евидентиран, сматраће се као да није одржан“.²⁵ Такође, члан 12, став 3 *Правилника о настави* прописује да се часови предавања морају одржавати у складу са распоредом часова. Даље је прописано да, у случају спречености, наставник има обавезу да међу наставницима на предмету нађе замену и о томе обавести продекана за наставу. Уколико не поступи на тај начин, сносиће последице предвиђене *Правилником о раду*.²⁶ Члан 23, став 3 обавезује руководиоца вежби који је спречен да одржи час вежби да „благовремено обавести продекана за наставу и шефа одговарајуће Катедре о промени термина или одговарајућој замени коју је обезбедио“.

Такође, сачињено је *Упутство за евидентирање одржаних часова предавања и других облика наставе*, уграђен је посебан, додатни апарат за електронску евиденцију свих облика наставе која се одвија у кабинетима или просторијама у којима нема уређаја за читавање електронских картица. Направљен је посебан образац који води лице овлашћено за ту делатност и на крају месеца се све активности преносе на образац који потписује наставник или сарадник, одговорно лице и ресорни продекан.

Примена овог стандарда у делу који се односи на план рада на појединим предметима је у досадашњој пракси поверена превасходно катедрама као основним субјектима у процесу перманентног самовредновања, Декану и продекану за наставу. У протеклом периоду није било одступања која би захтевала радикалне интервенције.

Корективне мере, у складу са *Стандардима*, разматрају се превасходно на седницама катедри и у свакодневном раду наставника и сарадника на Факултету у складу са добрим академским обичајима.

²⁵ Члан 12, ст. 1 и 2 [Правилника о настави](#).

²⁶ Члан 12, ст. 5 и 6 [Правилника о настави](#).

Један од критеријума за вредновање квалитета наставе на појединим предметима је спровођењем студентске анкете, о којима се дискутује у другим деловима овог извештаја тако да овде нећемо вршити непотребна понављања. Будући да су резултати студентске анкете, у којима се оцењују сви елементи квалитета наставе, укључујући ту и квалитет наставе и придржавање плана рада на предмету, њима се придаје посебна пажња, како у процесу унапређења квалитета рада на појединим предметима (превасходно кроз дискусије на седницама катедри) тако и приликом избора односно реизбора наставника у одговарајуће звање.

Наставници и сарадници током извођења вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. У питању је стандард који лежи у самим темељима академске културе. Иако и не мора да буде засебно прописан да би био више него обавезујући, он је посебно предвиђен чланом 15 *Стандарда рада на Правном факултету Универзитета у Београду*:

- (1) Наставник се пристојно понаша на часовима и долази уредно обучен.
- (2) Наставник одржава коректан однос према студентима, уз пуно поштовање њихове личности и интегритета.
- (3) Стил изражавања наставника треба да буде неутралан, професионалан и не сме да садржи ласцивне, увредљиве или дискриминаторске изразе према било ком појединцу или друштвеној групи.
- (4) Настава се не сме злоупотребљавати у политичке сврхе.

Чланом 70, став 4 *Статута Факултета* предвиђено је да „студент може поднети пријаву Декану Факултета у случају непримереног понашања запослених на Факултету у року од 15 дана од наступања случаја“. Статут Факултета обавезује Декана да ову пријаву „размотри и, уз консултацију са студентом продеканом одлучи о њој, у року од 15 дана од дана пријема пријаве“.²⁷

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Компетентност наставника и сарадника је на високом нивоу.	+++
➤ Информације о терминима и плановима реализације наставе су доступне студентима.	+++
➤ Настава омогућава интерактивно учешће студената и укључује примере из праксе.	+++
➤ Методи извођења наставе омогућавају савладавање исхода учења.	+++
➤ Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.	+++

²⁷ Члан 70, став 5 Статута Факултета.

Слабости	Оцена
➤ Недовољна заинтересованост студента за учешће у процени квалитета наставног процеса.	+

Могућности	Оцена
➤ Увођење нових метода извођења наставе коришћењем доступних информационих технологија у сврху побољшања интерактивности.	+
➤ Додатно усавршавање наставника и сарадника у складу са мишљењима студената о квалитету наставе.	+

Опасности	Оцена
➤ Недовољна заинтересованост студената за детаљнија објашњења у анкетама о квалитету наставе.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5

Ради унапређења квалитета наставног процеса, биће преузете додатне мере стимулације наставника и сарадника да развијају иновативне наставне методе. Питањима унапређења квалитета наставног процеса на свим нивоима студија биће посвећене и неке од тематских седница Наставно-научног већа, посебно имајући у виду предстојеће активности у правцу реформисања наставног плана и програма за потребе наредног акредитационог циклуса.

4) Показатељи и прилози за Стандард 5

Прилог 5.1. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

5.2.1. Стандарди рада на Правном факултету Универзитета у Београду.

5.2.2. Правилник о нормативима за радне обавезе наставника и сарадника.

5.2.3. Упутство за евидентирање одржаних часова, предавања и других облика наставе

Прилог 5.2. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандарди

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

1) *Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 6*

Факултет у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког и професионалног (стручног) рада. Факултет тежи остваривању овог јединства на свим нивоима студија, међутим, оно посебно долази до изражаја на мастер и докторским студијама.

Обавеза остварења јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада је једна од мера обезбеђења квалитета предвиђена Стратегијом обезбеђења квалитета.

Допринос остваривању повезивања образовног, научноистраживачког и стручног (професионалног) рада остварује се и ангажовањем наставника и сарадника у пракси (арбитражама, стручним телима, институцијама Владе, Скупштини, Председништву, у улози судија, заступника или правних саветника пред органима међународног правосуђа итд.). Ова ангажовања наставника и сарадника доприносе квалитетнијем наставном процесу будући да се искуства стечена у пракси преносе на студенте свих нивоа студија.

Реализацијом уговора о сарадњи са бројним институцијама у земљи и иностранству знатно се доприноси остваривању јединства образовног, научноистраживачког и професионалног рада.

Као мера којом се може допринети остваривању јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада је везивање докторских студија, у мери у којој се не задира у слободу научноистраживачког рада, за пројекте, било међународне или домаће, што једновремено доводи и до потпунијег развоја истраживачког и научног потенцијала.

Факултет ће наставити да истражује могућности увођења постдокторских студија, које у свету постају све значајнији облик повезивања наставе и науке на највишем нивоу, а које би у значајној мери допринеле унапређењу квалитета и образовног, научноистраживачког и професионалног рада.

Факултет је перманентно осмишљавање, припрему и реализацију научноистраживачких пројеката подигао на ниво стратешког циља.²⁸ У циљу подстицања, обезбеђења услова, праћења и провере резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и њиховом укључивању у наставни процес Наставно-

²⁸ Вид. дискусију о Стандарду 1.

научно веће Факултета усвојило Програм научно-истраживачког рада Правног факултета Универзитета у Београду за период 2021-2025. године којим су дефинисани основни циљеви и приоритети у научноистраживачком раду.²⁹

Праћење и провера резултата научноистраживачког рада на Факултету се одвија на неколико нивоа. Неизоставни начин провере квалитета научноистраживачког рада врши се у погледу сваког наставника и сарадника приликом избора односно реизбора у одговарајуће звање, при чему се јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада рефлектује у услову да главнина радова кандидата треба да буде из уже научне области за коју је биран, односно из које треба да изводи наставу, разматрањем годишњих извештаја о научноистраживачкој активности сваког наставника и сарадника, учешћем у научноистраживачким пројектима који су од значаја за наставни процес и на друге начине својствене академској заједници.

Институт за правне и друштвене науке представља посебну организациону јединицу Факултета у оквиру које се реализује научноистраживачка и друге научне делатности из области правних и друштвених наука на Факултету и објављују остварени резултати, организују специјалистичке студије и студије за иновацију и стручно усавршавање, организују конференције, симпозијуми и стручне расправе, остварује сарадња са другим сродним установама, пружају консултантске услуге и слично. Институт координише рад пет центара посвећених проучавању појединих проблема и тема истраживања. То су: Центар за правне вештине, Центар за јавну управу и јавне набавке, Центар за људска права, Центар за међурелигијски и међукултурни дијалог, Центар за социолошка истраживања и Центар за темељена правна знања. Институт за правне и друштвене науке координира радом СЛужбе за међународну и научну сарадњу.

Једна од главних делатности Института јесте руковођење стратешким пројектом Факултета. У обављању својих послова Институт се придржава највиших научно-стручних и професионалних стандарда у циљу одржавања и повећавања угледа Факултета у стручној и широј друштвеној јавности. Организација и рад Института регулисани су посебним правилником.³⁰ Институтом управља Научно веће које сачињавају управник Института и по један изабрани представник сваке катедре.

Након окончања петогодишњег стратешког пројекта Факултета *Идентитетски преображај Србије*, 2020. године, на којем су били ангажовани сви наставници и сарадници запослени на Факултету, као и мањи број истраживача ван круга запослених, Факултет је за 2021. годину започео нови стратешки пројекат под називом *Епидемија. Друштво. Право.*, полазећи од бројних актуелних изазова које пред свим правним системима данашњице поставља пандемија корона вируса. Како је намера Факултета да покреће пројекте у вези са актуелним правним темама, чиме би пружио допринос развоју правне науке, али и решавању практичних проблема и изазова са којима се суочава правни систем Републике Србије, 2022. и 2023. године Факултет је

²⁹ Вид. прилог: Програм научно-истраживачког рада Правног факултета.

³⁰ Вид. [Правилник о организацији и раду Института за правне и друштвене науке](#).

реализовао стратешки пројекат под називом *Савремени проблеми правног система Србије*, док је у 2024. години започео стратешки пројекат под називом *Проблеми стварања, тумачења и примене права*.

Од 2020. године на Факултет је Законом о науци и истраживањима пренесена одговорност за реализацију пројекта који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација – Национални пројекат Институционално финансирање НИО. На пројекту учествује 51 наставник и сарадник Универзитета у Београду – Правног факултета, који спроводе истраживања у оквиру четири целине: 1) Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије, 2) Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, 3) Казнена реакција у Србији као кључни елемент правне државе и 4) Конституционализам и владавина права у изградњи националне државе – случај Србије. У свакој од ових целина истраживачи својим радовима, учешћем на научним и стручним скуповима и другим видовима пројектног ангажмана анализирају и прате процес усвајања и имплементације европских стандарда у појединим областима правног система Србије. Очекивања су да ће резултати рада, који се стављају на увид научној и стручној јавности, бити од користи како за доносиоце одлука (закона и других општинских аката), тако и за оне који примењују право (судови, тужилаштва и други органи).

Правни факултет активно учествује у међународним пројектима као координатор и партнер, финансираним средствима програма *Erasmus* и *Horizon Europe*.

У току су следећи пројекти:

ALF³¹

Трајање 36 месеци: 1.10.2022 – 30.09.2025.

Руководиоци: проф. др Миодраг Јовановић и проф. др Бојан Спаић.

„Унапређење сарадње у области основа права“ (*Advancing Cooperation on the Foundations of Law*) је први пројекат Хоризонт програма за који је Правни факултет добио финансирање и који је отпочео 1. октобра 2022. године. Координатор пројекта је Правни факултет Универзитета у Београду, а партнерске институције су Институт Ђовани Тарело Универзитета у Ђенови, Универзитет у Сареју и Институт за правне науке Универзитета у Лисабону. Циљ пројекта је успостављање и одржавање сарадње између партнерских универзитета како би се установили облици рада који ће повећати видљивост истраживача са Правног факултета Универзитета у Београду на европском и светском нивоу и повећати шансе да Правни факултет у будућности успешно конкурише за нове међународне пројекте. Пројекат је добио финансирање у оквиру *TWINNIG HORIZON* позива под називом *HORIZON-WIDERA-2021-ACCESS-0*, и оцењен је високом оценом 13.5 од максималних 15 поена. Укупан буџет пројекта износи 1.5 милиона евра.

³¹ Вид. <https://alf.ius.bg.ac.rs/>.

Овај пројекат омогућио је оснивање Канцеларије за међународне пројекте и Центра за темељна правна знања, који сада успешно реализују имплементацију међународних пројеката као и рад на новим пројектним апликацијама.

BUDGET-IT³²

Трајање 36 месеци: 1. 1. 2023. – 31.12.2025.

Руководилац: проф. др Бранко Радуловић

„Budget-It“ је трогодишњи пројекат усмерен на трансформацију институција у Босни, Србији и Турској кроз родно буџетирање, с циљем унапређења инклузивне родне равноправности. Овај пројекат, подржан од стране водећих универзитета из Италије и Шпаније, интегрише родно буџетирање у планове родне равноправности осигуравајући праведну и интерсекционалну расподелу ресурса. Кроз сарадњу између универзитета и општина, пројекат тежи стварању стварне промене у друштвеним структурама, јачајући капацитете за имплементацију мера родне равноправности, посебно у контексту растућег национализма. На крају пројекта, очекује се развој интегрисаног плана родне равноправности и буџета који ће подржати институционалну и друштвену трансформацију.

LAWGID³³

Трајање 15 месеци: 1. 10. 2023. – 31.12.2024.

Руководилац: проф. др Драгица Вујадиновић

Пројекат *LAWGID* развија заједнички програм мастер академских студија из области права и рода, интерсекционалности и различитости (*Law and Gender, Intersectionality and Diversity*), чинећи значајан допринос приоритетима Европске комисије, укључујући једнакост *LGBTIQ*, борбу против родно заснованог насиља, права деце, права особа са инвалидитетом и владавину права. Овај заједнички мастер програм обухвата све наведене области. Учесници укључују три универзитета из северне, јужне и источне Европе, који доносе различите традиције и културе. Програм не обухвата само области права које су очигледно повезане са родом, интерсекционалношћу и различитошћу (као што су кривично право, радно право и људска права), већ и традиционалне области права које су мање истражене, попут пореског права, уговорног права и права компанија.

Пројекат *LAWGID* има за циљ акредитацију заједничког студијског програма у земљама из којих су партнерски универзитети: Република Србија (Универзитет у Београду), ЛУМСА Универзитет (Италија), Универзитет у Оребру (Шведска).

³² Вид. <https://budget-it.eu/>.

³³ Вид. <https://lawgid.ius.bg.ac.rs/>.

Жан Моне Катедра за европско еколошко право и право климатских промена (*Jean Monnet Chair in European Environmental and Climate Change Law E-E-C-L*)³⁴

Трајање: 36 месеци: 1.10.2023 – 1.10.2026.

Руководилац: проф. др Мирјана Дреновак Ивановић

Одлуком Европске комисије о Жан Моне активностима у оквиру *ERASMUS+* програма, Универзитет у Београду – Правни факултет је добио Жан Моне Катедру за европско еколошко право и право климатских промена (*Jean Monnet Chair in European Environmental and Climate Change Law E-E-C-L*).

У извођењу наставе и активности које се организују у форми семинара, округлих столова, летњих школа, обука за државне службенике, обука за судије и тужиоце и конференција учествују и наставници и сарадници Универзитета у Београду – Правног факултета. Жан Моне Катедра за европско еколошко право и право климатских промена ће објединити предмете и курсеве који су до сада успешно развијани на Правном факултету како би се увођењем нових метода едукације и бољег повезивања програма омогућио даљи развој области еколошког права и права климатских промена.

У претходним годинама, Универзитет у Београду – Правни факултет је имао више значајних пројеката, доприносећи тако развоју и унапређењу правне науке.

UniSAFE³⁵

Трајање 36 месеци: 9.9.2021 – 8.9.2024.

Руководилац: проф. др Драгица Вујадиновић

UniSAFE – *Ending Gender Based Violence (GBV)*, трогодишњи европски интер-универзитетски пројекат, са девет партнерских институција, почео је 8. и 9. фебруара 2021. Циљ овог пројекта, на коме је Универзитет у Београду екстерни партнер, је да дође до информација о родно заснованом насиљу и сексуалном узнемиравању на факултетима и другим научним институцијама, као и да та сазнања употреби да елиминише GBV на универзитетима.

Током три године, пројектне активности су реализоване широм Европе и укључиле су истраживаче, заинтересоване стране и доносиоце одлука. Пројекат је анализирао механизме насиља над женама, као и његове друштвене детерминанте на три различита нивоа, користећи холистички модел истраживања: • Стопа родно заснованог насиља је анализирана путем података прикупљених анкетом међу 45 партнерских организација (микро ниво); • добијени одговори су даље обрађивани путем података прикупљених детаљним студијама случаја, интервјуима и стратешким

³⁴ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/2023/10/06/%d0%b6%d0%b0%d0%bd-%d0%bc%d0%be%d0%bd%d0%b5-%d0%ba%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%b4%d1%80%d0%b0-%d0%b7%d0%b0-%d0%b5%d0%b2%d1%80%d0%be%d0%bf%d1%81%d0%ba%d0%be-%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%be%d1%88%d0%ba%d0%be-2/>.

³⁵ Вид. <https://unisafe-gbv.eu/>.

мапирањем истраживачких организација у 15 држава чланица (мезо ниво); • правни и политички оквири су испитани кроз опсежно мапирање од стране националних стручњака у 27 европских и 3 придружене државе (макро ниво). Статус партнера на пројекту је имало 47 универзитета и истраживачких организација. Резултати пројекта ће бити преточени у конкретне препоруке и алате које ће све заинтересоване стране моћи да употребе да би смањиле родно засновано насиље у високошколским и другим научним организацијама.

LAWGEM³⁶

Трајање 36 месеци: 1.10.2019 – 30.9.2022.

Руководилац: проф. др Драгица Вујадиновић

Erasmus+ пројекат *Strategic Partnership in Higher Education, KA203*

New Quality in Education for Gender Equality – Strategic Partnership for the Development of a Master’s Study Program Law and Gender

Резултат овог пројекта је стварање и акредитација студијског програма мастер академских студија Право и род, на енглеском језику – *Law and Gender*. Национално акредитационо тело је у новембру 2023. године донело одлуку о акредитацији овог програма, који почиње извођење у школској 2024/2025. години.

Постигнути су дефинисани циљеви пројекта: 1) креирање потпуно иновативног системског наставног плана и програма мастер академских студија, који обухвата све релевантне области правног образовања и правне праксе, као и неправне релевантне области као што су: економска анализа права, криминологија и социјално-психолошка поља истраживања и знања; 2) израда уџбеника и материјала за учење релевантних за програм; 3) започињање правне клинике; и 4) креирање онлајн платформе за целоживотно учење о родним питањима, која би допринела подизању свести о родној равноправности и побољшању знања и праксе неопходних за борбу против свих облика родно заснованих дискриминација, насиље и сексуално узнемиравање.

*

Факултет је организатор многих међународних научних конференција, а наставници и сарадници Факултета редовно учествују на националним и међународним научним скуповима. Списак ових конференција и учесника је дуг, а сажете информације са ових скупова редовно се објављују у билтену Правног факултета Универзитета у Београду – *Acta diurna*.³⁷

У претходном трогодишњом периоду наставници и сарадници Универзитета у Београду – Правног факултета објавили су 212 научних чланака, 353 прилога у зборницима, 53 монографије и 147 осталих некатегорисаних радова (зборник сажетака. Информативних прилога, приказа).

³⁶ Вид. <https://lawgem.ius.bg.ac.rs/about-project/objectives/>.

³⁷ Вид. архиву билтена *Acta diurna*: <https://ius.bg.ac.rs/bilten-acta-diurna/>.

Основни начини праћења и оцене обима и квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника састоји се у разматрању годишњих извештаја о научно-истраживачкој делатности наставника и сарадника,³⁸ приликом избора односно реизбора наставника и сарадника (поступак избора/реизбора наставника и сарадника и критеријуми за избор, односно реизбор у одговарајуће звање разматрају се на другом месту у овом извештају). Строги услови за избор наставника и сарадника, који се на Факултету никада нису перцепирали само као испуњавање формалних услова предвиђених релевантним прописима, већ превасходно као услови академске изузетности, односно веома високог квалитета научноистраживачког рада, гарантују обезбеђење завидног квалитета научноистраживачке делатности Факултета.

Стратешки циљеви Факултета, како су напред дефинисани у овом извештају приликом дискусије о Стандарду 1, су у потпуној хармонији са националним и европским циљевима високог образовања, а садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности Факултета усмерен је управо на остваривање тих циљева. Стратешки документ Факултета – *Програм научно-истраживачког рада на Правном факултету Универзитета у Београду* за период 2021-2025. године је дефинисао основне циљеве у области научноистраживачког рада:

- потенцирање и стимулисање рада наставника и сарадника Правног факултета у организованим пројектима, националним, а нарочито међународним;
- интензивирање других облика међуинституционалне и међународне сарадње (конференције, округли столови, студијски боравци, итд.);
- сарадња са праксом и привредом ради пружања научно заснованих савета и помоћи у решавању проблема у пракси;
- даље афирмисање и развој издавачке делатности Факултета;
- омогућавање квалитетног научног рада кроз приступ релевантној литератури;
- ширење (дисеминација) резултата научноистраживачког рада уз помоћ нових метода и технологија;
- синтеза научног и наставног рада у оквиру докторских студија и мера за развој научноистраживачког подмлатка.

Садржај и резултати до данас спроведених научних, истраживачких и стручних активности су у хармонији са постављеним циљевима о чему сведоче бројни индивидуални доприноси наставника и сарадника, реализација горе наведених стратешких пројеката Факултета и пројекта Министарства науке, технолошког развоја и иновација, учешће у међународним пројектима, бројним научним и стручним скуповима.³⁹

³⁸ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2021/10/2012-objedinjeni-formulari-naucna-i-ekspertska-delatnost.pdf>

³⁹ О свим научним и стручним скуповима које организује Факултет, или на којима учествују наставници и сарадници Факултета редовно се обавештава јавност посредством факултетског билтена *Acta diurna*.

Знања до којих Факултет (односно наставници и сарадници Факултета) долази спровођењем научних, истраживачких и професионалних активности активно се укључују у наставни процес реализацијом права и обавезе наставника и сарадника да „предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма.“⁴⁰

Наставни план и програм је, на свим нивоима студија, резултанта научног и истраживачког рада Факултета, односно његових наставника и сарадника. Међутим, важно је напоменути да се у наставни план и програм уграђују и резултати до којих су дошле друге наставне и научне институције из европског образовног простора, што се лако да закључити прегледом силабуса. Укључивањем резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета у програме извођења наставе на свим нивоима студија, упоредо са страном литературом, студентима се омогућава да резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника разматрају упоредо са резултатима научноистраживачке активности водећих европских и светских аутора, што доприноси развоју критичког мишљења и подстицању наставника и сарадника да стално раде на унапређењу своје научноистраживачке активности.

Основна делатност Факултета је научноистраживачка и образовна и своје место на Факултету наставници и сарадници обезбеђују првенствено захваљујући резултатима свог научног и истраживачког рада, што их квалификује да се баве и образовном делатношћу. Факултет нарочито предузима мере да се подстиче научни и истраживачки рад сарадника и млађих наставника Факултета, што је посебно дошло до изражаја доношењем стратешког документа – *Програма развоја научноистраживачког подмлатка Правног факултета Универзитета у Београду* за период 2021-2025. године.

Када је реч о подстицају да наставници и сарадници што чешће објављују резултате свог рада, Факултет обавља издавачку делатност којом се обезбеђује, у мери у којој је то могуће, публикавање монографија наставника и сарадника Факултета. Међутим, мора се приметити да и поред подстицаја да често објављују резултате свог научноистраживачког рада, постоји дискрепанција између квалитета радова наставника и сарадника Факултета са доступним часописима у којима могу објавити своје радове, а који су ранжирани сходно квалитету тих радова. Наиме, научноистраживачка активност је временски веома захтевна, а нови стандарди за избор у наставничка звања захтевају да ради остваривања услова за избор у више звање они буду објављени у одређеним часописима којих је у нашој земљи веома мали број. Доступност часописа са SSCI листе, као и часописа ранжираних као M24, је веома ограничена и дуго се чека на објављивање, што често фрустрира објављивање драгоцених резултата научноистраживачког напора наставника и сарадника Факултета.

Квантификација и формализација критеријума за избор у наставничка звања, нажалост, представља препреку чешћем објављивању резултата научноистраживачке делатности наставника и сарадника и приморава их на трагање за тачно одређеним часописима, фаворизујући на тај начин концентрисаност на објављивање нужног броја

⁴⁰ Члан 118, став 1, тачка 7 Статута Факултета.

научних радова уместо подстицаја научноистраживачке делатности и развоја њеног квалитета кроз оцену доприноса науци. Ово поготово што *SCI*, *SSCI* и друге релевантне листе не обухватају чак ни водеће европске часописе чији реноме је неспорно веома висок.

Факултет са повећаном пажњом прати честе нормативне промене које се генеришу у Универзитету у Београду, Министарству науке, технолошког развоја и иновација, Националном савету за високо образовање и Националном савету за науку и настоји да им се благовремено прилагођава. Одлуке које се буду доносиле непосредно ће утицати на развој научноистраживачког рада, вероватно и на појединачне академске судбине. Стога је неопходно са се цео колектив знатно организованије с њима упознаје, суочава и да на њих утиче или им се макар на време прилагођава. За све то ће бити потребан заједнички организовани напор и наступ, нарочито рачунајући на млађи део колектива. Само уз координирано ангажовање најискуснијих и најугледнијих наставника, ојачано енергијом и продорношћу млађих, Факултет ће имати шансу да избори да се врхунски истраживачки и научни капацитет и квалитет који поседује заиста тако и вреднују.

Центар за издаваштво је научноистраживачка организациона јединица Факултета која, између осталог, организује издавање и објављивање књига, уџбеника, монографија, студија, чланака, скрипти и других научних и стручних радова и издаје часопис *Анали Правног факултета у Београду*.⁴¹ Њиме управља Издавачки одбор кога именује Декан на три године,⁴² а који, између осталог, утврђује програм делатности и опште услове под којима се објављују књиге и друге публикације.⁴³

Универзитет у Београду – Правни факултет је основао Центар за издаваштво са жељом да се окупе аутори који поштују своју прошлост, разумеју садашњост и успостављају мостове ка заједничкој европској будућности. Данас, много година касније, Центар за издаваштво, ослоњен на традицију правне државе и владавине права, наставља издавачки подухват ширења правног знања покретањем нових и развијањем већ покренутих посебних библиотека и других правних издања. Он је стално отворен за ауторе који размишљају и расправљају о вредностима слободе, правде, сигурности, једнакости, реда, мира и другим важним вредностима које могу да се остваре једино у демократској правној држави.

Центар за издаваштво је у периоду од 2020. до краја 2023. године објавио 105 уџбеника, 26 монографија, 10 приручника, 22 зборника радова и 92 наслова у оквиру осталих едиција, библиотека, часописа и слично, као и 18 бројева факултетског часописа *Анали Правног факултета у Београду*, што чини укупно 273 наслова.

У процесу самовредновања посебно је цењена планска природа активности Центра за издаваштво. Све публикације објављене су у складу са годишњим издавачким плановима плановима.

⁴¹ Члан 51 Статута Факултета.

⁴² Члан 51, ст. 5 и 6 Статута Факултета.

⁴³ Члан 51, став 7 Статута Факултета.

Факултет настоји да унапреди издавачку делатност. Издавачки одбор настоји да у складу са могућностима прошири издавачку делатност. Факултет је оснивач часописа *Анали Правног факултета у Београду*⁴⁴ који је у категоризацији часописа рангиран као М24. Почев од 2017. године, овај часопис излази три пута годишње на српском језику и једном на енглеском језику, уместо, како је до тада било, два пута годишње на српском језику и једном на енглеском језику. Часопис *Анали Правног факултета у Београду* реферисан је у *WOS-у (Web of Science)*.

Факултет је (у сарадњи са Криминолошком секцијом Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу) издавач часописа за кривичне науке *Crimen*, који је категорисан као М51, а који објављује научне чланке и приказе књига на актуелне теме из области кривичног материјалног и процесног права, криминологије и криминалистике, али и приближава модерном читаоцу значајне текстове из историје кривичних наука.⁴⁵

Студенти имају могућност да објављују радове у Студентској ревији за привредно право.⁴⁶

У односу на претходни извештај о самовредновању, основана су и два нова часописа: међународни студентски часопис „Весник правне историје / Herald of Legal History“⁴⁷ и научни часопис „Нови архив за правне и друштвене науке“, конципиран као наследник старог „Архива за правне и друштвене науке“ у периоду док га је издавао Универзитет у Београду – Правни факултет. Нови Архив објављује чланке и

⁴⁴ Факултетски научни часопис *Анали Правног факултета у Београду* излази од 1953. године (ISSN: 0003-2565) као потомак часописа *Архив за правне и друштвене науке* који је излазио од 1906. године. У њему се објављују научни чланци, критичке анализе, коментари судских одлука, прилози из међународног научног живота и прикази књига. Прво засебно електронско издање *Анала* (eISSN: 2406-2693) објављено је 2015. године. Радови објављени у часопису подлежу анонимној рецензији двоје рецензента. *Анали Правног факултета у Београду* су у режиму отвореног приступа. Часопис излази у штампаном и електронском облику, квартално. У прва три броја у календарској години објављују се текстови на српском и енглеском језику. Четврти број се објављује искључиво на енглеском језику. Од 2006. године објављује се и међународно издање часописа *Анали* на енглеском језику, ради чега је формиран Међународни научни савет. Чланови Међународног научног савета часописа *Анали Правног факултета у Београду* су: Brian Leiter (University of Chicago Law School, USA), Ralf Michaels (Max Planck Institute for Comparative and Int. Private Law, Hamburg, Germany), Stefan Vogenauer (European and Comparative Legal History, Frankfurt, Germany), Herbert Hovenkamp (University of Pennsylvania, USA), Eleanor Fox (New York University School of Law, USA), Yariv Brauner (University of Florida, USA), Damjan Možina (University of Ljubljana, Slovenia), John Cerone (Tufts University, USA), Silvio Ferrari (University of Milan, Italy), Kenneth Einar Himma (University of Washington, USA), Christa Jessel Holst (Max Planck Institute for Comparative and Int. Private Law, Hamburg, Germany), Thomas Koenig (Northeastern University, USA), Peter Koller (University of Graz, Austria), Janez Kranjc (University of Ljubljana, Slovenia), Rainer Kulms (Max Planck Institute for Comparative and Int. Private Law, Hamburg, Germany), Ingeborg Maus (Goethe University Frankfurt, Germany), Thomas Mertens (Radboud University, Netherlands), Slobodan Milačić (University of Bordeaux, France), Paul du Plessis (The University of Edinburgh, Scotland), Vesna Rijavec (University of Maribor, Slovenia), Željko Šević (Sohar University, Oman), <https://anali.rs/>.

⁴⁵ Часопис излази три пута годишње. Индексан је и укључен у следеће међународне базе: HeinOnline, EBSCO, CEEOL, Electronic Journals Library (EZB), <http://crimenjournal.ius.bg.ac.rs/>.

⁴⁶ <https://selr.bg.ac.rs/srpski/pocetna>.

⁴⁷ Међународни академски студентски часопис, посвећен проучавању правне историје свих земаља и свих раздобља. Часопис излази два пута годишње, у ограниченом штампаном тиражу и електронски у отвореном приступу, <http://epub.ius.bg.ac.rs/index.php/Vesnik>.

приказе књига на српском језику, али је обновио и важну традицију објављивања уставне и судске хронике.

Факултет се као саиздавача од 2020. године укључио у издавање часописа „Eudaimonia“, заједно са Српским удружењем за правну и социјалну филозофију, које је часопис издавало од 2017. године. До 2020. године у овом часопису су објављивани само радови који су презентовани на годишњој Студентској конференцији из теорије и филозофије права, а сада је отворен за радове свих заинтересованих аутора.

Факултетска издања су била излагана и представљана на Београдском сајму књига, организован је и посебан Сајам правне књиге у згради Факултета, а одржано је и више промоција.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Усаглашеност образовног, научноистраживачког и стручног рада и активно укључивање резултата истраживања у наставни процес	+++
➤ Континуирана реализација научних истраживања и развијена међународна сарадња	+++
➤ Праћење резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника путем годишњих извештаја и подстицање на публикавање резултата истраживања	+++
➤ Научноистраживачки и стручни рад повезани су са стратешким опредељем земље и европским циљевима	+++
➤ Развијена издавачка делатност	+++
➤ Стратешки приступ у бризи о научноистраживачком подмлатку	+++

Слабости	Оцена
➤ Недовољни кадровски капацитети за администрирање пројектима.	++

Могућности	Оцена
➤ Интензивирање других облика међуинституционалне и међународне сарадње.	++
➤ Даље афирмисање и развој издавачке делатности Факултета.	+
➤ Ширење (дисеминација) резултата научноистраживачког рада уз помоћ нових метода и технологија.	++

Опасности	Оцена
➤ Недостатак финансијских средстава за подршку научноистраживачке и издавачке делатности.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 6

У наредном периоду, осим подршке постојећим ангажовањима наставника и сарадника у раду на међународним и националним пројектима, учешћу на међународним скуповима и другим програмима, биће предузете и додатне мере за унапређење научноистраживачке и стручне делатности Факултета. Посебно ће се размотрити идеја о ремоделирању Института за правне и друштвене науке Факултета тако да се у оквиру њега формирају три јединице, за научне пројекте, за комерцијалне пројекте и за образовне пројекте (веза са докторским студијама).

4) Показатељи и прилози за Стандард 6

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима.

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/SSCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Стандарди

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 7

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред и то, Законом о високом образовању, Статутом Универзитета, Статутом Факултета и релевантним правилницима Универзитета у Београду. Ови прописи су, по природи ствари, јавни и учињени су доступним на веб сајту Универзитета у Београду и веб сајту Факултета.

Услови за избор у наставничка звања, односно у звање редовног професора, ванредног професора и доцента прописани су Законом о високом образовању, *Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21),⁴⁸ и чл. 112, 113 и 114 *Статута Факултета*. Услови за избор професора емеритуса прописани су *Правилником о условима и поступку додељивања звања и правима професора емеритуса* („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 206/2018, 213/2020 и 250/2023).

Услови за избор у звање асистента практичне наставе дефинисани су *Правилником о условима, начину и поступку избора асистента практичне наставе* из 2012. године, док су услови за избор у звање демонстратора регулисани *Правилником о условима, начину и поступку избора демонстратора* из 2012. године.

*

Морамо приметити да честе измене критеријума за стицање наставничких звања које се врше ван Факултета, озбиљно угрожавају правну сигурност потенцијалних кандидата, нарочито уколико се ове измене примењују у односу на наставнике и сараднике којима истиче период на који су бирани непосредно пре момента ступања на снагу ових измена и допуна. Честе измене ових критеријума су поуздан показатељ да они још увек нису дефинитивно утврђени. Наше је становиште да се приликом формулисања нових критеријума мора постићи правичнији баланс између формалних критеријума (примера ради захтева да су радови објављени у одговарајућим часописима) и квалитета радова (оцена да ли испуњавају стандарде академске изузетности).

Поступак избора у звање наставника и сарадника регулисан је Законом о високом образовању, *Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања*

⁴⁸ Прилог: [Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду](#).

радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 237/22, 240/22 и 242/22)⁴⁹ и чл. 28-30, 41, 115 и 116 Статута Факултета.

Услови и поступак за избор и заснивање радног односа сарадника утврђени су чланом 117 Статута Факултета.

Сви поменути прописи су доступни јавности и на њих се указује приликом објављивања конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на Факултету.

Приликом избора наставника и сарадника у звања Факултет се строго придржава прописаних поступака и услова путем којих се оцењује научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника. Строго поштовање прописаних поступака и услова обезбеђује се, између осталог, поверавањем израде извештаја о пријављеним кандидатима компетентној комисији, омогућавањем стављања приговора на реферат у року од 15 дана, омогућавањем дискусије о реферату и пријављеним кандидатима на седници Изборног већа на којој се разматра предлог Комисије за писање реферата и утврђује предлог, омогућавањем слободне дискусије о предлогу Факултета за избор у наставничко звање и пред Већем области Универзитета у Београду, односно приликом разматрања предлога Факултета и мишљења Већа области од стране Сената Универзитета у Београду приликом одлучивања о избору у звање редовног професора.

Повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота имплементирани су у *Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду* и чл. 114 Статута Факултета.

Чл. 114 Статута Факултета прописано је:

„(1) Приликом избора у звања наставника цене се следећи елементи:

- 1) оцена о резултатима научно-истраживачког рада кандидата;
- 2) оцена о резултатима педагошког рада кандидата;
- 3) оцена у ангажовању кандидата у развоју наставе и развоју других делатности високошколске установе;
- 4) оцена резултата кандидата постигнутих у обезбеђивању наставно-научног подмлатка;
- 5) оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и високошколске установе.

(2) Објављени научни радови морају бити из научне области за коју се кандидат бира.

⁴⁹ Прилог: [Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду.](#)

(3) Приликом избора у звања наставника узимају се у обзир објављени радови, односно резултати научно-истраживачког рада, у складу са општим актом Универзитета.

(4) Радови из става 3. овог члана морају имати барем потврду да су прихваћени за објављивање до момента пријаве на конкурс, а морају бити објављени до момента избора, изузев у случају радова прихваћених за објављивање од стране водећих међународних часописа. Уколико рад није објављен у часопису, прихватиће се и рад коме је додељен *DOI* број.

(5) Оцена резултата педагошког рада кандидата даје се на основу резултата које је показао у раду са студентима, у складу с општим актом који доноси Сенат.

6) Уколико кандидат за избор у звања наставника нема педагошког искуства, способност за наставни рад оцењује се у складу са општим актом Универзитета.“

Приликом расписивања конкурса за избор у звања посебно се наводи не само ужа научна област, већ и предмети на којима кандидат по избору треба да учествује у извођењу наставе и стога омогућава да се избори врше на плански начин, у складу са потребама образовног и научноистраживачког и стручног рада Факултета и комисији за писање реферата и другим субјектима који учествују у избору омогућава се да оцене рад кандидата и вероватност да ће допринети остваривању квалитета наставног процеса.

Приликом вредновања педагошких способности наставника и сарадника посебно се узимају у обзир резултати студентске анкете о вредновању рада наставника и сарадника.

Говорећи о дугорочној политици квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, Правни факултет периодично доноси, као стратешки акт, програм развоја научноистраживачког подмлатка. Тренутно је актуелан *Програм развоја научно-истраживачког подмлатка Правног факултета Универзитета у Београду* за период 2021-2025 године, којим су детаљно прописане приоритетне активности приликом спровођења развоја научноистраживачког подмлатка. Развој научноистраживачког подмлатка на Факултету остварује се, између осталог:

- пружањем стручне и саветодавне подршке младим истраживачима при похађању мастер, и докторских академских студија и при изради завршних радова и докторских дисертација. Стручну и саветодавну подршку младим истраживачима путем менторског рада, са менторима, које одреди Наставно-научно веће. Приликом одређивања ментора који ће саветима, мишљењима и сугестијама, пратити и подстицати успешан завршетак мастер и докторских студија младих истраживача, Веће Факултета узима у обзир компетентност истраживача у односу на област студије које млади истраживач похађа;
- редовним укључивањем младих истраживача у научноистраживачке програме и пројекте и њиховим даљим, прецизно усмереним усавршавањем, према

потребама рада Факултета и према потребама развоја правне науке у Републици Србији;

- упућивањем младих истраживача на семинаре, летње школе, радионице и програме обуке и релевантних правних области организованих од домаћих и страних научних и стручних установа;
- даљим организовањем студентских конференција и семинара за докторанде;
- упућивањем истраживача на постдокторско усавршавање у земљи и иностранству, на основу сарадње коју Факултет остварује са другим научноистраживачким установама;
- укључивањем младих истраживача у израду монографија, часописа, приручника и зборника радова које Факултет издаје;
- издавањем посебних часописа и зборника радова чија су циљна група млади истраживачи.

Будући да се научноистраживачки подмладак формира из студентске популације, која се налази на мастер и докторским студијама, постоји могућност да се ангажују у извођењу наставе на редовном курсу, као сарадници у настави или демонстратори.

Као посебне облике подршке подстицаја даљег развоја научноистраживачког подмлатка Факултета представља могућност одобравања плаћеног одсуства у трајању до једне године ради стручног усавршавања у иностранству или ради писања монографије.

Правни факултет, у циљу подстицања наставника и сарадника, пре свега оних млађих, партиципира у финансирању учешћа на међународним конференцијама и куповини стране литературе која им другачије није доступна.⁵⁰

Ради што успешнијег развоја научноистраживачког подмлатка, Факултет осим наведених активности пружа и сваки други вид стручне, техничке или материјалне подршке, у складу са организационим и финансијским могућностима.

Даље кадровско јачање Факултета зависи првенствено од сопствених расположивих средстава и могућности да се нови истраживачи радно ангажују на пројектима. Ширење научноистраживачке делатности Факултета представља претпоставку за афирмисање програма развоја научноистраживачког подмлатка.

Морамо приметити да је предуслов спровођења дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различитих врста усавршавања, висок степен финансијске самосталности факултета. Тенденција да се кроз процес централизације на универзитету (и/или надлежну државну институцију) пренесе и део финансијске самосталности коју до сада имају факултети као његове

⁵⁰ Вид. [Правилник о финансирању научног и стручног усавршавања и набавке стручне литературе](#) од 28.12.2012. године (пречишћен текст – 2023. године).

чланице, да се доведе у питање својство правног лица факултета, те да тај статус имају само универзитети, као и настојања да се приходи које високошколске установе самостално прибављају дистрибуирају преко буџета, може озбиљно угрозити спровођење политике квалитетне селекције младих кадрова и омогућавања њиховог даљег усавршавања, као и реализацију научних и истраживачких пројеката. Другим речима, наведене тенденције, очигледно нису у складу са Стандардом 7 Стандарда за самовредновање и контролу квалитета високошколске установе.

Систематско праћење истраживачке и педагошке активности врши се на више начина: приликом избора или реизбора у одговарајуће звање наставника и сарадника, на годишњем нивоу подношењем и разматрањем годишњих извештаја о научноистраживачкој активности наставника и сарадника, приликом расправа на катедрама, Општем семинару и на друге начине у складу са академским узусима.

О подстицајима научне и истраживачке активности наставника и сарадника смо већ дискутовали и овде нећемо вршити непотребна понављања.

Праћење, оцењивање и подстицање педагошке активности наставника и сарадника врши се на перманентан начин. Праћење редовности извођења наставе се врши континуирано, што је обезбеђено установљавањем електронског система праћења уредности извођења наставе. Оцењивање се врши на крају сваког семестра за предмете на којима се изводи настава у том семестру обавезном студентском евалуацијом рада наставника и сарадника. Факултет подстиче наставнике и сараднике да се и ван редовне наставе баве педагошким активностима, посебно у оквиру клуба *Forum Romanum*, Општег семинара, припремом студената за разна студентска такмичења, организовањем ваннаставних активности – тематских предавања, трибина, дебатних клубова, учешћем на скуповима и трибинама које организују студентске организације, итд.

Факултет редовно обавештава наставнике и сараднике о одржавању релевантних научних и стручних скупова, партиципира у трошковима које не покрива организатор скупа, омогућава одлазак на усавршавање на иностране универзитете, било ради завршавања мастер студија, било ради бављења научноистраживачком активношћу. Учешће наставника и сарадника Факултета на научним и стручним скуповима, студијским боравцима и сл. редовно се прати и објављује у факултетском билтену *Acta diurna*.⁵¹

Факултет интензивно ради на томе да се обезбеди помоћ у проналажењу могућности за усавршавање првенствено млађих колега у иностранству, али и за обезбеђење већег присуства наших истакнутих наставника као предавача на факултетима у свету. Осим финансијске помоћи коју су факултетске управе већ обезбеђивале у том циљу, и у наредном периоду се мора истрајати у настојањима да се пронађу и нови извори финансирања који не би оптерећивали факултетски буџет. То нарочито подразумева још амбициознији улазак Факултета, преко Универзитета у

⁵¹ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/bilten-acta-diurna/>.

Београду, у мрежу академске размене професора и студената у оквиру Еразмус Мундус, Темпус и других програма. Такође је потребно пратити и активно се укључивати у бројне међународне пројекте у којима могу учествовати наставници и сарадници Факултета. Пројекат *ALF*, о којем је било речи, омогућио је оснивање Канцеларије за међународне пројекте и Центра за темељна правна знања, који сада успешно реализују имплементацију међународних пројеката као и рад на новим пројектним апликацијама.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Поступак и услови за избор наставника и сарадника су јавни.	+++
➤ Поступак избора је усаглашен са критеријумима Националног савета за високо образовање за поље друштвено-хуманистичких наука.	++
➤ Континуирано усавршавање наставника и сарадника.	+++
➤ Пажљиво и дугорочно планиран развој наставничког и научноистраживачког подмлатка.	+++
➤ Повезаност са релевантним професионалним удружењима.	++
➤ Уважавање резултата евалуације рада наставника приликом избора у звање.	+++
➤ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.	+++
➤ Значајни резултати наставника и сарадника у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима.	++

Слабости	Оцена
➤ Лимитирана средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству.	++
➤ Недовољан број стално запослених сарадника.	+
➤ Недостатак кадровских капацитета за обављање административних послова у вези са научноистраживачким радом.	+

Могућности	Оцена
➤ Учествовање у програмима мобилности и пројектима у сврху студијских боравака у иностранству.	+
➤ Унапређивање постојећих и успостављање нових видова сарадње са иностраним универзитетима.	++
➤ Могућности за учествовање у међународним пројектима.	+
➤ Даљи развој научних часописа.	+

Опасности	Оцена
➤ Честе измене критеријума за стицање наставничких звања које се врше ван Факултета, а које угрожавају правну сигурност потенцијалних кандидата.	+

<p>➤ Тенденција да се кроз процес централизације на универзитету (и/или надлежну државну институцију) пренесе и део финансијске самосталности коју до сада имају факултети као његове чланице, да се доведе у питање својство правног лица факултета, те да тај статус имају само универзитети, као и настојања да се приходи које високошколске установе самостално прибављају дистрибуирају преко буџета, може озбиљно угрозити спровођење политике квалитетне селекције младих кадрова и омогућавања њиховог даљег усавршавања, као и реализацију научних и истраживачких пројеката.</p>	++
---	----

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 7

У наредном периоду је потребно даље пратити критеријуме за стицање наставничких звања, како би се постигао правичнији баланс између формалних критеријума (примера ради захтева да су радови објављени у одговарајућим часописима) и квалитета радова (оцена да ли испуњавају стандарде академске изузетности).

Имајући у виду чињеницу да је предуслов за спровођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различитих врста усавршавања, обезбеђење значајних финансијских средстава, потребно је да се истраје у настојањима да се пронађу и нови извори финансирања који не би оптерећивали факултетски буџет. У том циљу је потребно предузети мере за јачање постојећих и ангажовање нових кадровских капацитета, какоо би се формирали тимови који би били у прилици да несметано припремају одговарајућу документацију за учешће на међународним конкурсима.

4) Показатељи и прилози за Стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору).

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору).

Стандарди

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 8

Опште посматрано, квалитет студената на Факултету је изузетно висок, што потврђују, између осталог, бројне награде које су освојили на европским и светским такмичењима у конкуренцији са другим најјачим светским универзитетима. О успесима студената Факултета редовно се извештава у факултетском билтену *Acta diurna*.⁵²

Сви подаци релевантни за студије, услови уписа, курикулум, режим студија итд. благовремено се објављују, између осталог, на веб сајту Факултета.⁵³

Факултет, у циљу упознавања будућих студената са програмом, условима студија и компетенцијама које се стичу дипломирањем на Факултету организује „Дан отворених врата“⁵⁴ и издаје публикације које потенцијалним и уписаним студентима пружају све релевантне податке у вези са студијама.

Посебна пажња поклања се упису студената на основне академске студије. У том циљу, како би поступак уписа учинио што транспарентнијим, Факултет благовремено објављује, између осталог, програм полагања пријемног испита,⁵⁵ Приручник за припрему пријемног испита⁵⁶ и организује припреме за полагање пријемног испита.⁵⁷

Сви детаљи везани за упис, план и програм мастер студија и докторских студија доступни су на сајту Факултета.⁵⁸

Услови за упис на основне, мастер и докторске академске студије прописани су Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 73/2018, 67/2019, 6/2020 – др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 – др. закон и 76/2023), Статутом Правног факултета Универзитета у Београду и релевантним правилницима.

⁵² Вид. http://www.ius.bg.ac.rs/bilten/acta_diurna.htm.

⁵³ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b8%d1%98%d0%b5/>.

⁵⁴ Вид. <https://prijemni.ius.bg.ac.rs/2024/03/30/38/>

⁵⁵ Вид. <https://prijemni.ius.bg.ac.rs/program-polaganja/>

⁵⁶ Вид. *Приручник за припрему пријемног испита*, Правни факултет Универзитета у Београду, 2024 (прилог: издање из 2018. године доступно у електронској форми: <https://prijemni.ius.bg.ac.rs/prirucnik-za-pripremu-prijemnog-ispita/>)

⁵⁷ Вид. <https://prijemni.ius.bg.ac.rs/2024/04/01/obavestenje-o-odrzavanju-pripreme-nastave-za-upis-u-prvu-godinu-osnovnih-akademskih-studija-na-pravnom-fakultetu-univerziteta-u-beogradu/>

⁵⁸ Вид. http://www.ius.bg.ac.rs/Studije/default_cir.htm и <https://info.ius.bg.ac.rs/>.

Услови за упис на *основне* академске студије регулисани су Законом о високом образовању, релевантним општим актима Универзитета и Статутом Факултета.

Чланом 62 *Статута Факултета* предвиђено је:

(1) Наставно-научно веће утврђује предлог одлуке о расписивању конкурса за упис на прву годину студија и доставља Сенату Универзитета ради доношења одлуке.

(2) Предлог из става 1 садржи елементе утврђене Законом и Статутом Универзитета у Београду.

(3) Конкурс расписује надлежни орган Универзитета у Београду.

(4) Рангирање и упис кандидата врши се на начин предвиђен Статутом Универзитета у Београду, у складу са Законом.

Чланом 63 *Статута Факултета* посебно је предвиђено да се страни држављанин „може уписати на студијски програм под истим условима као домаћи држављанин, ако је здравствено осигуран“, као и да „плаћа школарину, осим уколико је међудржавним споразумом предвиђено другачије.“

Чланом 64 *Статута Факултета* предвиђени су услови за упис и поступак утврђивања услова за упис на прву годину основних академских студија и мерила за рангирање кандидата:

(1) На прву годину основних студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању, у складу са Законом и Статутом и другим општим актом Универзитета у Београду.

(2) Факултет поред лица из става 1, у складу са Законом, уписује на основне академске студије кандидате уз признавање опште матуре.

(3) Факултет сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању, успеха на матури, резултата испита за проверу знања, односно склоности и способности и по потреби на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, у складу са општим актом факултета, односно Универзитета.

(4) Факултет уписује под условима из става 2 овог члана и кандидате који су завршили међународно признату матуру (*International Baccalaurate Diploma Programme* и др.).

(5) Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи из става 3. овог члана рангиран у оквиру броја студената из члана 99. Закона.

(6) Студент студија првог степена друге самосталне високошколске установе, лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са чланом 101. став 7. Статута Универзитета, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општим актом Универзитета.

(7) Право из става 6 овог члана остварује се на лични захтев.

Чланом 65 предвиђени су посебни случајеви уписа на студијски програм основних академских студија:

(1) На прву годину студија могу се, без пријемног испита, уписати:

1) лице које већ има стечено високо образовање образовање на академским студијама првог степена, као и лице које је завршило основне студије по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16).

2) студент који је на другој високошколској установи остварио најмање 60 ЕСПБ бодова, ако на другој установи има статус ФИБ студента и просек већи од 8.

3) лице којем је престао статус студента исписивањем са студија, или коме је престао статус студента неуписивањем школске године, ако је пре исписивања остварило најмање 60 ЕСПБ бодова.

(2) Лице из става 1, тачка 1-3 овог члана уписује се као СФ студент и не убраја се у одобрени број студената за одређени студијски програм.

Статутом Факултета детаљно су уређена питања везана за организацију и полагање пријемног испита, начин оцењивања резултата постигнутог на пријемном испиту, дужности Комисије за спровођење пријемног испита и Комисије за упис, тајност тестова и последице повреде тајности тестова, право на приговор учесника конкурса.⁵⁹

Чланом 68 *Статута Факултета* прописани су услови и мерила за упис на *мастер* академске студије:

(1) У прву годину мастер академских студија може се уписати лице које је завршило основне академске студије на Правном факултету Универзитета у Београду, односно лице које је завршило основне четворогодишње студије по законима који су важили пре ступања на снагу Закона о високом образовању.

(2) Поред лица из става 1. овог члана право уписа на мастер академске студије имају и кандидати који су завршили основне академске студије и остварили 240 ЕСПБ бодова на неком другом правном или сродном факултету друштвено хуманистичких наука, под условом да се наставни планови и програми тих факултета поклапају са наставним планом и програмом овог Факултета.

(3) Подударност програма утврђује Наставно-научно веће на предлог одговарајућих катедара. Веће може одобрити упис кандидата из става 2. овог члана и уз полагање допунских испита.

(4) Редослед кандидата за упис на прву годину мастер академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама,

⁵⁹ Вид. члан 66 Статута Факултета.

результата на пријемном испиту, ако се организује, дужине студирања и других услова предвиђених општим актом Универзитета.

(5) Ближи услови уписа и начин организовања пријемног испита уређују се општим актом Факултета.

Ближи услови уписа на мастер академске студије регулисани су чл. 6-10 *Правилника о мастер академским студијама*.⁶⁰

Члан 6.

Мастер академске студије може уписати лице које је завршило основне академске студије и остварило 240 ЕСПБ бодова на Правном факултету Универзитета у Београду, односно лице које је завршило основне четворогодишње студије по законима који су важили пре ступања на снагу Закона о високом образовању.

Поред лица из става 1. овог члана, право уписа на мастер академске студије имају и кандидати који су завршили основне академске студије и остварили 240 ЕСПБ бодова на неком другом правном или сродном факултету друштвено-хуманистичких наука, под условом да се наставни планови и програми тих факултета поклапају са наставним планом и програмом Факултета.

Подударност програма утврђује Наставно-научно веће на предлог одговарајућих катедара. Веће може одобрити упис кандидата из става 2. овог члана уз услов да претходно положи допунске испите. Кандидат је дужан да допунске испите положи пре уписа на мастер академске студије.

Члан 7.

Упис на мастер академске студије врши се на начин и по поступку прописаним конкурсом који расписује Универзитет, у складу са Законом.

Редослед кандидата за упис утврђује на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама, дужине студирања и резултата постигнутог на пријемном испиту, ако се такав испит организује за одређену школску годину.

Наставно-научно веће Факултета својом одлуком прописује колико поена доноси резултат са пријемног испита када се организује, колико општа просечна оцена, а колико дужина студирања.

Веће доноси одлуку најкасније до краја јуна.

Члан 8.

Пријемни испит се полаже из два предмета по правилу у виду теста. Предмете за сваки модул, на предлог одговарајуће катедре, одлуком из става 3. члана 7. овог Правилника одређује Наставно-научно веће.

⁶⁰ Чл. 6-10 [Правилника о мастер академским студијама](#):

Комисију за спровођење пријемног испита именује декан Факултета. Комисија, која се састоји од два наставника за сваки модул, организује пријемни испит и саопштава резултате.

Члан 9.

Комисија за упис, коју именује декан Факултета, саставља ранг-листу кандидата за упис на мастер академске студије.

Комисију, поред управника мастер академских студија, чине још два наставника Факултета са других катедара. Комисији у раду помаже секретар, кога именује декан из реда запослених на Факултету.

Кандидат има право приговора на резултат објављен на ранг-листи у року од 36 часова од тренутка објављивања ранг-листе. О приговору одлучује декан Факултета, по прибављеном мишљењу Комисије за упис, у року од 48 часова од улагања приговора.

Члан 10.

Право уписа стиче кандидат који је испунио услове и на ранг листи се налази у оквиру броја за упис утврђеног у конкурсу.

Ако се кандидат који је на то стекао право не упише у року предвиђеном конкурсом, уместо њега се уписује наредни кандидат са ранг листе који испуњава све услове.

Упис за сваку школску годину се окончава најкасније до 20. октобра.

Са кандидатима који се уписују на мастер академске Факултет закључује уговор, којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Имајући у виду члан 68 Статута Правног факултета и члан 6 Правилника о мастер академским студијама, на основу анализе студијских програма основних академских студија других сродних факултета друштвено-хуманистичких наука које су завршили кандидати који су се пријављивали за упис током више од десет година, Наставно-научно веће је донело Одлуку о прецизирању услова за упис на мастер академске студије и Одлуку о упису кандидата који нису завршили Правни факултет Универзитета у Београду.⁶¹

У прилогу овог извештаја налази се Коначна ранг листа кандидата за упис на мастер академске студије за школску 2022/2023. годину са детаљним подацима о критеријумима и начину њиховог вредновања.

Заједнички студијски програм мастер академских студија из области менаџмента јавних набавки *Master in Public Procurement Management*, предвиђа и додатне услове, који су у складу са споразумом о реализацији програма потписаним од стране Универзитета у Београду – Правног факултета и Универзитета у Риму „Тор Вергата“, Департмана за економију и финансије, као и са чињеницом да је реч о програму који се изводи на енглеском језику.

⁶¹ Вид. <https://info.ius.bg.ac.rs/newsgroupstpost.aspx?grupaid=30&studijeid=1>.

Познавање енглеског језика на нивоу прописаном Стандардима за акредитацију студијских програма, са достављањем одговарајућих сертификата, је додатни услов и за упис на студијски програм мастер академских студија из области родне равноправности – *Law and Gender*.

Чланом 69 Статута Факултета прописани су услови и мерила за упис на докторске академске студије.

(1) У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

- 1) завршене мастер академске студије, односно интегрисане студије са најмање 300 ЕСПБ бодова, односно завршене најмање четворогодишње студије по прописима који су важали до ступања на снагу Закона, и општом просечном оценом од најмање 8 на основним академским и мастер академским студијама, односно интегрисаним студијама или
 - 2) завршене мастер академске студије, односно интегрисане студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и остварене научне радове објављене у часописима са листе ресорног министарства пре уписа на докторске студије, у складу са општим актима факултета, односно Универзитета.
- (2) Лица са звањем магистра наука могу се уписати на докторске студије у одговарајућој области, у складу са општим актом који доноси Сенат.
- (3) У студијском програму докторских студија прописују се одговарајуће завршене мастер академске студије, односно интегрисане студије, односно научно подручје из којег је стечен академски степен магистра наука као услов за упис на докторске студије.
- (4) На студијски програм докторских академских студија може се без пријемног испита уписати лице које је започело докторске студије у истој или сродној научној области на другој високошколској установи, под условима утврђеним студијским програмом, на начин и по поступку утврђеним општим актима Универзитета и факултета.
- (5) Студент другог универзитета, односно друге самосталне високошколске установе, не може се уписати на Универзитет, односно на високошколску јединицу у његовом саставу, уколико му је до окончања студијског програма на високошколској установи на којој је уписан остало 60 или мање ЕСПБ бодова.

Ближи услови за упис на докторске студије прописани су чл. 7-10, и чл. 46-48 (за магистре наука) *Правилника о докторским студијама*.⁶²

Факултет гарантује једнакост и равноправност студената по свим основама као и могућност студирања за студенте са инвалидитетом.

⁶² Вид. <https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/10/Pravilnik-o-doktorskim-studijama-preciscen-tekst-3.10.2024..pdf>

Декан Факултета је 30. децембра 2021. године донео План о неговању родне равноправности на Правном факултету Универзитета у Београду⁶³, који садржи конкретне мере и акције са роковима за њихово спровођење. Планом је предвиђено да Декан обавља надзор над применом акција и степеном остварења резултата, док ће се Повереница за заштиту равноправности бавити операционализацијом.

На основу Правилника о спречавању и заштити од сексуалног узнемиравања Универзитета у Београду⁶⁴ и на основу члана 23 Статута Правног факултета, декан Факултета је 20. маја 2022. године донео одлуку о именовању повереника за равноправност.⁶⁵

Чланом 70, став 8 *Статута Факултета* посебно је загарантовано право сваког студента „на различитост и заштиту од дискриминације, у складу са законом.“⁶⁶

Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду констатовано је да „наставник не сме приликом оцењивања да врши дискриминацију ни по једном основу (по полу, националној, политичкој и верској припадности и др.)“⁶⁷

Чланом 90, став 1 *Статута Факултета* прописана је дужност Факултета „да све студенте са инвалидитетом равноправно укључи у све наставно-научне процесе на Факултету“.

Чланом 82, став 6 *Статута Факултета* предвиђено је да „студент са инвалидитетом има право да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима, у складу с Правилником о полагању испита.“

Факултет редовно предузима одговарајуће мере како би се обезбедило остваривање права студената са инвалидитетом на равноправно учешће у свим наставно-научним процесима. Такође, у оквиру Библиотеке Правног факултета формирана је и посебна служба за рад са корисницима са оштећеним видом и приступ електронским публикацијама.⁶⁸

Прилаз Факултету лицима са инвалидитетом је омогућен постављањем посебне рампе на улазу у Факултет, омогућена је употреба уџбеника у електронској форми, као и тактилна табла са Брајевим писмом, а извршена је и инсталација индукционог система за амплификацију говора за лица оштећеног слуха и прилагођени су тоалети. Један запослени са високом стручном спремом додатно се бави пружањем подршке студентима којима је неопходна додатна подршка. Универзитет у Београду – Правни

⁶³ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2021/12/plan-o-negovanju-rodne-ravnopravnosti-na-Pravnom-fakultetu.pdf>

⁶⁴ Вид. https://www.bg.ac.rs/files/sr/univerzitet/univ-propisi/Pravilnik_sprecavanje_zastita_seksualno_uznemiravanje.pdf

⁶⁵ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2022/05/imenovanje-poverenika-za-ravnopravnost.pdf>

⁶⁶ Право на Факултет је спровео статистичку анализу родне равноправности као опипљивом критеријуму обезбеђења равноправности студената.

⁶⁷ Члан 27, став 6 Стандарда рада на Правном факултету Универзитета у Београду.

⁶⁸ Вид. члан 84 Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова на Правном факултету Универзитета у Београду.

факултет на основу препоруке Универзитетског центра за студенте са хендикепом ослобађа плаћања школарине лице са инвалидитетом.

Такође, Факултет је и у финансијској сфери наставио да води социјално одговорну политику тако што је показао бригу за самофинансирајуће студенте. Поред диференциране цене ЕСПБ и омогућавања индиректне бенефиције за студенте слабијег материјалног стања у виду плаћања школарине на две до седам рата, Факултет омогућава и финансијске олакшице у виду потпуног или делимичног ослобађања од плаћања школарине (од 20% до 100%) студентима са инвалидитетом, припадницима мањина, примаоцима социјалне помоћи, оболелима од тешких хроничних болести, деци ратних војних инвалида, као и браћи и сестрама који студирају на Факултету.

Факултет ће настојати да у наредном периоду предузме низ додатних мера како би се обезбедило учешће студената са посебним потребама у свим облицима студентског и научноистраживачког рада.

Статутом Факултета предвиђено је као основно право студената право на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање, као и обавеза да, између осталог, испуњавају наставне и предиспитне обавезе.⁶⁹ Факултет настоји да сталним осавремењивањем програма студија и другим средствима мотивише студенте да праћење наставе схвате пре свега као елемент њиховог права на квалитетно школовање, а не искључиво као њихову обавезу, као и да их подстакне да активно учествују у настави. С друге стране, наставници и сарадници дужни су да у складу са *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду* наставу изводе на начин који држи пажњу слушалаца и који стимулише критичко размишљање студената.⁷⁰

Чланом 70, став 1, тачка 1 Статута Факултета свим студентима је загарантовано право на објективно оцењивање.

Како би се обезбедило објективно оцењивање студената на свим нивоима студија правила о оцењивању су посебно регулисана одредбом чл. 81 *Статута Факултета* и посебним правилницима.

Правила о оцењивању су предвиђена:

- *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду* (члан 27 – Стандарди спровођења оцењивања).
- Детаљна правила о оцењивању на основним и мастер студијама садржана су у *Правилнику о испитима на основним академским студијама* и *Правилнику о мастер академским студијама*.
- Оцењивање на докторским студијама врши се у складу са *Статутом Факултета*, *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду* и *Правилником о докторским студијама*. Оцена и одбрана

⁶⁹ Вид. члан 70, став 1, тачка 1 и члан 70, став 2, тачка 1 Статута.

⁷⁰ Вид. члан 14 Стандарда рада на Правном факултету Универзитета у Београду.

докторске дисертације регулисана је такође *Правилником о докторским студијама*, чл. 40-43.

Сви прописи Правног факултета и Универзитета у Београду, међу којима су и они који се односе на студије су објављени и на веб сајту Факултета.⁷¹

Факултет располаже засебном базом података о оцењивању која је предмет анализе коју врше Управа, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, катедре и наставници који испитују конкретан предмет.

Критеријуми оцењивања су унапред прописани и наставници и сарадници су дужни да их примењују у процесу оцењивања. *Стандардима рада на Правном факултету Универзитета у Београду* посебно су прописани стандарди спровођења оцењивања. Чланом 27 Стандарда прописано је следеће:

(1) Наставник се мора придржавати јасних и унапред познатих критеријума оцењивања који су садржани у плану рада на предмету.

(2) Наставник мора да користи уједначене критеријуме у свим предиспитним активностима и испитним роковима.

(3) Оцењивање мора бити објективно и непристрасно.

(4) Усмени или писмени испит има опсег и садржај зависно од опсега и садржаја предиспитних активности сваког појединог студента.

(5) У циљу обезбеђења непристрасности и објективности оцењивања, писмени испити се раде под шифром, а на усменим испитима наставник не сме прегледати претходне оцене студента већ само списак његових предиспитних активности.

(6) Наставник не сме да приликом оцењивања врши дискриминацију ни по једном основу (по полу, националној, политичкој и верској припадности и др.) .

(7) Наставник је дужан да приликом оцењивања обрати пажњу на Дневник рада (индекс) за сваког појединог студента и да приликом давања коначне оцене узме у обзир бодове које је студент прикупио у предиспитним активностима, код било ког наставника/испитивача са истог предмета.

(8) Студент има право на разумно образложење његовог успеха/неуспеха на писменом, односно усменом испиту.

(9) Право студента на приговор на оцењивање регулисано је *Правилником о испитима на основним академским студијама*.

Оцењивање и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената по предметима разматрају Управа факултета, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, катедре и предметни наставници путем дискусија.

⁷¹ Види: <https://ius.bg.ac.rs/%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%83%d1%82-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%b8%d0%bb%d0%bd%d0%b8%d1%86%d0%b8-%d0%b8-%d0%be%d0%b4%d0%bb%d1%83%d0%ba%d0%b5/>

Факултет уредно води евиденцију о пролазности студената на испитима на свим нивоима студија. Уколико се уоче неправилности, предузимају се мере за њихово отклањање, преваходно у складу са академским узусима, у разговору Управе (по правилу Декана) са наставником код кога су уочене неправилности у дистрибуцији оцена или сувише ниска пролазност.

Предмет разматрања су, посебно, студентске евалуације и подаци о пролазности на испитима уколико се уоче неправилности, нелогичности и други недостаци. Наиме, обавезан елемент студентске евалуације је становиште студената о томе да ли оцене наставника одговарају показаном знању студента.

Управа посебно примећује релативно ниску пролазност студената који студирају дужи низ година и настоји да предузме мере за побољшање њихове пролазности на испитима, а које неће пореметити критеријум оцењивања, будући да сви студенти имају право на равноправност. Студентима се саветује да поново похађају одређене облике наставе (на пример предавања), као и да чешће иду на консултације код предметних наставника и сарадника како би се отклониле потешкоће проузроковане, примера ради, прекидом континуитета студирања.

Факултет подстиче различите облике студентског организовања. Активности студената се, такође, прате од стране факултета и о свим значајнијим догађајима се извештава у билтену Факултета *Acta diurna*, као и на веб сајту и друштвеним мрежама Факултета.

Осим активности Студентског парламента, као органа Факултета чија је надлежност регулисана и *Статутом Факултета*, студенти се организују, било самостално, било уз помоћ или у организацији Факултета, у Дебатни клуб, *Moot Court*, *Forum Romanum*, спортска друштва (нпр. спортско друштво Викторија), разне студентске организације, итд. Факултет се може похвалити широко развијеном и разноврсном студентском активношћу.⁷²

Уз бојазан да на овом месту не наведемо све облике учешћа студената у одлучивању на Факултету, овде ћемо само поменути најважније.

Четири члана Савета Факултета су студенти које бира Студентски парламент (члан 9 *Статута Факултета*).

Декану у раду помаже, између осталог, студент продекан (члан 16 *Статута Факултета*):

- студент продекан учествује у раду деканског колегијума када се разматрају студентска питања, укључујући и питања режима студија и студијских програма, а на позив Декана може учествовати и у другим случајевима (члан 17, став 2 *Статута Факултета*);

⁷² Више о студентском животу на Факултету вид.

<https://ius.bg.ac.rs/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%81%d0%ba%d0%b8-%d0%b6%d0%b8%d0%b2%d0%be%d1%82/>.

- студент продекан предлаже мере за унапређење студентског стандарда и прати стање у тој области; координира рад студентских организација на Факултету; учествује у раду Савета Факултета без права гласа, обавља и све друге послове који се односе на студентска питања;
- при расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, састав Наставно-научног већа се проширује за 20% представника студената, укључујући представнике сарадника у настави, које бира Студентски парламент у складу са *Статутом Факултета* (члан 23, став 3 *Статута Факултета*);
- у стручном телу које је образовало Наставно-научно веће које има задатак да расправља питања која се односе на обезбеђење квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, студенти чине 20% чланова (члан 33, став 5 *Статута Факултета*);

У раду семинара катедре учествују чланови катедре, други стручњаци и студенти (члан 43, став 3 *Статута Факултета*).

Активно учешће студената у раду Факултета и Универзитета и њихова партиципација у одлучивању о виталним стварима везаним за њихов статус, права и обавезе представља не само законску обавезу, већ и истински императив хармоничног односа између наставника и студената. Дубоко верујемо да се однос наставника, сарадника и студената мора заснивати на основама међусобног уважавања и поштовања личности, али и да је уз то потребно обострано веће улагање.

Критеријуми и поступак вредновања ваннаставних активности студената прописани су *Правилником о вредновању ваннаставних активности студената Правног факултета*.

Инфраструктура за студенте испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Јасно дефинисана процедура пријема студената.	+++
➤ Једнакост и равноправност студената.	+++
➤ Прилагођени услови за студирање за студенте са посебним потребама.	+++
➤ Доступност информација о студијама.	+++
➤ Доступност процедура и критеријума оцењивања.	+++
➤ Усклађеност метода оцењивања са исходима студијских програма.	+++
➤ Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања.	+++

➤ Праћење пролазности студената по предметима и годинама студија, уз корективне мере.	+++
➤ Развијено студентско организовање и учествовање у одлучивању.	+++

Слабости	Оцена
➤ Ниска пролазност студената који студирају дужи низ година.	+

Могућности	Оцена
➤ Активније учешће студената у одлучивању.	++
➤ Боље коришћење нових технологија за информисање студената.	+
➤ Чешће коришћење програма мобилности.	++

Опасности	Оцена
➤ Исписивање студената ради прелажења на друге високошколске установе.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8

Кад је реч о унапређењу квалитета Стандарда 7, у предстојећем периоду ће се посветити посебна пажња на мотивисању студената да активније учествују у процесима одлучивања.

Факултет ће настојати да у наредном периоду предузме низ додатних мера како би се обезбедило учешће студената са посебним потребама у свим облицима студентског и научноистраживачког рада.

4) Показатељи и прилози за Стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Стандарди

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЧБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет учбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општинских аката.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 9

Факултет благовремено обезбеђује студентима потребан број учбеника и друге неопходне литературе. Пракса је Факултета да се учбеници, по правилу, издају од стране Факултета, односно његовог Центра за издаваштво. Центар за издаваштво је у периоду од 2020. до краја 2023. године објавио 105 учбеника, 26 монографија, 10 приручника, 22 зборника радова и 92 наслова у оквиру осталих едиција, библиотека, часописа и слично, као и 18 бројева факултетског часописа *Анали Правног факултета у Београду*, што чини укупно 273 наслова. Релевантни учбеници и друга литература се могу набавити у књижари Правног факултета која се налази у приземљу зграде Факултета.⁷³

Библиотека Факултета располаже довољним бројем актуелних учбеника, а целокупна литература која је неопходна или пожељна за спремање одређеног испита може се наћи у Библиотеци Факултета. Библиотечки фонд студенти могу да претраже и путем веб сајта Факултета, на којем им је омогућен приступ базама књига и остале литературе⁷⁴, као и путем репозиторијума Правног факултета.⁷⁵

Сви самофинансирајући студенти Факултета, на основу плаћене школарине, благовремено добијају учбенике које издаје Факултет.

Обавезну и допунску литературу, на свим нивоима студија могу чинити само лако доступне публикације. Подаци о обавезној и допунској литератури наводе се у силабусима који су доступни у примереном временском периоду пре отпочињања наставе на датом предмету. На личним страницама наставника и сарадника у оквиру факултетског веб сајта доступни су ажурирани материјали за предавања и вежбе, а за ове потребе се користи и *Moodle* електронска платформа.

Иако Факултет подстиче наставнике да пишу и објављују учбенике, примећује се да недостају учбеници за поједине предмете, посебно опционе. Мада су они покривени квалитетном литературом која је прилагођена потребама извођења наставе, нови стандарди за избор у звања ванредног и редовног професора демотивишу наставнике да се посвете изради учбеника, будући да се они „не бодују“ на одговарајући начин, док је, са друге стране, за израду квалитетног учбеника неопходно уложити знатан напор и богато наставно и научноистраживачко искуство.

⁷³ Вид. сајт Центра за издаваштво Факултета: <http://centar.ius.bg.ac.rs>.

⁷⁴ Вид. страницу Библиотеке, <https://ius.bg.ac.rs/%d0%b1%d0%b8%d0%b1%d0%bb%d0%b8%d0%be%d1%82%d0%b5%d0%ba%d0%b0/>.

⁷⁵ Вид: <https://ralf.ius.bg.ac.rs/>

Факултет има посебан *Правилник о уџбеницима*⁷⁶ који је усвојило Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Београду 8. октобра 2007. године. Овим правилником се на детаљан начин регулишу „стандарди везани за обезбеђивање и проверу квалитета уџбеника, наставног и испитног материјала.“⁷⁷

У складу са чланом 26, став 25 и чланом 33, став 1 Статута Факултета, Наставно-научно веће је формирало Комисију за уџбенике која се стара о примени Правилника о уџбеницима.

Управница библиотеке Факултета Вања Ероп, саставила је, за потребе самовредновања, извештај на којем је ослонац у дискусији о Стандарду 9.

Библиотека Правног факултета Универзитета у Београду је научноистраживачка организациона јединица Факултета и организована је и устројена у складу са Статутом Правног факултета Универзитета у Београду, Законом о библиотечко-информационој делатности РС („Службени гласник РС“, бр. 52/2011 и 78/2021) и Правилником о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (2013). Према поменутиим документима, она је дужна да прикупља, каталогизује, чува и даје на коришћење библиотечко-информациону грађу, првенствено наставницима, сарадницима и студентима Факултета, али и другим заинтересованим лицима и институцијама.

Библиотеком управља Библиотечки одбор, а руководи управник Библиотеке. Управник Библиотеке обезбеђује равномерну упошљеност свих извршилаца, којих је у претходном периоду било десет и то: троје запослених у магацину књига, на пословима издавања библиотечко-информационе грађе и њиховог враћања у фонд, пословима издавања грађе, исписивања реверса, пружања информација за кориснике, један запослени на обради серијских публикација (инвентарисање...), један библиотекар-саветник за ауторску обраду монографских публикација, један библиотекар за рад на предметној класификацији, један на каталогизацији саставних делова публикација, један библиотекар за рад са електронским публикацијама и заменик управника, чији су послови успостављање комуникације са истим или сличним институцијама у земљи и региону у циљу размене или поклањања издања Правног факултета и пријема исте, као и на промоцији факултетских издања.

Библиотечки фонд се заснива се на домаћој и страниј високо квалитетној уџбеничкој и приручничкој литератури, научним монографијама, референсној збирки, бројним часописима, али и бројним библиотечким и информатичким ресурсима. Иако је правна литература најзаступљенија, посебно се негује набавка капиталних научних издања, затим енциклопедија, речника, лексикона и друге важне секундарне литературе, као и вредних публикација из социологије, филозофије, историје, економије и других, праву сродних научних области. Сва наведена литература је на

⁷⁶ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2021/10/Pravilnik-o-udzbenicima.pdf>.

⁷⁷ У складу са чланом 1 Правилника о уџбеницима под наставним материјалом се подразумевају материјали и извори који се користе у извођењу различитих облика наставе, а под испитним материјалом обавезна и додатна литература и грађа која представља испитни материјал.

српском и на водећим светским језицима, што доприноси квалитету истраживања различитих правних система, од античког и средњовековног, до модерног, нарочито европског и англосаксонског. Корисницима су доступне на само публикације објављене у папирној форми, већ и електронске публикације, електронски каталози и бројне базе података. Студенти и запослени на Факултету, као и сви корисници академске мреже, имају могућност приступа највећим електронским сервисима обухваћених КОБСОН-ом. Факултет је претплаћен на водеће базе електронских часописа и судске праксе као што су: *BeckOnline*, *De Gruyter*, *Daloz*, *Kluwer arbitration*.

Укупна површина Библиотеке је 2.338 м². Услуживање корисника се одвија у квалитетно опремљеној, лепо дизајнираној и функционалној корисничкој читаоници која има 75 места са компјутерским прикључцима. Сам простор се састоји од дела где се налази пулт, где се дају публикације на послугу и читаонице намењене наставницима и студентима мастер и докторских академских студија, у којој је, такође, смештена и текућа периодика и даје се на коришћење. Библиотеку користи око осам хиљада наших активних студената, којима стоје на располагању четири сале за учење са око 400 места, као и наставници и сарадници Факултета. Њени фондови су приступачни, под посебним условима, и свим другим корисницима.

БРОЈНО СТАЊЕ ФОНДА И ВРЕДНОСТ ФОНДА

Укупно примерака књига	162.831
Укупно наслова књига	105.102
Укупно годишта часописа	28.782
Укупно наслова часописа	2.784
Укупно свезака часописа	360.127
Укупно раритета	преко 1.000
Библиотека-легат проф. др Драгаша Денковића	1.814 књига и 54 наслова периодике

Укупан број наслова живих часописа је 83 (31 страни; 9 регион; домаћих 43). Набављена су два нова наслова. Број пристиглих наслова је 83. Куповином је приновљено 43 наслова часописа (26 страних часописа, 17 домаћих и један из региона). Разменом добијамо 16, поклоном 19, сопствено издање су 5 наслова. Библиотека има приступ часописима преко електронских база часописа *De Gruyter*, *Daloz* и *BeckOnline*.

Тренутно пописан фонд електронских публикација библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду броји: 508 домаћих наслова, 1271 страни наслов и 1682 мастер рада, укупно 3461 електронска публикација.

Размена публикација се одвија са 117 институција, 61 у земљи и региону и 56 у иностранству.

Током године објављују се четири *Билтена приновљених монографских публикација* у којем су пописани наслови свих новоприспелих књига.

У Библиотеци је запослено десет стручних радника од којих сви имају завршен факултет, а један запослени је и доктор библиотечно-информационих наука. Компетентност и стручност библиотечног кадра доказује и то што су запослени положили стручни библиотекарски испит, а од њих чак шест има лиценцу за рад у COBIB.SR-у.

Запослени у Библиотеци су похађали велики број курсева које организују Народна библиотека Србије, Универзитетска библиотека Светозар Марковић и Заједница библиотека универзитета у Србији:

- употреба програмске опреме COBISS/2 каталогизација – монографске публикације;
- употреба програмске опреме COBISS/2 каталогизација – серијске публикације;
- курс COBISS 2/ каталогизација интегративних извора;
- употреба програмске опреме COBISS/2 каталогизација – Библиографије истраживача;
- каталогизација старе и ретке књиге;
- више радионица за високошколске библиотекаре.

Помоћ и подршку у раду Библиотеци даје, првенствено, Библиотечки одбор, а тешња сарадња се одвија са Центром за издаваштво и Рачунско-информационим центром Факултета.

Факултет је у 2017. години откупио Библиотеку пок. професора Алберта Вајса, који је од 1947. до своје смрти 1964. године био наставник Правног факултета Универзитета у Београду. Поред драгоцених књига на многим језицима из области историје цивилизације, опште и националне историје државе и права, упоредног права, правне историје, филозофије права и других дисциплина, његова библиотека је од значаја за истраживаче и с обзиром на то да је у име Владе Федеративне Народне Републике Југославије учествовао у војном тужилаштву при међународном војном суду у на процесу Нирнбергу 1945-1946. године.

Изван Библиотеке, у Семинару за међународно право, чува се књижни фонд који садржи документацију везану за рад међународних организација и ОУН.

Сви аспекти рада Библиотеке, укључујући ту и елементе из упутства за примену Стандарда 9 детаљно су регулисани чл. 49 и 50 Статута Факултета, чл. 72-79 Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Правног факултета Универзитета у Београду и *Правилником о раду библиотеке Правног Факултета Универзитета у Београду*.

У протеклом периоду учињене су значајне инвестиције у развој информатичке инфраструктуре на Факултету. Модернизована је видео презентациона опрема тако да су сада у највећем броју сала уграђени ласерски пројектори високе резолуције. Пратећи тренд да се омогући извођење хибридне наставе, Факултет је обезбедио

конференцијску опрему за све веће учионице, конференцијску салу, преносне системе и специјализовану учионицу као и довољан број лиценци за све наставнике за софтвер који омогућава извођење *online* наставе. Такође у протеклом периоду у знатној мери је повећано коришћење факултетске платформе за управљање *online* курсевима.

Повећан је број и модернизоване су бежичне приступне тачке тако да, уз постојећу *Eduroam* мрежу која је доступна свим наставницима и студентима, Факултет омогућава висок степен покривености бежичним интернетом.

Постављена је нова интернет презентација Факултета на српском језику која обухвата све релевантне информације о Факултету, наставницима и сарадницима, наставним програмима као и о ваннаставним активностима на Факултету.

Факултет константно повећава своје присуство на свим популарним друштвеним мрежама, а устаљена је пракса и да се снимци свих важних догађаја објављују на факултетском *You Tube* каналу.

Попис рачунара и друге информатичке опреме који су стављени на располагање студентима налази се у прилогу овог извештаја.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, нарочито студентске читаонице на Факултету се налазе у одговарајућем делу зграде који обезбеђује заштиту библиотечког фонда и неометан рад наставника и студената. Коришћење библиотеке и приступ њеном фонду омогућен је сваког радног дана у периоду од 08.00-19:00 часова (Одељење за рад са корисницима и Магацин библиотеке имају исто радно време).⁷⁸ Контакти особа одговорних за поједине послове Библиотеке налазе се на веб сајту Факултета.⁷⁹

Личним увидом у рад Библиотеке, установљено је да она функционише на одговарајући начин уз пружање високог квалитета услуга, да је студентима, наставницима, сарадницима и другим корисницима омогућен лак приступ каталозима и електронском систему за претрагу књига, те да је одликује једноставност, систематичност и брзина у раду. У евалуацији коју су извршили дипломирани студенти рад Библиотечких служби је оцењен просечном оценом 4,33 (на скали од 1 до 5).

У претходном периоду учињен је велики напор да се библиотечки фонд осавремени и обезбеди да у њему нађу место кључне монографије и друге публикације из свих области правних и са њима повезаних научних дисциплина. Будући да је за успешно бављење научноистраживачким радом неопходно да Факултет располаже квалитетним изворима, став Факултета је да се не сме запоставити даља набавка књига и периодике за Библиотеку, већ ју је потребно даље унапредити, будући да је класичан

⁷⁸ Вид.

<https://ius.bg.ac.rs/%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B5/>.

⁷⁹ *Ibid.*

библиотечки материјал још увек незаобилазан у истраживању и поред снажног продора електронских медија.

Будући да Библиотека Факултета представља једну од највећих трајних вредности Факултета и неизмерно културно благо за цео регион, и надаље ће се обраћати додатна пажња нарочито у погледу физичке заштите, у циљу очувања постојећег библиотечког фонда и његове безбедности, имајући у виду да постоји слабије чуван приступ Библиотеци путем улаза окренутог ка Ташмајданском парку.

Ради унапређења квалитета услуга које пружа библиотека планира се набавка професионалног скенера који би био на располагању корисницима, чиме би се омогућило боље чување постојећег фонда, јефтиније преузимање и већа доступност наслова који се чешће користе.

Факултет улаже напоре како би се подстакло заснивање посебне библиотеке и каталога електронских књига које су данас приступачне у великом обиму, у складу са законском регулативом и међународним стандардима у погледу њиховог коришћења. Тиме би се веома лако и без много трошкова на организациони начин учинио доступним изузетно велики број најновијих издања често скувих књига, а пребацивањем у електронски облик један број ретких књига и оних које се често користе би се трајно очувао и омогућила би се њихова стална доступност.

*

У вези са применом Стандарда 9, налазимо за потребно да напоменемо да је Институт за међународне студије Факултета депозитар документације Уједињених нација која редовно пристиже и чува се у просторији Института за међународне студије (кабинет 422) и одговарајућем простору у магацину библиотеке. Студентима, наставницима и сарадницима је омогућен приступ богатој колекцији документације УН, укључујући ту и примера ради, записнике са седница Савета безбедности, Генералне скупштине, статистичке годишњаке УН, извештаје Комисије за међународно право УН, Извештаји Међународног суда правде (*Reports of the International Court of Justice*), Извештаји међународних *арбитражних трибунала* (*Reports of International Arbitral Awards*), бројне посебне и периодичне публикације, итд.

*

Како би се унапредио рад Библиотеке, а набавка књига и других публикација обављала на рационалан и ефикасан начин којим се покривају области за које је Факултет матичан, формиран је Библиотечки одбор у чијем су саставу представници свих катедри.⁸⁰

*

Факултет поседује Рачунско-информативни центар који има статус самосталне научноистраживачке организационе јединице Факултета, која се састоји од две

⁸⁰ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/bibliotecki-odbor/>.

научноистраживачке и једне наставноистраживачке јединице: Рачунарске лабораторије, Рачунско-информативног центра за аутоматску обраду података и Студентске рачунарске лабораторије.

Задатак Рачунско-информативног центра је да обавља послове из области рачунарства и информатике за потребе научне и наставне истраживачке делатности, извођење наставе (на редовном курсу и постдипломским студијама) и рада стручних служби.

Организација, надлежност, рад, управљање и контрола рада Рачунско-информативног центра регулисана је чланом 54 *Статута Факултета*, чл. 84-87 *Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места Правног факултета Универзитета у Београду*, као и *Правилником о организацији и раду рачунско-информативног центра Правног факултета Универзитета у Београду*.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Постојање одговарајућег правилника о уџбеницима.	+++
➤ Предмети су покривени уџбеницима и училима.	+++
➤ Факултетска библиотека поседује завидан фонд који се константно иновира.	+++
➤ Приступ електронским базама научних и стручних часописа.	+++
➤ Одговарајући информатички ресурси.	++
➤ Број и стручна спрема запослених одговарају потребама редовног обављања активности.	+++
➤ Просторије и услови за рад су усаглашени са потребама студената.	++

Слабости	Оцена
➤ Лимитирана финансијска средства за набавку књига и часописа.	+

Могућности	Оцена
➤ Обезбеђивање додатних средстава за набавку литературе преко учешћа у међународним пројектима.	+
➤ Усавршавање запослених путем активног учешћа у професионалним мрежама.	+
➤ Пребацивање одређеног броја ретких књига и оних које се често користе у електронски облик, ради њиховог очувања и сталне доступности.	++

Опасности	Оцена
➤ Високе цене лиценцираних софтвера.	+
➤ Високе цене страних публикација.	+
➤ Брзо застаривање информатичке опреме.	+

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 9

У претходном периоду учињен је велики напор да се библиотечки фонд осавремени и обезбеди да у њему нађу место кључне монографије и друге публикације из свих области правних и са њима повезаних научних дисциплина. Будући да је за успешно бављење научно-истраживачким радом неопходно да Факултет располаже квалитетним изворима, став Факултета је да се не сме запоставити даља набавка књига и периодике за Библиотеку, већ ју је потребно даље унапредити, будући да је класичан библиотечки материјал још увек незаобилазан у истраживању и поред снажног продора електронских медија.

Будући да Библиотека Факултета представља једну од највећих трајних вредности Факултета и неизмерно културно благо за цео регион, у наредном периоду ће бити настављене активности у погледу физичке заштите, у циљу очувања постојећег библиотечког фонда и његове безбедности, имајући у виду да постоји слабије чуван приступ Библиотеци путем улаза окренутог ка Ташмајданском парку.

Планирана је набавка професионалног скенера који би био на располагању корисницима, чиме би се омогућило боље чување постојећег фонда, јефтиније преузимање и већа доступност наслова који се чешће користе.

Такође, биће настављене активности у правцу формирања посебне библиотеке и каталога електронских књига које су данас приступачне у великом обиму, у складу са законском регулативом и међународним стандардима у погледу њиховог коришћења. Тиме би се веома лако и без много трошкова на организациони начин учинио доступним изузетно велики број најновијих издања често скувих књига, а пребацивањем у електронски облик један број ретких књига и оних које се често користе би се трајно очувао и омогућила би се њихова стална доступност.

4) Показатељи и прилози за Стандард 9

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.](#) Општи акт о уџбеницима

[Стандарди](#)

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 10

Статутом Факултета утврђени су органи управљања и пословођења и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом, у складу са Законом о високом образовању, општим актима Универзитета и другим подзаконским прописима.

Орган управљања Факултетом је Савет Правног факултета Универзитета у Београду (Савет Факултета), који се састоји од 27 чланова, од којих 15 чланова бира, тајним гласањем, из сопствених редова (Наставно-научно веће, по правилу, 11 из реда наставника и два из реда асистената), два члана бирају, тајним гласањем, из сопствених редова ваннаставни радници, а 8 чланова именује, односно бира оснивач, и четири члана Студентски парламент Факултета.⁸¹

Надлежност и рад Савета регулисани су чланом 12 *Статута Факултета*.

⁸¹ Члан 11 Статута Факултета.

Статутом је прописано ограничење да члан Савета Факултета из реда запослених на факултету (дакле, како чланови Наставно-научног већа, тако и чланови из реда ненаставног особља) не могу бити бирани више од два пута узастопно (члан 11, став 6 Статута Факултета). Декан, продекани и Секретар Факултета не могу бити бирани за члана Савета (члан 11, став 7 Статута Факултета).

Статутом је посебно прописано да приликом предлагања кандидата за члана Савета Факултета треба водити рачуна о одговарајућој заступљености полова. (члан 11, став 3 Статута Факултета).

Статутом је посебно регулисан начин избора и разрешења чланова Савета које бирају запослени на Факултету. Чланом 12 прописано је да кандидате за чланове Савета предлаже Наставно-научно веће, односно ваннаставни радници, да се избор врши тајним гласањем. За чланове Савета изабрано је 13 кандидата из реда наставника и сарадника и два кандидата из реда ваннаставних радника са највећим бројем гласова. Међутим, уколико је предложено онолико кандидата колико се и бира, изабран је онај кандидат који је добио више од половине гласова присутних чланова Наставно-научног већа, односно ваннаставних радника.

Поступак избора се понавља за онај број чланова Савета који је у првом кругу гласања остао непопуњен. Мандат чланова Савета траје четири године, осим чланова Савета који су представници студената, чији мандат, у складу са Статутом Универзитета у Београду траје две године (члан 11, став 4 Статута).

Статутом је посебно предвиђено да Студентски парламент бира чланове Савета из реда студената који су први пут уписали годину у школској години у којој се врши избор, тајним гласањем, већином од укупног броја чланова, а да самостално ближе уређује поступак кандидовања и начин спровођења гласања (члан 11, став 5).

Статутом је предвиђен и поступак разрешења члана Савета из реда чланова Наставно-научног већа и ваннаставних радника. Чланом 12, ст. 6-8 предвиђени су услови и поступак разрешења. Услов за разрешење постоји уколико члан Савета не заступа интересе Правног факултета или трајније неоправдано не врши дужност. Предлог за разрешење може учинити Савет, Декан или најмање десет чланова Наставно-научног већа или ваннаставних радника. О предлогу за разрешење одлучује се тајним гласањем сходном применом правила о избору чланова Савета.

Седнице Савета сазива и радом Савета руководи председник. У случају спречености или одсутности председника Савета, замењује га потпредседник. Председника и потпредседника Савета бира Савет из реда запослених на Факултету, тајним гласањем (члан 13).

Савет Факултета:

- 1) доноси и мења Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
- 2) бира и разрешава Декана, на предлог Наставно-научног већа;
- 3) доноси финансијски план Факултета, на предлог Наставно-научног већа, односно другог стручног тела Факултета које оно одреди;
- 4) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог Наставно-научног већа, односно другог стручног тела Факултета које оно одреди;
- 5) усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа, односно другог стручног тела Факултета које оно одреди;
- 6) даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- 7) даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- 8) доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа, односно другог стручног тела које оно одреди;
- 9) подноси Влади Републике Србије, најмање једанпут годишње, извештај о пословању Факултета;
- 10) врши избор екстерног ревизора финансијског пословања факултета;
- 11) доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог Наставно-научног већа;
- 12) доноси одлуку о оснивању или укидању катедара, на предлог Наставно-научног већа;
- 13) доноси одлуку о оснивању организационе јединице или посебног правног лица чији је циљ комерцијализација резултата научноистраживачког рада, на предлог Наставно-научног већа;
- 14) именује органе управљања, односно представнике у органима управљања правних лица чији је оснивач Факултет, или које су поверене на управљање Факултету и обавља друге послове у вези са оснивачким, односно управљачким правима у тим правним лицима, у складу са законом;
- 15) доноси Пословник о раду Савета, којим ближе уређује руковођење и начин рада;
- 16) врши и друге послове у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Савет доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, осим ако је овим Статутом предвиђено друкчије.

*

Орган пословођења Факултета је Декан, коме у раду помажу продекани и то четири из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом и један студент продекан. Начин избора и делокруг послова Декана и Продекана уређен је, у складу са Законом о високом образовању, прописима Универзитета у Београду и Статутом Правног факултета Универзитета у Београду.

Статутом је утврђено да је Декан руководилац и орган пословођења Факултета, да се бира из реда редовних професора, који су на Факултету у радном односу са пуним радним временом, на мандатни период од три године са могућношћу једног поновног избора. Статутом је предвиђено да кандидат за Декана не може бити лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правноснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је прекршило кодекс професионалне етике. Такође, Декан не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у органу политичке странке, као ни лице које је члан Националног савета за високо образовање, члан Комисије за акредитацију и проверу квалитета и лице које је запослено у Националном телу за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.⁸²

Продекани из реда наставника су: продекан за наставу, продекан за финансије, продекан за научни и стручни рад и продекан за међународну сарадњу. Статутом је утврђено следеће (члан 16):

- (3) Продекане из реда наставника и студента продекана бира Савет Факултета, на начин уређен овим Статутом.
- (4) Мандат продекана из реда наставника траје три године.
- (5) Мандат студента продекана траје годину дана, без ограничења могућности поновног избора, а престаје и раније, престанком статуса студента на студијском програму који се остварује на Факултету.
- (6) Продекан не може бити лице које не испуњава услове из члана 15, ст. 3-4 Статута.⁸³

Чланом 17 Статута Факултета прописано је да Декан и продекани чине Декански колегијум. Раду Деканског колегијума присуствује и Секретар Факултета.

Услови и поступак избора Декана и продекана, престанак мандата Декана и продекана пре истека времена на које је изабран и услови и поступак разрешења Декана и продекана су детаљно уређени Статутом Факултета.⁸⁴

⁸² Члан 15 Статута Факултета.

⁸³ Исти услови који се предвиђају и за Декана, у вези са осуђиваношћу и вршењем функције.

⁸⁴ Чл. 18-21 Статута Факултета.

Надлежности Декана и продекана детаљно су уређени чланом 23 Статута Факултета и састоје се у следећем:

(1) Декан:

- 1) представља и заступа Факултет;
- 2) стара се о законитости и правилности рада на Факултету;
- 3) организује и усклађује рад и руководи радом и пословањем Факултета, одређује појединачно радно ангажовање наставника и сарадника у научноистраживачким пројектима и одговара за остварење образовне и научне делатности;
- 4) одређује распоред наставе на основним, дипломским, специјалистичким и докторским студијама, уз претходну консултацију шефова катедри, а у случају поремећаја у одржавању испита и термине одржавања испита и испитиваче, уз претходну консултацију шефова катедри;
- 5) председава Наставно-научним већем, припрема и предлаже дневни ред његових седница;
- 6) учествује у раду Савета, без права гласа;
- 7) доноси опште акте Факултета у складу са Законом, колективним уговором и овим Статутом;
- 8) предлаже Наставно-научном већу и Савету мере за унапређење рада Факултета, покреће иницијативе и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета;
- 9) извршава и спроводи одлуке Савета и Наставно-научног већа Факултета;
- 10) предлаже пословну политику Факултета и мере за њено спровођење;
- 11) наредбодавац је за извршење финансијског плана;
- 12) предлаже надлежном органу финансијски план Факултета;
- 13) подноси Савету годишњи извештај о резултатима пословања;
- 14) поставља руководиоце радних јединица Факултета;
- 15) именује чланове и председавајуће, односно председнике Научног већа факултетског института, Издавачког одбора Центра за издаваштво и информисање, Библиотечког одбора и сл.;
- 16) именује главног и одговорног уредника часописа „Анали Правног факултета у Београду“, а на његов предлог и чланове редакције;
- 17) именује Комисију за упис и Комисију за спровођење пријемног испита;
- 18) обуставља од извршења акте руководиоца радних јединица Факултета ако установи да су у супротности са законом и овим Статутом;

- 19) расписује конкурс за заснивање радног односа и стицање звања, на предлог Изборног већа;
- 20) одлучује о заснивању радног односа, у складу са законом и колективним уговором;
- 21) доноси и спроводи одлуке о правима, обавезама и одговорности запослених у складу са законом и општим актима Факултета;
- 22) потписује дипломе и додатак дипломе;
- 23) обавља и друге послове утврђене законом, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

У обављању послова из свог делокруга Декан је самосталан и за свој рад одговара Савету Факултета.

Делатност продекана прописана је чланом 23, став 3 *Статута Факултета*: Прodeкан из реда наставника организује и води послове у области за коју је задужен, према налозима и упутствима Декана; замењује Декана у случају спречености или одсутности, када Декан тако одреди, у ком случају има сва права, одговорности и дужности Декана и обавља и друге послове које му повери Декан.

Студент продекан предлаже мере за унапређење студентског стандарда и прати стање у тој области; координира рад студентских организација на Факултету и обавља и све друге послове који се односе на студентска питања (члан 23, став 4).

Прodeкани учествују у раду Савета, без права гласа, а за свој рад одговарају Декану и Савету (члан 23, став 5).

Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада као и контрола утврђени су *Статутом Факултета, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места Правног факултета Универзитета у Београду*, као и другим правилницима Факултета.

Управа Факултета редовно прати рад организационих јединица Факултета и континуирано предузима мере за њихово унапређење. Организација и управљање Факултетом су у основи исти као у периоду који је претходио акредитацији, уз значајна побољшања кадровске структуре и организације послова, а посебно рада са студентима. Ове мере се предузимају у склопу свеобухватних мера модернизације Факултета.

Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља врши се у складу са одговарајућим радноправним прописима, *Статутом Факултета и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Правног факултета Универзитета у Београду*.

Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља детаљно су уређени *Законом о раду* („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2019, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018) и *Правилником о*

унутрашњој организацији и систематизацији радних места Правног факултета Универзитета у Београду.

На веб сајту факултета приказани су детаљни подаци о руководиоцима појединих служби којима се, у свако доба, може упутити приговор или изнети проблем који је везан за рад те службе, било да је реч о недостатку у раду, или потребама за обављање додатних послова и дужности.⁸⁵ У сваком случају, приговори, коментари и оцене рада се увек могу поднети Декану или Секретару Факултета који су дужни да их размотре. Уколико се установи постојање неправилности у раду, неефикасности рада или други проблем, предузимају се мере ради отклањања уочених недостатака.

Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију који су имплементирани *Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Правног факултета Универзитета у Београду*.

Факултет по потреби обезбеђује образовање и усавршавање на професионалном плану управљачком и ненаставном особљу. О обезбеђењу ових услова у вези са особљем Библиотеке било је речи раније и овде нећемо вршити непотребна понављања.

Када је реч о другим факултетским службама, усавршавање се обезбеђује на континуираној основи, посебно предузимањем мера унутар Факултета. У досадашњем раду, ове мере су обухватале нарочито обуку за употребу компјутерске и друге опреме, редовно организовање размене искустава са другим институцијама, обвезивање чланова колектива да прате најновија достигнућа у областима у којима су ангажовани те скретање пажње Управи Факултета на потребу за усавршавањем. На пословима стручног усавршавања или иновације знања управљачког и ненаставног особља ангажовани су и наставници и сарадници који располажу адекватним знањима (из области финансијско-материјалног пословања, управе и административних поступака, радноправне области, међународних и националних стандарда, итд.). Пракса је показала да овај метод даје добре резултате и Управа настоји да подстиче стручњаке из различитих области из својих редова да са Управом и управљачким кадром и ненаставним особљем Факултета поделе своја знања. Поред тога, степен стручне спреме, квалификације и искуство ненаставног особља омогућавају им да самостално стичу нова знања и вештине.

⁸⁵ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%ba%d1%82/>.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су јасно дефинисане.	+++
➤ Организациона структура је јасно одређена.	+++
➤ Релевантне информације о раду стручних служби и органа управљања су доступне на одговарајући начин.	+++
➤ Праћење и оцењивање квалитета управљања Факултетом је редовно, уз спровођење мера за унапређење.	+++

Слабости	Оцена
➤ Ретко коришћење могућности за усавршавање и образовање ненаставног особља.	+
➤ Ограничења у погледу могућности јачања кадровских капацитета у стручним службама.	++

Могућности	Оцена
➤ Учешће ненаставног особља у програмима мобилности.	+
➤ Усавршавање ненаставног особља путем учешћа на семинарима и курсевима које организује Универзитет у Београду.	++
➤ Могућност унапређења мера за праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља.	++

Опасности	Оцена
➤ Могућност забране запошљавања ненаставног особља.	+
➤ Незаинтересованост ненаставног особља за усавршавање.	+
➤ Немогућност ненаставног особља да се усавршава због континуираног повећања обима посла.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 10

Потребно је да се настави систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља, како би и даље био обезбеђен висок ниво квалитета управљања и свих осталих активности. Осим тога, неопходно је предузети мере да се чешће користе могућности за усавршавање запослених, са посебним нагласком на ненаставно особље. Такође, у складу са могућностима од значаја је да се ојачају кадровски капацитети кад је реч о ненаставном особљу, како би сви послови могли да се завршавају без ризика преоптерећења појединих стручних служби.

4) Показатељи и прилози за Стандард 10

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Стандарди

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 11

Факултет поседује адекватне просторне капацитете за квалитетно обављање своје делатности у складу са стандардима за акредитацију.

У Табели 11.1. наводи се попис просторија са површинама које служе извођењу наставе на студијским програмима које организује Факултет и просторија које имају другачију намену, у складу са распоредом коришћења просторија. Напомињемо да сви просторни капацитети Факултета подједнако служе извођењу наставе на свим студијским програмима, према распореду часова који се објављује у примереном року пре почетка наставе.

Факултет располаже и одговарајућом опремом која је потребна ради успешног извођења наставе, обављања научноистраживачке делатности и других активности. У Табели 11.2. приказана је врста, количина и намена опреме којом располаже Факултет.

У периоду након последње акредитације и извештаја о самовредновању из 2020. године, у згради Факултета је, осим редовног одржавања, рестауриран паркет и окречено 34 кабинета, четири слушаонице и две просторије за Студентски парламент. Окречен је централни хол и централно степениште.

Из средстава које је за извођење заједничког студијског програма *Master in Public Procurement Management* обезбедила Европска банка за обнову и развој покривени су трошкови молерских, електричарских и столарских радова при реновирању канцеларија Одсека за мастер и докторске студије. Такође, замењен је канцеларијски намештај и набављена техничка опрема која је значајно унапредила обављање редовних административних активности у надлежности ове организационе јединице. Вредност извршених радова и набављене опреме и намештаја је око 9.000 евра.

У оквиру међународног *ALF* пројекта финансирани су обимни радови на комплетном реновирању три санитарна чвора, од којих је један посебно опремљен и прилагођен лицима са инвалидитетом. Два кабинета за наставнике су комплетно реновирана и опремљена новим намештајем рађеним по мери, а највећи захват је урађен у просторијама које су раније биле на располагању домаћина зграде, а које су пренамењене за потребе Центра за темељна правна знања. У потпуности су замењени подови, унутрашња столарија, мокри чвор, намештај, рачунари и аудио-видео опрема. Овом приликом је решен и велики проблем са капиларном влагом у источном делу зграде. Укупна вредност инвестиције коју, уз грађевинске радове и опрему за поменуте просторије, чини и опрема у виду мултифункционалних екрана, пројектора и рачунара за друге службе, прелази 80.000 евра.

Спроведена је и модернизација расвете у читаоници, свим слушаоницама и амфитеатрима, библиотеци, тоалетима и магацинима, чиме је, уз повећање квалитета радне средине, значајно смањено оптерећење електричних инсталација и остварена уштеда електричне енергије. Укупан износ инвестиције, реализован уз помоћ Министарства просвете, је више од 16 милиона динара. Такође, за рачунаре и осталу опрему је уложено око 13 милиона динара.

*

Факултет је свестан да побољшање услова рада и студирања подразумева значајне инвестиције које се не могу свести само на набавку опреме и реновирање просторија, већ да је неопходно предузети мноштво инвестиција које нису ни поменуте Стандардима за самовредновање.

Укупне инвестиције у претходних десетак година су омогућиле да се знатно побољшају услови рада на Правном факултету, који се, и даље (према нашем дубоком уверењу) може сматрати узорном високошколском институцијом у Републици Србији која се може мерити са великим светским правним факултетима. Захваљујући инвестицијама које су остварене, квалитет постојећег простора и опреме је такав да омогућава Факултету да успешно спроводи образовни и научноистраживачки рад у складу са највишим европским стандардима. Међутим, без обзира на достигнуте стандарде, Факултет ни на који начин неће престати да планира и инвестира у сопствени напредак. Ради даљег унапређења квалитета свог рада, Факултет ће и у наредном периоду наставити са модернизацијом простора и опреме.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Сопствени просторни капацитети Факултета и њихова адекватност за укупан број студената.	+++
➤ Техничка и остала опрема је одговарајућа за обављање свих активности.	++
➤ Опрема је инсталирана у свим салама за предавања, наставничким кабинетима и канцеларијама стручних служби.	+++
➤ Потпуна опремљеност и обученост за извођење наставе и у ванредним околностима (на даљину).	++
➤ Постојање одвојених рачунарских учионица за студенте.	++
➤ Рачунарски центар за потребе наставника и сарадника.	++
➤ Лиценцирани софтвери.	+

Слабости	Оцена
➤ Нижи ниво употребе доступних електронских сервиса од стране студената.	+

Могућности	Оцена
➤ Унапређење наставног и научног процеса захваљујући могућностима које пружају простор и опрема.	++
➤ Даљи развој могућности за одржавање научних скупова, конференција и студентских такмичења у просторијама Факултета.	++
➤ Организовање онлајн догађаја.	+
➤ Иновирање техничке опреме из донаторских средстава.	++

Опасности	Оцена
➤ Застаревање информатичке опреме.	+
➤ Ограничена финансијска средства за набавку нове опреме и даља улагања.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11

На Факултету постоји свест о томе да побољшање услова рада и студирања подразумева значајне инвестиције које се не могу свести само на набавку опреме и повећање квадратуре просторија, већ да је неопходно предузети мноштво инвестиција које нису ни поменуте Стандардима за самовредновање.

Укупне инвестиције су омогућиле да се у периоду од 2014. године. до данас знатно побољшају услови рада на Правном факултету, тако да је он данас (према нашем дубоком уверењу) узорна високошколска институција у Републици Србији која се може мерити са великим светским правним факултетима. Захваљујући инвестицијама које су остварене, квалитет постојећег простора и опреме је такав да омогућава Факултету да успешно спроводи образовни и научноистраживачки рад у складу са највишим европским стандардима. Међутим, без обзира на достигнуте стандарде, Факултет ни на који начин неће престати да планира и инвестира у сопствени напредак. Ради даљег унапређења квалитета свог рада, Факултет ће и у наредном периоду наставити са модернизацијом простора и опреме.

4) Показатељи и прилози за Стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 12

Факултет располаже средствима која се обезбеђују из извора финансирања предвиђених релевантним законским и подзаконским прописима, а која се улажу у обезбеђење уредног извођења наставе, научноистраживачких пројеката и професионалних активности ради остваривања планова о којима је било речи на другом месту у овом извештају.

У прилогу стандарда достављени су годишњи финансијски извештаји за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину, који показују стање, структуре прихода/примања и расхода/издатака.

У 2020. години укупни приходи и примања износили су 815.791.347 динара, од чега 282.177.439 динара из буџета Министарства просвете и 32.740.933 динара из буџета Министарства науке и Министарства културе. Учешће укупних буџетских прихода у укупним приходима износи 38,60%. Сопствени приходи од школарина на свим нивоима студија износили су 470.934.225 динара, док је од осталих прихода (донација, приходи од пројеката и примања од продаје нефинансијске имовине) остварено 25.640.122 динара и од међународног пројекта 4.298.628 динара. Укупни расходи и издаци у том периоду износили су 823.880.771 динара те је остварен буџетски дефицит у износу од 8.089.424 динара који је покривен из неутрошених средстава ранијих година у износу од 15.652.983 динара, те је остварен суфицит у износу од 7.563.559 динара.

У 2021. години укупни приходи и примања износили су 837.790.609 динара, од чега 287.506.613 динара из буџета Министарства просвете и 31.831.588 динара из буџета Министарства науке, што чини 38,12 % учешћа укупних буџетских прихода у укупним приходима. Сопствени приходи од школарина на свим нивоима студија износили су 459.619.887 динара, док је од осталих прихода (донација, приходи од пројеката и примања од продаје нефинансијске имовине) остварено 34.307.364 динара и од међународног пројекта 24.525.157 динара. Укупни расходи и издаци у том периоду износили су 863.388.364 динара те је остварен буџетски дефицит у износу од 25.597.755 динара. Буџетски дефицит је покривен из пренетих неутрошених средстава ранијих година у износу од 25.894.127 те је остварен суфицит у износу од 296.372 динара.

У 2022. години укупни приходи и примања износили су 880.213.225 динара, од чега 315.174.540 динара из буџета Министарства просвете и 31.436.315 динара из

буџета Министарства науке, што чини 39,38 % учешћа укупних буџетских прихода у укупним приходима. Сопствени приходи од школарина на свим нивоима студија износили су 469.269.371 динара, док је од осталих прихода (донација, приходи од пројеката и примања од продаје нефинансијске имовине) остварено 32.049.476 динара и од међународних пројеката 32.283.523 динара. Укупни расходи и издаци у том периоду износили су 881.315.894 динара те је остварен буџетски дефицит у износу од 1.102.669 динара. Буџетски дефицит је покривен из пренетих неутрошених средстава ранијих година у износу од 1.542.298 те је остварен суфицит у износу од 439.629 динара.

У 2023. години укупни приходи и примања износили су 960.282.941 динара, од чега 334.977.720 динара из буџета Министарства просвете и 32.297.096 динара из буџета Министарства науке, што чини 38,25 % учешћа укупних буџетских прихода у укупним приходима. Сопствени приходи од школарина на свим нивоима студија износили су 473.814.309 динара, док је од осталих прихода (донација, приходи од пројеката и примања од продаје нефинансијске имовине) остварено 56.003.095 динара и од међународних пројеката 63.190.721 динара. Укупни расходи и издаци у том периоду износили су 945.497.023 динара те је остварен буџетски суфицит у износу од 14.785.918 динара. Буџетски суфицит је коригован за средства из донација која су пренета из ранијих година у износу од 657.448 динара те је остварен суфицит у укупном износу од 15.443.366 динара.

Финансијска самосталност Факултета је основни услов обезбеђења средстава неопходних за реализацију наставно-научног просеца, планираних научноистраживачких пројеката и професионалних активности. Наиме, без пуне финансијске самосталности Факултета немогуће је остварити Стандарде 5, 6, 7, 9 10 и 11 Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколске установе, док је остале стандарде могуће остварити само делимично.

Средства за обављање делатности обезбеђује оснивач из буџета Републике Србије. Ова средства се обезбеђују за акредитоване студијске програме. Уз то, Факултет недостајућа средства остварује на тржишту обављањем делатности и услуга у складу са законом, Статутом Факултета (члан 138) и општим актима, и то из следећих извора финансирања:

- приходи од самофинансирајућих студената (школарине);
- приходи од вршења услуга по уговору – сарадња са привредом;
- приходи од овера, уверења, преласка са других факултета;
- приходи од мастер и докторских студија;
- приходи од студија за специјализацију (иновацију) знања;
- приходи од припремне наставе за упис на основне академске студије;
- приходи од пријава на конкурс за упис на студијске програме Факултета;
- приходи од издавања простора у закуп;
- приходи од донација;
- приходи од продаје нефинансијске имовине односно од издавачке делатности;

- други приходи у складу са законом.

Факултет самостално располаже сопственим приходима и користи их у складу са законом и Правилником о стицању и располагању сопственим приходима за следеће намене:

- плате, додатке и накнаде запосленима;
- социјална давања запосленима (накнада трошкова, отпремнине и друго);
- стални трошкови (грејање, електрична енергија, вода, телефони, интернет, комуникације, комуналне услуге, платни промет, закуп имовине и опреме и друго);
- трошкови за службена путовања у земљи и иностранству запослених и спољних сарадник;
- трошкови за службена путовања у земљи и иностранству студената и дотације/донације студентима за остваривање различитих студентских активности (стручна и спортска такмичења, стручни скупови, хуманитарни рад и др.);
- услуге по уговору – научни пројекти Факултета, студије за специјализацију (иновацију) знања, ангажовање спољних сарадника за извођење наставе, услуге образовања за Универзитет, стручне услуге, специјалистичке услуге, студентске стипендије, услуге спортских активности, котизације и чланарине, угоститељске услуге, репрезентација и друге услуге;
- инвестиције и капитално одржавање објеката и опреме;
- текуће поправке и одржавање објеката, опреме и трошкови материјала;
- књиге и часописи за библиотеку;
- расходи за издавачку делатност и скриптарницу;
- трошкови друштвено одговорног понашања (донације, дотације и друго); и
- други расходи потребни за остваривање делатности и рад Факултета.

Спецификација извора и структура прихода, као и планираних прихода, дата је у прилогу овог Извештаја и на овом месту се њихова садржина неће репродуковати. Сви приходи факултета су транспарентни и приказују се у релевантним финансијским и другим извештајима у складу са релевантним законским и подзаконским прописима.

Правни факултет, у складу са релевантним законским и подзаконским прописима и стандардима, планира распоред и намену финансијских средстава, на начин којим се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Распоред и намена финансијских средстава приказани су у годишњим финансијским плановима којима се детаљно приказују планирани приходи и примања и планирани расходи и издаци. Финансијске планове усваја Савет Универзитета у Београду – Правног факултета на предлог Наставно-научног већа.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава, кроз годишње финансијске извештаје о пословању Факултета који се на предлог Наставно научног већа усвајају од стране Савета Факултета. Такође су извештаји о планираним и оствареним приходима и расходима саставни део Информатора о раду који се објављује на јединственом информационом систему при канцеларији Повереника за информације од јавног значаја.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Буџетски начин финансирања утиче на стабилност финансирања основне делатности Факултета.	++
➤ Факултет као образовна установа има свој реноме, а самим тим и самофинансирајуће студенте и сопствене приходе.	++
➤ Факултет остварује и додатне приходе путем организовања студија за специјализацију (иновацију) знања, из донација и међународних пројеката.	++
➤ Факултет обезбеђује транспарентност трошења средстава усвајањем Финансијских извештаја о пословању за сваку годину од стране Савета Факултета.	++
➤ Факултет усваја сваке године финансијске планове и измене и допуне финансијских планова, чиме се обезбеђује планско и наменско трошење средстава.	++

Слабости	Оцена
➤ Недовољно средстава из буџета за материјалне трошкове рада, односно за режиске трошкове, као и све услуге одржавања опреме и зграде, финансирање опреме и библиотечког фонда.	+++
➤ Смањење сопствених прихода због смањења броја студената.	+++
➤ Недовољан број међународних пројеката и ангажовања на додатним приходима.	++

Могућности	Оцена
➤ Учешће на пројектима који су финансирани из европских фондова и другим међународним пројектима.	+++
➤ Промоција Факултета у средњошколским установама у циљу уписа већег броја студената.	+++
➤ Иницирање пружања комерцијалних услуга.	+++

Опасности	Оцена
➤ Даље смањење броја студената.	++

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12

У предстојећем периоду је потребно обезбедити додатне изворе финансирање путем учешћа на међународним пројектима, иницирање пружања комерцијалних услуга, потписивањем споразума о пружању консултантских услуга за потребе привреде и сл.

4) Показатељи и прилози за Стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину

Стандарди

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

1) *Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 13*

Чланом 33 *Статута Факултета* предвиђено је постојање, између осталог, Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе. У саставу ових комисија учествују представници студената.

Студенти Факултета су активни учесници у остваривању сопственог права на квалитетно школовање које је загарантовано Статутом Факултета. У процесу обезбеђења и контроле квалитета, као и у процесу континуираног осмишљавања, реализације, развоја и евалуације студентских програма, студенти учествују на више начина. У мноштву начина на које студенти учествују у овом процесу, а о којима је у другим деловима овог извештаја било више речи, издвајају се следећи:

- учешће представника студената у раду Савета Правног факултета;
- активности студента продекана;
- учешће у раду Студентског парламента;
- учешће представника студената на седницама Наставно-научног већа;
- учешће представника студената у раду сталних и *ad hoc* комисија;
- делатност студентских организација;
- студентска евалуација квалитета рада наставника, сарадника, оцена предавања, оцена вежби, оцена студијских група, оцена услова извођења наставе, оцена шалтерске службе, оцена одсека за студентска питања, оцена библиотечке службе, оцена студентског позајмног фонда;
- остваривање права на приговоре и примедбе;
- остваривање права на слободно изражавање мишљења;
- различити облици сарадње са Управом Факултета, наставницима и сарадницима.

Неколико начина обезбеђења учешћа студената завређује посебну расправу због значаја у процесу обезбеђивања и контроле квалитета, а којима се на директан начин обезбеђује примена Стандарда 13.

Чланом 25, став 3 Статута Факултета је прописано да „при расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијског програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова, у раду Наставно-научног већа учествује студент продекан, као и

представници студената које бира Студентски парламент Факултета и то тако да њихов број представља 20% од укупног броја чланова Наставно-научног већа“.

Анонимне студентске евалуације се спроводе на крају сваког семестра на унапред припремљеним обрасцима. Резултати студентске евалуације сваког од наставника и сарадника се посебно узимају у обзир приликом избора/реизбора у звање. Међутим, ове анкете садрже податке који су драгоцени нарочито у настојањима да се побољша квалитет наставног процеса.

*

Успешно функционисање Факултета подразумева да се даље развија квалитетна сарадња са представницима студената. Факултет ће и даље посвећивати пажњу редовној комуникацији са студентским представницима, пажљиво ослушкујући проблеме са којима се студенти суочавају и покушавајући да их заједничким напорима решава. Факултет ће подржавати студентске активности и настојаће да их даље укључује у процесе одлучивања у погледу питања за која су компетентни. То се пре свега односи на проблеме у одвијању наставе.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Представници студената учествују у раду комисије за обезбеђење квалитета.	+++
➤ Представници студената учествују у самовредновању Факултета и студијских програма.	+++
➤ Студенти учествују у евалуацији наставе, наставника и студијских програма попуњавањем анкета.	+++
➤ Могућност непосредног контакта представника студената са Управом Факултета и стручним службама.	++

Слабости	Оцена
➤ Недовољна заинтересованост студената за евалуацију наставе.	++
➤ Недовољно активно учешће студената у одговарајућим телима која се баве питањима квалитета.	+
➤ Честе промене представника студената у одговарајућим телима.	+
➤ Недовољна заступљеност студената мастер и докторских студија у телима која се баве питањима квалитета.	+

Могућности	Оцена
➤ Спровођење анкетирања студената електронским путем.	++
➤ Искуство чланова Алумни клуба може да допринесе реформисању студијских програма и наставних метода.	++

Опасности	Оцена
➤ Незаинтересованост студената за попуњавање обимнијих анкета.	+
➤ Опасност од злоупотребе електронских анкета.	+

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 13

Успешно функционисање Факултета подразумева да се даље развија квалитетна сарадња са представницима студената. Факултет ће и даље посвећивати пажњу редовној комуникацији са студентским представницима, пажљиво ослушкујући проблеме са којима се студенти суочавају и покушавајући да их заједничким напорима решава. Факултет ће подржавати студентске активности и настојаће да их даље укључује у процесе одлучивања у погледу питања за која су компетентни. То се пре свега односи на проблеме у одвијању наставе.

4) Показатељи и прилози за Стандард 13

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

[Стандарди](#)

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 14

Обезбеђење спровођења утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета врши се уредним испуњавањем радних обавеза наставника, применом *Статута Факултета* и факултетских правилника. Обезбеђивање спровођења поменутих стандарда и поступака врши се благовременим извршавањем обавеза свих субјеката у процесу обезбеђивања квалитета.

О овим поступцима било је речи у другим деловима извештаја тако да овде нећемо вршити непотребна понављања.

Факултет располаже одговарајућом инфраструктуром и условима за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у областима у којима се спроводи самовредновање. Међутим, будући да су области у којима се спроводи самовредновање бројне, недостатак одговарајућег компјутерског програма обраду података чини временски захтевном.

Релевантне службе Факултета, чији је рад детаљно уређен *Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места*, поседују потребан број компјутера и простор неопходан за систематско прикупљање, чување и обраду података неопходних за оцену квалитета.

Факултет на све доступне начине настоји да обезбеди повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

Будући да је Факултет својеврстан „расадник кадрова“ и да има установљену сарадњу са бројним државним органима, укључујући ту и судове и тужилаштва, адвокатским коморама, струковим удружењима, јавним службама, привредним организацијама и сл., у позицији је да континуирано прибавља повратне информације о компетенцијама дипломираних студената. Битно је напоменути да се на челу великог броја тих организација налазе управо бивши студенти Факултета.

Морамо приметити да се Упутство 14.3 за примену Стандарда 14 суштински поклапа са Упутствима 4.1 и 4.3 за примену Стандарда 4. Наиме, у процесу провере и одређивања „исхода стручности које добијају студенти када заврше студије и могућност запошљавања и даљег школовања“ прикупљају се информације од релевантних субјеката о компетенцијама дипломираних студената, у мери у којој је то

могуће, из разлога који су раније наведени. Стога, оно што је речено приликом дискусије о упутствима 4.1 за примену Стандарда 4 важи и за испуњење овог стандарда.

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета. Ови подаци се прикупљају кроз различите облике сарадње са високошколским и научноистраживачким организацијама из иностранства, кроз посете страним правним факултетима, учешћем у организацијама правних факултета.

Реч је о континуираном процесу који се остварује кроз различите облике сарадње са високошколским и научноистраживачким организацијама из иностранства, кроз посете страним правним факултетима, учешћем у организацијама и асоцијацијама правних факултета попут Ротердамске правне мреже (*Rotterdam Law Network*), Европског правног института (*European Law Institute*), Европске организације за јавно право (*EPLO – European Public Law Organization*) и Мреже правних факултета Југоисточне Европе (*SEELS – The South East European Law School Network*), путем истраживачког рада наставника и сарадника у циљу осавремењавања курикулума и садржаја појединих предмета, студијским и другим боравцима наставника и сарадника у иностранству на престижним светским правним факултетима.

У периоду од акредитације 2020. године до данас спроведени су поступци самовредновања, а резултати су саставни део овог извештаја, за трогодишњи период, односно за школске године: 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. Такође, сви елементи обезбеђења и унапређења квалитета саставни су део и извештаја

Овај извештај ће бити јавно доступан на веб сајту Факултета.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Континуирани рад Комисије за обезбеђење квалитета и редовна израда извештаја.	++
➤ Успостављање начина за систематско праћење и обезбеђење квалитета.	++
➤ Прикупљање повратних информација о квалитету стечених компетенција студената који су завршили студије.	++
➤ Јавно доступни извештаји о самовредновању.	++

Слабости	Оцена
➤ Недостатак времена за захтевану посвећеност лица задужених за праћење и контролу квалитета при обављању предвиђених активности.	+
➤ Недостатак административних капацитета за темељну и благовремену израду обимних извештаја о квалитету.	++
➤ Недовољна мотивисаност студената да се укључе у процес обезбеђења квалитета.	+

Могућности	Оцена
➤ Размена искустава са другим високошколским установама.	++
➤ Унапређење сарадње са професионалним и стручним удружењима.	++

Опасности	Оцена
➤ Честе измене релевантних прописа.	+
➤ Недовољна заинтересованост јавности за резултате самовредновања.	+

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 14

Морамо приметити да се Упутство 14.3 за примену Стандарда 14 суштински поклапа са Упутствима 4.1 и 4.3 за примену Стандарда 4. Наиме, у процесу провере и одређивања „исхода стручности које добијају студенти када заврше студије и могућност запошљавања и даљег школовања“ прикупљају се информације од релевантних субјеката о компетенцијама дипломираних студената, у мери у којој је то могуће, из разлога који су раније наведени. Стога, оно што је речено приликом дискусије о упутствима 4.1 за примену Стандарда 4 важи и за испуњење овог стандарда.

4) Показатељи и прилози за Стандард 14

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

Стандарди

СТАНДАРД 15: КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

1) Опис стања, анализа тренутне ситуације и процена Стандарда 15

Квалитет студијског програма докторских академских студија Право, Факултет оцењује у поступку самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Поступак самовредновања спроводи се једном годишње, а најмање једном у три године у циљу унапређења укупног квалитета наставе и афирмисања студената као субјеката наставног процеса. Евалуација квалитета студијског програма обухвата електронску контролу одржавања наставе према усвојеном плану рада и календару наставе, обавезу наставника да воде дневнике рада, као и проверу мишљења студената о квалитету свих облика наставе, а на основу одређених стандарда везаних за одржавање наставе, садржај наставе, методе извођења наставе, педагошке и дидактичке квалитете рада наставника, квалитет наставног и испитног материјала на Факултету и оцењивање студената.

Универзитет у Београду – Правни факултет нема докторску школу.

Године 1905, Велика школа, у чијем је саставу био и Правни факултет, је уздигнута на ранг Универзитета у Београду и тада се на Правном факултету уводе и докторске студије, поред већ постојећих, основних.

На докторским студијама у периоду 1905-1928. година постојале су две групе – правна (судска) и економско-политичка. У правној (судској) групи извођени су специјални курсеви и семинари из Грађанског права, Кривичног права, Трговачког права, Међународног приватног права и Старог српског приватног права, а у економско-политичкој групи из Општег државног права, Српског уставног права, Административног права, Међународног јавног права, Народне економије и Науке о финансијама. Докторски испит се састојао из усменог и писменог дела, при чему се усмени испит полагао комисијски не само из специјалних курсева, него и из материје која се предавала на основним студијама, и то из ових и још једног броја других предмета. Писмени испит се састојао из израде докторске дисертације; докторанд је био дужан да напише расправу из групе предмета у којој је положио усмени докторски испит. Дисертација се бранила пред комисијом од три члана. Године 1928. на докторским студијама су уведене четири групе – приватноправна, кривичноправна, јавноправна и економско-финансијска, а 1938. и пета – историјско-правна.

После Другог светског рата, почев од 1948. године, кандидати су имали могућност да, ако имају „извесну научну праксу и научне радове“, без слушања наставе и полагања испита пријаве, израде и бране докторску дисертацију. Године 1955. уведен је усмени докторски испит из научне дисциплине, односно научних дисциплина на које се односи дисертација. Од школске 1961/1962. године директан пут ка докторату практично више није постојао: уведене су последипломске магистарске студије, чије је успешно завршавање представљало услов за пријављивање докторске дисертације. Једино је докторандима који су до 1. октобра 1964. године већ били пријавили дисертацију или положили усмени докторски испит било дозвољено да је одбране до 31. децембра 1965. године.

Истина, од увођења магистарских студија постојала је, у пракси веома ретко примењивана, опција да се израда докторске дисертације може одобрити и грађанину са високом школском спремом, а без магистратуре, који има одговарајуће научне радове; та могућност је од 1973. године проширена на грађанина са високом спремом, без магистратуре и без одговарајућих научних радова, који положи усмени докторски испит из оне научне дисциплине, односно оних научних дисциплина на које се односи дисертација. Од 1986. године ова два услова су обједињена, а у пракси и даље ретко примењивана. Године 1992. закон је предвидео докторске студије као алтернативу магистратури на путу ка изради докторске дисертације, али је и ова могућност остала у сфери нормативног, те је готово сваки кандидат ишао ка докторату преко академског назива магистра наука.

Законом о високом образовању из 2005. године уведен је тростепени „болоњски“ систем: основне студије – мастер – докторске студије. На Правном факултету Универзитета у Београду докторске студије су поново отворене у школској 2008/2009. години. Од 1. октобра 2013. године лица која су по ранијим прописима стекла академски назив магистра наука више не могу да пријављују докторску дисертацију, уколико се не упишу на докторске студије. Отуда докторске студије сада представљају једини пут којим се може стићи до доктората наука на Правном факултету Универзитета у Београду.

До данас је на факултету звање доктора наука стекло укупно 1142 студената.

Наставу на докторским студијама изводи 77 предавача, од чега су три професори емеритуси, 36 редовни професори, 24 ванредни професори и 14 доценти. Сви предавачи укључени су у националне и међународне научноистраживачке пројекте.

У складу са условима које дефинишу стандарди за акредитацију, компетентност наставника који изводе наставу на докторским студијама се утврђује на основу научних радова објављених у међународним часописима, домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија и уџбеника. Наставници су током своје академске каријере објавили велики број радова у категоријама М11, М12, М13, М14, М21, М22, М23, М24, М31, М32, М33, М34, и М51.

Факултет редовно прати научноистраживачки рад наставника, и сваке године саставља и на интернет страници објављује збирне резултате научно-истраживачког рада.⁸⁶

Правни факултет остварује сарадњу са бројним установама у земљи и иностранству. У питању су престижни факултети водећих европских универзитета, попут италијанских (Универзитет Рома Тре, Рим; *Maria SS. Assunta University of Rome – LUMSA*, Рим и Палермо; *Sapienza* Универзитет у Риму; Универзитет Тор Вергата у Риму; Универзитет у Удинама и други), немачких (Универзитет у Хајделбергу, Универзитет у Хамбургу, Универзитет у Констанцу, Универзитет у Сарланду, француских (Универзитет у Паризу *Panthéon Sorbonne*, *Université Paris Nanterre*, Универзитет у Бордоу, Универзитет у Тулузу, и други), холандских (Универзитет Брије у Амстердаму), португалских (Универзитет у Лисабону), шпанских (Универзитет Комплутенсе у Мадриду, Универзитет у Ђирони, Универзитет у Валенсији), аустријских (Универзитет у Бечу и Бечки универзитет за економију и бизнис), литванских (Миколас Ромерис Универзитет у Виљнусу), пољских (Универзитет у Варшави), норвешких (Универзитет у Ослу), али и са универзитетима из Русије (Институт за међународне односе Московског државног универзитета – МГИМО, Финансијски Универзитет при Влади Руске Федерације, Руска председничка академија – РАНЕПА и други), Азербејџана (*ADA* универзитет), Кине (*University of Nancai* и *City University of Hong Kong*) и Индије (*Jindal Global Law School*, *O. P. Jindal Global University*, Сонипат, Индија), као и са Саветом Европе. Осим тога, реализује се и сарадња са бројним установама у земљи, попут министарстава, судова, тужилаштва, удружења, а у циљу организовања едукативних обука за студенте и професоре, размене информација и искустава у питањима везаним за праксу и науку у области права, извођења појединих облика наставе, организовања практичне обуке студената и др.

Циљ докторских студија на Правном факултету је, између осталог, и да се студент обучи за научноистраживачки рад, те да прошири и продуби своје знање, посебно у области у којој ће обављати научно истраживање.

Ради испуњења наведених циљева, Факултет током трајања студија прати и оцењује научноистраживачки рад студената. Студенти су обавезни да на првој години напишу приступни рад из предмета Методи научноистраживачког рада, на ком се, поред осталог, оцењује и да ли је студент овладао основама писања научних радова. На другој години студија, постоји обавеза писања семинарског рада, као и објављивање једног научног чланка у часопису међународног значаја или водећем часопису националног значаја, сходно рангирању часописа које врши надлежно министарство, у часопису који се налази на *SSCI* листи, односно у часопису који се налази на листи часописа из области друштвених наука коју је утврдио Универзитет.

Факултет настоји да студентима докторских студија обезбеди и одговарајуће ресурсе за квалитетно писање и рад, због чега сви студенти имају пун приступ библиотеци факултета, која поседује завидан фонд библиотечких јединица. Студентима је омогућено да у посебној читаоници намењеној докторандима приступе

⁸⁶ Вид. <https://ius.bg.ac.rs/%d0%bd%d0%b0%d1%83%d1%87%d0%bd%d0%b8-%d1%80%d0%b0%d0%b4/>.

водећим светским базама научних часописа, као што су: *BeckOnline*, *De Gruyter*, *Dalloz*, *Kluwer arbitration*.

Такође, студенти имају могућност да се укључе на велики број научних пројеката који се реализују на Правном факултету, као и да резултате свог научноистраживачког рада објаве у релевантним научним часописима.⁸⁷

Студенти докторских студија се, између осталог, уче и да се у свом раду придржавају добре научне праксе и да поштују принципе етичког кодекса научноистраживачког рада. Обавеза придржавања етичким начелима изричито је установљена одредбом чланом 9, став 1 Статута Правног факултета, док је одредбом става 3 истог члана предвиђено да се мере које се изричу услед непоштовања ове обавезе прописују општим актом Универзитета у Београду.

СТИЦАЊЕМ НАУЧНОГ СТЕПЕНА ДОКТОРА НАУКА, студенти стичу темељна знања и разумевање уже научне области у којој одбране докторску дисертацију, те вештине, развијене способности и компетенције да самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области наука за које је Факултет матичан. Они су оспособљени да организују и реализују научна истраживања – посебно на компаративноправном нивоу, те да прате развој правне науке. Завршетком студијског програма, кандидати развијају способност да критички мисле и самостално истражују, као и способност да на високом нивоу комуницирају са другим припадницима међународне научне заједнице, све у циљу доприношења развоју научне мисли.

Услови за упис, као и критеријуми за рангирање кандидата, описани су у *Правилнику за докторске студије*, а истакнути су и на веб страници Факултета,⁸⁸ тако да свако заинтересовано лице може благовремено о њима да се информише. За школску 2023/24. годину, Правни факултет је на прву годину докторских студија уписивао 11 буџетских и 24 самофинансирајућа студената.

Приликом одређивања критеријума за упис и броја студената које ће уписати на докторске студије, Правни факултет узима у обзир друштвене потребе, потребе развоја науке, као и сопствене ресурсе који су расположиви студентима. Суштинска сврха овог студијског програма је да се од студената створе компетентни и стручни појединци који ће својим даљим радом допринети развоју професионалне и научне мисли, као и унапређењу правничке професије. Правни факултет приликом уписа врши селекцију, а потом пружа обуку кадровима који ће поседовати способности да као самостални научни истраживачи делују у областима науке за које је Факултет матичан, критички размишљају и комуницирају на високом нивоу са другим припадницима међународне научне заједнице

Правни факултет располаже бројним ресурсима који студентима омогућавају успешан научноистраживачки рад, како у националним оквирима, тако и приликом упоредноправног праћења развоја правне науке. У претходним одељцима Извештаја

⁸⁷ Вид. http://www.arhiva.ius.bg.ac.rs/pds/doktorske_casopisi.htm.

⁸⁸ Вид. http://www.arhiva.ius.bg.ac.rs/pds/doktorske_upis.htm.

споменути су и побројани информатички ресурси Факултета, научно-наставне базе, опрема која се на Факултету користи за потребе наставе и истраживања, просторије намењене држању наставе, а детаљно су описани и научна делатност и фонд Библиотеке, који је студентима доступан и електронским путем. Сви ти ресурси служе да и наставном кадру и студентима омогуће квалитетно спровођење својих научних истраживања. Факултет је свестан да су доступност и савременост ресурса кључни за квалитет научних радова, тако да ће у наредном периоду фокус усмерити на њихово даље усавршавање и модернизацију.

Имајући у виду сврху студијског програма докторских студија, Правни факултет је креирао курикулум који садржи план наставе и активности који треба да омогуће студентима стицање знања и релевантних вештина.⁸⁹ С тим у вези, програмом су предвиђене обавезе које студенти треба да остваре, а које с друге стране омогућавају Факултету да оцењује, прати и анализира напредовање студената, првенствено посредством ангажмана ментора, а потом и осталих предметних наставника на докторским студијама.

Настава на докторским студијама изводи се у облику предавања, семинара, консултација и других облика наставе утврђених планом извођења наставе. На предметима на којима се не изводе предавања организују се консултације. Фонд часова консултација износи 30% фонда часова наставе. Одлуку о облику у коме се настава изводи доноси декан, на предлог управника докторских студија, до 1. новембра текуће године. Распоред наставе, односно консултација се благовремено објављује на веб страници факултета.

Студенти су у обавези да уредно похађају наставу, односно обавезне консултације што на крају потврђују потписом предметног наставника у индексу. Овим путем се омогућава студентима да ступе у контакт са свим предметним наставницима из оне научне области за коју су се определили при упису. На докторским студијама се посебан акценат ставља на интеракцију између студената и предметних наставника који су ту да путем наставе, односно консултација пре свега уведу студенте у основе методологије научног истраживања, што је предуслов да би студенти умели да спроведу и напишу квалитетан истраживачки рад.

Управо зато се докторски студенти прве године одмах у зимском семестру сусрећу са предметом Методи научно-истраживачког рада и вештине, из ког се на крају полаже испит, а потом и брани такозвани приступни рад – студијски истраживачки рад у којем студенти демонстрирају да су савладали методологију научног истраживања, као и да умеју успешно да поставе хипотезу рада. Даљи задаци предметних наставника су да продубе знање студената из научних области за које су се определили и подстакну студенте на критичко размишљање, затим да конструктивно

⁸⁹ Вид.

http://www.arhiva.ius.bg.ac.rs/pds/doktorske_studijски_program.htm#%D0%9A%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%83%D0%BC

дискутују са студентима о свим релевантним питањима, разјасне недоумице, пруже смернице и упуте студенте на литературу за спремање докторског испита.

Осим испита из Метода, постоје још два докторска испита која се полагају усмено пред комисијом коју чине предметни наставници из одговарајуће научне области. Први докторски испит (на првој години докторских студија) састоји се од три изборна предмета који су програмом студија предвиђени као обавезни за ужу научну област, а други докторски испит (на другој години докторских студија) састоји се од два изборна предмета која су у вези са оквирним питањем научне области из које студент намерава да изради докторску дисертацију. Оваквим курикулумом се омогућава студентима докторских студија да стекну широко знање из уже научне области за коју су се определили и да њихов напредак и развој све време надзиру предметни наставници, а посебно ментор.

Правилник о докторским студијама посебно посвећује пажњу улози привременог ментора којег студент, уз његову сагласност, наводи одмах приликом уписа на докторске студије. Активности на докторским студијама су осмишљене тако да подстичу блиску сарадњу између студента и његовог привременог ментора. Пре свега, привремени ментор је, по правилу, члан комисије када студент полаже испит из предмета на којем је он предметни наставник. Међутим, сарадња између студента и привременог ментора поготово долази до изражаја у другом облику усавршавања студената на докторским студијама, а то је путем писања научних радова и спровођења научних истраживања.

С обзиром на то да је сврха докторских студија да се створе компетентни и стручни појединци који ће својим даљим радом допринети развоју професионалне и научне мисли, није довољно да се курикулум докторских студија фокусира искључиво на теоријски приступ подучавању, већ је нужно и да се студенти науче како да напишу квалитетан рад, спроведу научно истраживање и дођу до научно релевантних закључака, односно резултата. То се студентима омогућава управо тако што током прве и друге године имају обавезу да напишу неколико радова. Пре свега, већ споменути приступни рад из Метода научно-истраживачког рада и вештина, који студент брани пред комисијом коју чине предметни наставник из Метода и привремени ментор. Тему приступног рада студент треба да одреди у сарадњи са њима.

Даље, на другој години студија студенти имају обавезу да напишу један семинарски рад, чију тему треба да одреде у сагласности са привременим ментором. Семинарски рад представља студијски истраживачки рад обима око 50 000 карактера и брани се јавно пред привременим ментором, на посебном часу посвећеном одбранама семинарских радова докторанада, у присуству других студената докторских студија и сарадника на предмету. Привремени ментор оцењује семинарски рад по завршетку одбране.

Студенти имају обавезу да у току друге године студија објаве један научни чланак у националном часопису међународног значаја, водећем часопису националног значаја, врхунском часопису националног значаја или истакнутом часопису

националног значаја, сходно рангирању часописа које врши надлежно министарство, у часопису који се налази на *SSCI* листи, односно у часопису који се налази на листи часописа из области друштвених наука коју је утврдио Универзитет.⁹⁰ И овде се инсистира на блиској сарадњи студента и привременог ментора. Привремени ментор је дужан да извести управника докторских студија о томе када је чланак објављен, а да у случају продуженог одлагања објављивања прибави од студента образложење редакције о разлозима оваквог одлагања. Привремени ментор, односно катедра могу, уз образложење, захтевати да управник докторских студија одреди рецензента, непознатог студенту и привременом ментору, са задатком да оцени објављени чланак.

Пројекат докторске дисертације се припрема у сарадњи са привременим ментором без чијег мишљења не могу да се именују чланови комисије пред којом ће пројекат дисертације бити брањен.

Коначно, након позитивног извештаја споменуте комисије са предлогом теме докторске дисертације, реферат са подацима о кандидату и о научној заснованости предложене теме доставља се Наставно-научном већу које прихвата реферат, предлаже ментора (који је, по правилу, био привремени ментор) и прослеђује реферат са предлогом ментора Универзитету на сагласност. По добијеној сагласности, Веће доставља одлуку о прихватању теме и одређивању ментора студенту и ментору.

Из приложеног се, дакле, може закључити да се студентима на докторским студијама не само пружа могућност да продубе своја знања и стекну релевантне вештине за научноистраживачки рад, већ се развој и напредак студената реализују под надзором предметних професора и у тесној сарадњи са ментором.

У Стандардима 6 и 7 је детаљно и исцрпно описана научноистраживачка делатност Факултета, као и компетентност и усавршавање његовог наставног особља, те се овде неће вршити сувишна понављања. Факултет константно води рачуна о томе да број ментора на докторским студијама буде адекватан, а посебно прати њихову компетентност за обављање менторске дужности.

Обавеза депоновања докторских дисертација предвиђена је чл. 40 и 41 *Правилника о докторским студијама*. Реферат о завршеној докторској дисертацији и докторска дисертација морају бити стављени на увид јавности, због подношења евентуалних приговора, најмање 30 дана пре одлучивања, као и у периоду до одбране докторске дисертације. Реферат о завршеној докторској дисертацији и докторска дисертација чине се доступним јавности у електронској верзији на *Увидок* порталу Универзитета у Београду, на званичној интернет страници Факултета, а у штампаном облику у Одсеку за мастер и докторске студије. Када Наставно-научно веће прихвати позитиван реферат о завршеној докторској дисертацији, надлежном органу Универзитета на сагласност се достављају реферат и одлука о образовању комисије за одбрану, као и један примерак дисертације у штампаној верзији и у електронском облику за Репозиторијум докторских дисертација. Информација о одбрани докторске

⁹⁰ Вид. http://www.arhiva.ius.bg.ac.rs/pds/doktorske_casopisi.htm.

дисертације са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се на интернет страници и огласним таблама Факултета најмање пет дана пре дана одржавања одбране.

2) SWOT анализа

Предности	Оцена
➤ Дугогодишња традиција извођења докторских студија.	+++
➤ Услови уписа и критеријуми за рангирање кандидата су јасни.	+++
➤ Исходи учења се могу проверити путем вредновања резултата научноистраживачког рада студената.	+++
➤ Компетентност ментора је на високом нивоу.	+++
➤ Обезбеђени су услови и могућности за квалитетан научноистраживачки рад.	+++
➤ Провера оригиналности докторских дисертација посредством Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у <i>Ithenticate</i> софтверу	+++
➤ Прописи који се односе на докторске студије су потпуни.	+++
➤ Докторска дисертација се поставља на увид јавности са извештајем комисије.	+++

Могућности	Оцена
➤ Коришћење програма мобилности за боравак на страним универзитетима у сврху истраживања за потребе израде докторске дисертације.	+++
➤ Учешће студената на научноистраживачким пројектима у статусу истраживача-стипендисте.	++
➤ Организовање практичних радионица у вези са израдом докторске дисертације.	++
➤ Учешће у активностима Алумни клуба након завршетка докторских студија.	+

Слабости	Оцена
➤ Слаба повезаност са студентима по завршетку докторских студија.	+

Опасности	Оцена
➤ Неизвесност у погледу динамике излажења појединих научних часописа у којима студенти могу да објаве радове.	+

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 15

У наредном периоду на докторским студијама ће се наставити са активностима у правцу даљег развоја научноистраживачког рада и обезбеђивања услова за студијски истраживачки рад студената докторских студија. Такође, потребно је да се побољша повезаност свршених студената докторских студија са Алумни клубом Факултета и да се размотри њихово учешће у факултетским пројектима. Биће размотрено и учешће студената докторских студија у пројектима Министарства науке, технолошког развоја и иновација, а који се изводе на Факултету, у својству истраживача-стипендиста.

4) Показатељи и прилози за Стандард 15

Табела 15.1. [Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија.](#)

Прилог 15.1. [Правилник докторских студија.](#)

Прилог 15.2. [Извод из Статута који регулише докторске студије.](#)

Стандарди

ТРЕЋИ ДЕО

ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ

УЗ ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Табела 4.1.

Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

* (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма)

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на свим годинама студија у последње 3 године		
			2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.
ОАС - Основне академске студије					
1.	Право (ДХ)	6000	7103	7084	7036
	Укупан број студената (ОАС)	6000	7103	7084	7036

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.
МАС - Мастер академске студије					
1.	Право (ДХ поље)	500	501	503	478
2.	<i>Master in European Integration</i> 60 ЕСПБ (ДХ поље)	60	24	23	12
3.	<i>Master in European Integration</i> 120 ЕСПБ (ДХ поље)	20	/	2	4
4.	<i>Master in Public Procurement Management</i> (ДХ поље)	50	27	29	25
5.	<i>Law and Gender</i> (ДХ поље)	60	/	/	/
	Укупан број студената МАС (ДХ поље)	690	552	557	519

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.
ДС - Докторске студије					
1.	Право (ДХ поље)	150	83	88	80
	Укупан број студената (ДС)	150	83	88	80

Р. б.	*Степен студија	Број програма	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
				2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.
1.	ОАС – ДХ	1	6000	7103	7084	7036
2.	МАС – ДХ	5	690	552	557	519
3.	ДС – ДХ	1	150	83	88	80

*раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС – ИМТ)

Табела 4.2.

Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

*Степен студија	2020/2021.			2021/2022.			2022/2023.		
	уписани	дипл.	%	уписани	дипл.	%	уписани	дипл.	%
ОАС – ДХ	1275	666	52	1311	531	40	1306	469	36
МАС – ДХ	552	308	55,79	557	316	56,73	1307	469	35,88
ДС – ДХ	35	21	60	88	12	13,64	519	255	49,13
Укупно	1862	995	53,44	1956	859	43,92	3132	1193	38,09

*раздвојити степене студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

Табела 4.3.

Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

*Ниво студија	2020/2021.		2021/2022.		2022/2023.	
	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија
ОАС	666	5 година 10 месеци 9 дана	531	5 година 9 месеци 24 дана	469	5 година 9 месеци 19 дана
МАС	308	2 године 3 дана	316	2 године 8 дана	255	2 године 4 дана
ДС	21	6 година 7 месеци 10 дана	12	7 година 7 месеци 28 дана	14	7 година 29 дана
Укупно	995	4 године 9 месеци 29 дана	859	5 година 1 месец 28 дана	738	4 године 11 месеци 20 дана

*раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС - ИМТ)

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Табела 6.1.

Назив и број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Редни број	Назив и евиденциони број пројекта	Домаћи (Д) и међународни (М)	Назив финансијера	Број учесника на пројекту
1.	<i>Проблеми стварања, тумачења и примене права</i>	Д	Универзитет у Београду – Правни факултет	104
2.	<i>Програм финансирања научноистраживачког рада НИО, 200118</i>	Д	Министарство науке, технолошког развоја и иновација	102
3.	<i>ALF – Advancing Cooperation on the Foundations of Law Horizon Widera 2021 Twinning Project, 101079177</i>	М	<i>European Research Executive Agency</i>	7 наставника, 2 сарадника, 4 члана ненаставног особља и 1 студент докторских студија
4.	<i>LAWGID – A joint master's program in law and gender, intersectionality and diversity, 101129011</i>	М	<i>Erasmus EDU-2023-EMJM-Design</i>	8 наставника и 1 члан ненаставног особља
5.	<i>BUDGET IT – Building Gender Equality through gender budgeting for Institutional Transformation, 101094391</i>	М	<i>European Research Executive Agency</i>	4 наставника и 4 члана ненаставног особља
6.	<i>Jean Monnet Chair in European Environmental and Climate Change Law E-E-C-L</i>	М	<i>The European Commission Executive Agency for Education, Audiovisual and Culture</i>	6 наставника и 1 асистент
<i>Напомена: Рецензентска комисија ће, случајним избором, проверити уговоре</i>				

Табела 6.2.

Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим међународним и домаћим пројектима

Редни број	Име презиме	Звање	Назив пројекта
1.	Др Дејан Поповић	професор емеритус	<i>1. Проблеми стварања, тумачења и примене права</i>
2.	Др Мирко Васиљевић	професор емеритус	
3.	Др Зоран Томић	редовни професор	<i>2. Програм финансирања научноистраживачког рада НИО</i>
4.	Др Слободан Марковић	редовни професор	
5.	Др Гордана Илић-Попов	редовна професорка	
6.	Др Небојша Јовановић	редовни професор	
7.	Др Драгица Вујадиновић	редовна професорка у пензији	
8.	Др Александра Јовановић	редовна професорка у пензији	
9.	Др Милан Шкулић	редовни професор	
10.	Др Александар Јакшић	редовни професор у пензији	
11.	Др Миодраг Јовановић	редовни професор	
12.	Др Зоран Мирковић	редовни професор	
13.	Др Саша Бован	редовни професор	
14.	Др Горан Илић	редовни професор	
15.	Др Наташа Делић	редовна професорка	
16.	Др Владимир Павић	редовни професор	
17.	Др Дејан Ђурђевић	редовни професор	
18.	Др Бранко Ракић	редовни професор	
19.	Др Владан Петров	редовни професор	
20.	Др Милена Полојац	редовна професорка	
21.	Др Добросав Миловановић	редовни професор	
22.	Др Вук Радовић	редовни професор	
23.	Др Душан Поповић	редовни професор	
24.	Др Игор Вуковић	редовни професор	
25.	Др Ивана Крстић	редовна професорка	
26.	Др Бојан Милисављевић	редовни професор	
27.	Др Марко Давинић	редовни професор	

28.	Др Марија Караникић Мирић	редовна професорка
29.	Др Татјана Јованић	редовна професорка
30.	Др Танасије Маринковић	редовни професор
31.	Др Никола Бодирога	редовни професор
32.	Др Татјана Јевремовић Петровић	редовна професорка
33.	Др Милош Живковић	редовни професор
34.	Др Бранко Радуловић	редовни професор
35.	Др Наташа Петровић Томић	редовна професорка
36.	Др Љубинка Ковачевић	редовна професорка
37.	Др Мирјана Радовић	редовна професорка
38.	Др Мирјана Дреновак Ивановић	редовна професорка
39.	Др Данило Вуковић	редовни професор
40.	Др Андреја Катанчевић	редовни професор
41.	Др Горан Дајовић	редовни професор
42.	Др Марко Ђурђевић	ванредни професор
43.	Др Војислав Станимировић	ванредни професор
44.	Др Марко Станковић	ванредни професор
45.	Др Владимир Вулетић	ванредни професор
46.	Др Александар Гајић	ванредни професор
47.	Др Бојана Чучковић	ванредна професорка
48.	Др Маја Лукић Радовић	ванредна професорка
49.	Др Вања Бајовић	ванредни професор
50.	Др Марко Јовановић	ванредни професор
51.	Др Светислав Костић	ванредни професор
52.	Др Јелена Лепетић	ванредна професорка
53.	Др Вук Цуцић	ванредни професор
54.	Др Бојан Спаић	ванредни професор
55.	Др Валентина Цветковић Ђурђевић	ванредна професорка
56.	Др Милош Станковић	ванредни професор
57.	Др Урош Новаковић	ванредни професор

58.	Др Катарина Доловић Бојић	ванредна професорка
59.	Др Сања Глигић	ванредна професорка
60.	Др Светислав Јанковић	ванредни професор
61.	Др Далибор Ђукић	ванредни професор
62.	Др Ненад Тешић	ванредни професор
63.	Др Наталија Лукић	ванредна професорка
64.	Др Милош Здравковић	ванредни професор
65.	Др Нина Кршљанин	ванредна професорка
66.	Др Милена Ђорђевић	доценткиња
67.	Др Милош Јовановић	доцент
68.	Др Иван Ђокић	доцент
69.	Др Душан Ракитић	доцент
70.	Др Филип Бојић	доцент
71.	Др Ивана Марковић	доценткиња
72.	Др Снежана Дабић Никићевић	доценткиња
73.	Др Бранка Бабовић Вуксановић	доценткиња
74.	Др Милош Вукотић	доцент
75.	Др Никола Илић	доцент
76.	Др Ивана Миљуш	доценткиња
77.	Др Новак Вујичић	доцент
78.	Др Маша Мишковић	доценткиња
79.	Др Лидија Живковић	доценткиња
80.	Мр Данка Стојаковић	наставница страног језика
81.	Др Катарина Радојковић Илић	наставница страног језика
82.	Др Валерија Дабетић	асистенткиња с докторатом
83.	Др Бојана Тодоровић	асистенткиња с докторатом
84.	Др Ђорђе Марковић	асистент
85.	Марија Влајковић	асистенткиња
86.	Уна Дивац	асистенткиња

87.	Ивана Радисављевић	асистенткиња	
88.	Алекса Николић	асистент	
89.	Ивана Бараћ Миловановић	асистенткиња	
90.	Мила Ђорђевић	асистенткиња	
91.	Стефан Јовановић	асистент	
92.	Ксенија Џипковић	асистенткиња	
93.	Вукашин Станојловић	асистент	
94.	Никола Станковић	асистент	
95.	Алекса Шкундрић	асистент	
96.	Александар Цветковић	асистент	
97.	Сава Војновић	асистент	
98.	Јелисавета Бољановић	асистент	
99.	Дарко Стевановић	асистент	
100.	Ђорђе Степић	сарадница у настави	
101.	Мина Кузминац	сарадница у настави	
102.	Павле Медић	сарадник у настави	
Редни број	Име презиме	Звање	Назив пројекта
1.	Др Драгица Вујадиновић	редовна професорка у пензији	<i>ALF – Advancing Cooperation on the Foundations of Law</i>
2.	Др Миодраг Јовановић	редовни професор	
3.	Др Зоран Мирковић	редовни професор	
4.	Др Ивана Крстић	редовна професорка	
5.	Др Горан Дајовић	редовни професор	
6.	Др Бојан Спаић	ванредни професор	
7.	Др Милош Здравковић	ванредни професор	
8.	Мила Ђорђевић	асистенткиња	
9.	Сава Војновић	асистент	
10.	Ана Здравковић	студенткиња докторских студија	
11.	Вања Ероп	управница Библиотеке	
12.	Петар Павловић	руководилац Рачунско-информационог центра	

13.	Миона Мина Вуканић	виши стручнотехнички сарадник за међународну сарадњу	
14.	Снежана Вујовић	дипломирани економиста за финансијско – рачуноводствене послове (обрачун зарада)	
Редни број	Име презиме	Звање	Назив пројекта
1.	Др Драгица Вујадиновић	редовна професорка у пензији	LAWGID – A joint master's program in law and gender, intersectionality and diversity
2.	Др Миодраг Јовановић	редовни професор	
3.	Др Ивана Крстић	редовна професорка	
4.	Др Марко Давинић	редовни професор	
5.	Др Танасије Маринковић	редовни професор	
6.	Др Бојан Спаић	ванредни професор	
7.	Др Светислав Костић	ванредни професор	
8.	Др Нина Кршљанин	ванредна професорка	
9.	Миона Мина Вуканић	виши стручнотехнички сарадник за међународну сарадњу	
Редни број	Име презиме	Звање	Назив пројекта
1.	Др Драгица Вујадиновић	редовна професорка у пензији	BUDGET IT – Building Gender Equality through gender budgeting for Institutional Transformation
2.	Др Ивана Крстић	редовна професорка	
3.	Др Бранко Радуловић	редовни професор	
4.	Др Лидија Живковић	доценткиња	
5.	Вања Ероп	управница Библиотеке	
6.	Миона Мина Вуканић	виши стручнотехнички сарадник за међународну сарадњу	
7.	Петар Павловић	руководилац Рачунско-информационог центра	
8.	Снежана Пејовић	Руководилац финансијско – рачуноводствених послова	
Редни број	Име презиме	Звање	Назив пројекта
1.	Др Милан Шкулић	редовни професор	Jean Monnet Chair in

2.	Др Добросав Миловановић	редовни професор	<i>European Environmental and Climate Change Law E-E-C-L</i>
3.	Др Ивана Крстић	редовна професорка	
4.	Др Мирјана Дреновак Ивановић	редовна професорка	
5.	Др Бојана Чучковић	ванредна професорка	
6.	Др Бранка Бабовић Вуксановић	доценткиња	
7.	Марија Влајковић	асистенткиња	
Напомена: Рецензентска комисија ће, случајним избором, проверити податке			

Табела 6.3.

Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у уставови у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Доступно на: <https://ius.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/04/Objedinjeni-izvestaj-o-NI-delatnosti-2023.-godina.pdf>

Табела 6.4.

Списак SCI/SSCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.

Р.Б.	Радови (на SCI/ SSCI листи) у научним часописима са званичне листе ресорног министарства за науку у складу са захтевима допунских стандарда за дато поље (аутори, назив рада, часопис, година)	М
1.	Živković, Miloš, Živković, Vesna, „O uvodjenju javnog beležništva u Srbiji“, <i>Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu</i> , 2020.	M23
2.	Drenovak-Ivanović, Mirjana, „Aktuelna pitanja izdavanja energetske dozvole i procene uticaja hidroenergetskog objekta na životnu sredinu u pravu Srbije“, <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu</i> , 2021.	M23
3.	Kuzminac, Mina, „Overtime work as a form of work exploitation/Prekovremeni rad kao vid radne eksploatacije“, <i>Sociološki pregled</i> , 55(2): 509-537.	M23
4.	Pavić, Vladimir, „Nove činjenice i dokazi u postupku sudske kontrole arbitražne odluke“, <i>Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu</i> , 2021.	M23
5.	Vuletić, Vladimir, „Uticaj i doprinos rimskog prava na savremena rešenja“, <i>Godišnjak Fakulteta pravnih nauka</i> , 2021.	M23
6.	Milovanović, Dobrosav, Davinić Marko, Cucić Vuk, „Efficiency of the Administrative Appeal (The Case of Serbia)“, <i>Transylvanian Review of Administrative Sciences</i> , (37): 95-111. 2021.	M23
7.	Vukotić, Miloš, „Influence of Objective Elements on the Interpretation of Wills“, <i>Pravni vjesnik</i> , 333(1): 9-29, 2021.	M23
8.	Cucić, Vuk, „Administrative Appeal in Serbian Law“, <i>Transylvanian Review of Administrative Sciences</i> , 2021.	M23
9.	Stanković, Marko S., Milisavljević, Bojan, „Reform of Local Self-government in Serbia - Internal Legal Framework and EU Integration“, <i>Lex Localis-Journal Of Local Self-Government</i> , 2022.	M23
10.	Valeev, Damir, Yu, Haimei, Kršljanin, Nina, „Kazan arbitration day: the rule-of-law development and regional governance“, <i>Russian Law Journal</i> , 5(2): 129-135, 2022.	M23

11.	Kovačević Ljubinka, „Protection of persons with disabilities from employment discrimination, with a focus on Serbian legislation and practice“, <i>Pravni vjesnik</i> , 2023.	M23
12.	Jovanić Tatjana, „Regional Development Agencies within the Governance Structures for Regional Development in the Countries of the Former Yugoslavia“, <i>Lex Localis-Journal of Local Self-Government</i> , 2023.	M23
13.	Jovanović Miodrag, „Recognizing Minority Identities through Collective Rights“, <i>International Journal of Neuroscience</i> , 2023.	M23
14.	Kršljanin Nina, „Interrupted evolution: the Serbian medieval assembly (Sabor)“, <i>Parliaments, Estates and Representation</i> , 37(1): 1-16, 2023.	M23
15.	Jakšić Aleksandar, „Discrepancies arising out of the Russian-German consular convention of 1958“, <i>Russian Law Journal</i> , 3(4): 75-101, 2023.	M23
16.	Марковић, Ивана, „Евентуални умишљај и разграничење са свесним нехатом“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2023.	M24
17.	Jevremović-Petrović, Tatjana, „Corporate governance in Serbian family-owned companies: Idle opportunities“, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2023.	M24
18.	Дајовић, Горан, „Пожељност регулативне функције судске власти“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
19.	Ракитић, Душан, „О пореклу обавезног благослова за избор професора богословских факултета - национални и упоредни план“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
20.	Дајовић Горан, „Нормативност међународног права“, <i>Правни записи</i> , 2021.	M24
21.	Варац, Ivana, Surrogacy: A biomedical mechanism in the fight against infertility, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2023.	M24
22.	Ђорђевић, Мила, Спаић, Бојан, Природа и детерминанте судијског тумачења права. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду, 190. <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
23.	Важовић, Ванја, EncroChat i Sky Есс комуникација као доказ у кривичном поступку, <i>Crimen</i> , 2022.	M24
24.	Dabić Nikićević, Snežana, O načinu uređenja prekomernog oštećenja u našem pravu i odnosu sa srodnim ustanovama Laesio enormis in Serbian law and its relationship with other related legal institutes <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2022.	M24
25.	Ђорђевић, Мила, Reiman, Jeffrey, Paul Leighton. 2017. The Rich Get Richer and the Poor Get Prison - Ideology, Class and Criminal Justice. 11th edition. New York - London: Routledge, 285. <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
26.	Kršljanin, Nina, Legal Measures on Vaccination against Smallpox in the Principality of Serbia in the 1830s–1840s <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
27.	Јовановић, Марко, Допринос Михаила Константиновића модернизацији југословенске привреде – стварање Спољнотрговинске арбитраже, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
28.	Vojnović, Sava, (Ne)kažnjavanje грађанске непослушности, <i>Pravni zapisi</i> , 2023.	M24
29.	Kostić, Svetislav, Ustavna obaveza istovetnog poreskog tretmana брака, vanбрачне заједнице i istopolnih заједница u Republici Србији, <i>Pravni zapisi</i> , 2022.	M24
30.	Radisavljević, Ivana, Deliћ Nataša: Krivično pravo - posebni deo, <i>Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu</i> , Beograd, 2021, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2021.	M24
31.	Јовановић, Миодраг А., Шта је „аутоплагијат“?, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2023.	M24

32.	Кршљанин, Нина, Михаило Константиновић (1897–1982): правник који је обележио једну епоху, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
33.	Kostić, Svetislav, Jerinić, Jelena, The effects of modern technology on legal certainty in tax law: The new frontier, <i>Pravni zapisi</i> , 2023.	M24
34.	Вукотић, Милош, Правне последице смрти даваоца издржавања, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
35.	Jovanović, Miodrag A., Spaić, Bojan, The most important problem of contemporary legal philosophy - introductory word, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
36.	Ђурђевић, Дејан Б., Нормативно уобличавање уговора о доживотном издржавању у Скици за законик о облигацијама и уговорима и у Преднацрту грађанског законика Републике Србије, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
37.	Babović, Branka, Роћишта на даљину у парничном поступку, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
38.	Мирковић, Зоран, Михаило Константиновић о раду на Грађанском законик у међуратној Југославији, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
39.	Kovačević, Ljubinka, Delotvornost radnog zakonodavstva i uloga inspekcije rada u svetlu standarda međunarodne organizacije rada Effectiveness of labour legislation and the role of labour inspection in light of international labour organization standard, <i>Strani pravni život</i> , 2022.	M24
40.	Stepić, Đorđe, Kršljanin, Nina, Uroš Stanković (ur.): 150 godina od donošenja Ustava iz 1869. godine, <i>Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu</i> , Beograd, 2021, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2022.	M24
41.	Kršljanin, Nina, Rubin, Miri. 2020. Cities of Strangers: Making Lives in Medirval Europe. Cambridge: Cambridge University Press, XV + 189, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
42.	Lepetić, Jelena, Creditor Protection in Cross-Border Conversions, Mergers and Divisions, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
43.	Stanojlović, Vukašin, Službenost upotrebe (usus) u rimskom i srpskom pravu The right to use in Roman and Serbian law, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2023.	M24
44.	Kršljanin, Nina, Collin Peter (Hrsg.): Konfliktlösung im 19. und 20. Jahrhundert: Handbuch zu Geschichte der Konfliktlösung in Europa, Band 4 (GHrsg. David von Mayenburg), Springer, Berlin, 2021, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2022.	M24
45.	Ilić, Nikola, Kahneman Daniel, Olivier Sibony, Cass R. Sunstein: Noise: A flaw in human judgement, The little, brown spark, New York-Boston-London, 2021, <i>Anali Pravnog fakulteta u Beogradu</i> , 2021.	M24
46.	Cucić, Vuk, Administrative Law Challenges of Post-Clearance Audit in Serbia, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
47.	Pavić, Vladimir, Đorđević, Milena::rp03186::600 Virtual arbitration hearings: the new normal?, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
48.	Кршљанин, Нина, Ермолович, Виктор Иванович. 2021. Основные институты гражданского права средневековой Сербии и стран континентальной Европы (X-XV вв.), <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
49.	Вукотић, Милош, Обриси установе пребијања у српском праву, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
50.	Spaić, Bojan, Đorđević, Mila::rp26735::600 Manje je više? - o broju sudija i sudijskoj efikasnosti Less is more?: On the number of judges and judicial efficiency, <i>Pravni zapisi</i> , 2022.	M24
51.	Mirković, Zoran, Popović, Dragoljub. 2021. Constitutional History of Serbia. Balkan Studies Library, Volume 30. Paderborn: Brill Schöningh, XIII + 249, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24

52.	Radović, Mirjana, Пуноважност валутне клаузуле након ступања на снагу Закона о конверзији, Анали Правног факултета у Београду, 2021.	M24
53.	Kršljanin, Nina, Collin, Peter (Hrsg.) 2021. Konfliktlösung im 19. und 20. Jahrhundert. Handbuch zu Geschichte der Konfliktlösung in Europa, Band 4 (GHrsg. David von Mayenburg). Berlin: Springer, XXXVI + 738, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
54.	Jovanović, Stefan, Arbitražno rešavanje sporova iz pametnih ugovora - pogled u budućnost Arbitration in smart contracts disputes: A look into the future, Anali Правног факултета у Београду, 2023.	M24
55.	Barać, Ivana, Posthumous reproduction: Life after death? Posthumna oplodnja - život posle smrti?, Pravni zapisi, 2023.	M24
56.	Игњатовић, Ђорђе, Лукић, Наталија, О повезаности алкохола и убистава у узорку осуђених у Београду, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
57.	Draškić, Marija, Avoiding mandatory Covid-19 vaccination - arrogance toward science and lack of respect for common sense, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
58.	Stepić, Đorđe, Löhnig Martin, Masheva Ivelina (eds.): Commercial Law in Southeastern Europe: Legislation and Jurisdiction from Tanzimat Times until the Eve of the Great War, Böhlau Verlag, Vienna+Cologne, 2022, 135, Anali Правног факултета у Београду, 2022.	M24
59.	Тешић, Ненад, О противправности цесије у блокади: прилог теорији о постојању забрањених уговора које не прати санкција ништавости, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
60.	Маринковић, Танасије, Улога Михаила Константиновића у државном преуређењу Краљевине Југославије, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
61.	Jovanović, Miodrag, On law and coercion - once again, Jurisprudence-An International Journal of Legal and Political Thought, 2021.	M24
62.	Đokić, Ivan, Claus Roxin, Täterschaft und Tatherschaft 10. Auflage, Walter de Gruyter GmbH, Berlin/Boston, 2019, 984 str, Crimen, 2021.	M24
63.	Đokić, Ivan, Čvorović, Dragana, Criminal Legal Challenges in Republic of Serbia During COVID-19 Pandemic, Crimen, 2021.	M24
64.	Караникић Мирић, Марија, Ослобађајуће „приступање“ дугу - заборављени институт из Скице за законик о облигацијама и уговорима, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
65.	Gajić, Aleksandar V., Priroda i status specijalizovanih veća i specijalizovanog tužilaštva Kosova - projekat Evropske unije sproveden po „propisima Kosova“,Crimen, 2022.	M24
66.	Petrović-Tomić, Nataša, Aktualnost razlikovanja prava na naknadu štete i prava na osiguranu sumu u delu Mihaila Konstantinovića - klasični instituti i moderno pravo osiguranja Distinction between right to compensation for damages and right to the insured amount according to Mihailo Konstantinović: Classic institutes and modern law, Anali Правног факултета у Београду, 2022.	M24
67.	Radisavljević, Ivana, Nataša Delić Krivično pravo – posebni deo, Anali Правног факултета у Београду, 2021.	M24
68.	Kršljanin, Nina, Ermolovič, Viktor Ivanovič: Osnovnye instituty graždanskogo prava srednevekovoj Serbii i stran kontinental'noj Evropy (X-XV vv.), Belorusskij gosudarstvennyj ekonomičeskij universitet, Minsk, 2021, Anali Правног факултета у Београду, 2022.	M24
69.	Škundrić, Aleksa, Milan Škulić: Međunarodno krivično pravo - prostorno važenje krivičnog prava, krivično pravo međunarodnog porekla, međunarodna krivičnopravna pomoć, začeci krivičnog prava EU, Službeni glasnik, Beograd, 2022, Anali Правног факултета у Београду, 2023.	M24

70.	Drenovak-Ivanović, Mirjana, The importance of the right to a healthy environment during the pandemic, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
71.	Škundrić, Aleksa, Elementi načela utvrđivanja istine u normativnom okviru postupka pred Međunarodnim krivičnim sudom Elements of the principle of determination of truth in the procedural rules of the International Criminal Court, <i>Crimen</i> , 2022.	M24
72.	Mirković, Zoran, Lattmann Christopher: Der Teufel, die Hexe und der Rechtsgelehrte. Crimen magiae und Hexenprozess in Jean Bodins "De la Démonomanie des Sorciers", <i>Studien zur europäischen Rechtsgeschichte, Klostermann, Frankfurt a. M.</i> , 2019, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
73.	Milislavjević, Bojan, Novaković, Marko S., Sukcesija odgovornosti u međunarodnom pravu kroz rad Komisije za međunarodno pravo - pristup u izveštajima Pavla Šturme The succession responsibilities in international law through the work of the International Law Commission: The approach in Pavel Sturma's reports, <i>Strani pravni život</i> , 2022.	M24
74.	Đorđević, Mila, Spaić Bojan: Priroda i determinante sudijskog tumačenja prava, <i>Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd</i> , 2020, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
75.	Marković, Ivana, The Nature of Female Genital Mutilation According to the Istanbul Convention and Other International Instruments, <i>Temida</i> , 2023.	M24
76.	Mirković, Zoran, Popović Dragoljub: Constitutional History of Serbia, <i>Balkan Studies Library, Volume 30, Brill Schöningh, Paderborn</i> , 2021, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
77.	Pavić, Vladimir, Živković, Miloš, Ugovor o komisijonu - neka otvorena pitanja, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
78.	Radović, Mirjana, Radović, Vuk, Regulatory Barriers to Corporate Restructuring Through Disposition of Major Assets - A Serbian Perspective, <i>European Company and Financial Law Review</i> , 2022.	M24
79.	Lukić, Natalija, Pandemija COVID-19 i kriminalitet u Srbiji 2020. godine, <i>Crimen</i> , 2021.	M24
80.	Kostić, Svetislav, Srpska poreska politika za novo digitalno doba - predlozi dok čekamo veliku poresku reformu The Serbian tax policy for a new digital age: Some proposals while we wait for a general tax reform, <i>Ekonomika preduzeća</i> , 2021.	M24
81.	Ilić, Nikola, The Klobuchar bill: Is something rotten in the US antitrust legislative reform?, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
82.	Živković, Miloš, Rethinking land registration in XXI century Serbia, <i>Pravni zapisi</i> , 2022.	M24
83.	Cvetković-Đorđević, Valentina, Vuletić, Vladimir, O zastupanju u privatnom pravu, <i>Strani pravni život</i> , 2022.	M24
84.	Vujadinović, Dragica, The widening gap between proclaimed gender equality and real state of affairs in times of Covid-19 pandemic, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
85.	Катанчевић, Андреја, Лемшат српског средњовековног права, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
86.	Поповић, Дејан М., Илић-Попов, Гордана, Неке методолошке дилеме у упоредном пореском праву, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2021.	M24
87.	Драшкић, Марија, Тешка поремећеност брачних односа као бракоразводни узрок: креација професора Михаила Константиновића, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24
88.	Kršljanin, Nina, Rubin Miri: Cities of strangers: Making lives in medieval Europe, <i>Cambridge University Press, Cambridge</i> , 2020, XV + 189, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , 2022.	M24

89.	Поповић, Дејан М., Мирковић, Зоран, Оснивање и почеци часописа Анали Правног факултета у Београду, Анали Правног факултета у Београду, 2023.	M24
90.	Mirković, Zoran, Measures against the plague and other contagious diseases in Serbia in the first half of the 19th century, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
91.	Dabetiћ, Valerija, Online teaching - education in times of crisis or education of the future?, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
92.	Spaić, Bojan, Interpretacija i konstrukcija - prilog razmatranju razlike između primjene prava i stvaranja prava, Pravni zapisi, 2021.	M24
93.	Radović, Mirjana Z., Kontrola stranih direktnih investicija u pravu EU u uslovima krize izazvane pandemijom, Strani pravni život 3/2021.	M24
94.	Поповић, Дејан М., Мирковић, Зоран, Правни факултет као alma mater - поводом две педесетогодишњице, Анали Правног факултета у Београду, 2023.	M24
95.	Ђорђевић, Мила, Vlajić, Milica, How much for a legal intern?: Internships at law offices in Serbia Koliko košta advokatski pripravnik? - o karakteristikama obavljanja pripravničkog staža u advokatskim kancelarijama u Srbiji, Pravni zapisi, 2023.	M24
96.	Kostić, Svetislav, Tax treatment of flexible forms of work in Serbia in light of the Covid-19 global pandemic, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
97.	Radović, Mirjana, Kontrola stranih direktnih investicija u pravu EU u uslovima krize izazvane pandemijom, Strani pravni život, 2021.	M24
98.	Дајовић, Горан, Могућност регулативне функције судске власти, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
99.	Ilić, Nikola, Devlin Alan J.: Reforming Antitrust, Cambridge University Press, Cambridge, the United Kingdom & New York, 2021, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, 2022.	M24
100.	Popović, Dejan M., Ilić-Popov, Gordana, The (Un)Certain Future of Tax Sparing Credit in International Tax Treaty Law, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
101.	Доловић Бојић, Катарина, Правне гаранције права својине, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
102.	Мирковић, Зоран, Рад Живојина Перића на кодификовању Грађанског законика међуратне Југославије, Анали Правног факултета у Београду, 2021.	M24
103.	Ђорђевић, Мила, Reiman Jeffrey, Paul Leighton: The Rich Get Richer and the Poor Get Prison: Ideology, Class and Criminal Justice, 11th edition, Routledge, New York - London, 2017, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, 2021.	M24
104.	Катањчевић, Андреја, Hutmani srpskog srednjovekovnog prava, Анали Правног факултета у Београду, 2022.	M24
105.	Mirković, Zoran, Lattmann, Christopher. 2019. Der Teufel, die Hexe und der Rechtsgelehrte. Crimen magiae und Hexenprozess in Jean Bodins "De la Démonomanie des Sorciers", Studien zur europäischen Rechtsgeschichte, 318. Klostermann: Frankfurt a. M., XVI+390, Анали Правног факултета у Београду, 2021.	M24
106.	Marković, Ivana, Vuković Igor: Krivično pravo - opšti deo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2021, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, 2021.	M24
107.	Marković, Ivana, Вуковић, Игор. 2021. Кривично право: Општи део. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду, 586, Анали Правног факултета у Београду, 2021.	M24

Табела 6.5.

Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање

Редни број	Име кандидата	Име ментора	Назив дисертације (уметничког пројекта) / година одбране	Публиковани резултати – дати комплетне податке за сваки рад (аутори, назив рада, часопис, година)	*М
1.	Андреа Вукоичић	проф. др Добросав Миловановић	„Реформа и модернизација јавне управе у Србији – са посебним освртом на стандарде добре управе“, 2020.	Вукоичић А., „Вода – људско право или концесија?“, у зборнику радова <i>Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2014, стр. 312-326.	М44
2.	Мирјана Мартић	проф. др Милан Шкулић	„Положај узбуњивача у кривичном поступку“, 2020.	Мартић М., „Упоредноправни аспекти појма узбуњивач“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 1/2016, стр. 201-214.	М51
3.	Мирослав Ђорђевић	проф. др Владан Петров	„Суспензивни вето председника републике“, 2020.	Ђорђевић М., „Уставноправни аспект института помиловања“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2018, стр. 683-699.	М51
				Ђорђевић М., „Помиловање – упоредноправни осврт“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2018, стр. 163-180.	М51
				Ђорђевић М., „Constitutional Determination of the Electoral System and the Countries of Former Yugoslavia“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 4/2017, стр. 181-187.	М51
				Ђорђевић М., „Зашто је изборна листа значајна за изборни систем“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2016, стр. 649-663.	М51
4.	Немања Пандуревић	проф. др Мирко Васиљевић проф. др Марко Ђурђевић	„Кодификација европског трговинског права продаје – поводи, потребе и перспективе“, 2020.	Пандуревић Н., „Interplay between Article 14. and Article 55. of the United Nations convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG)“, <i>Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву</i> , бр. 11/2015, стр. 49-60.	прва кат. РС

5.	Антониа Јутронић	проф. др Бранко Ракић	„Фрагментација међународног јавног права са посебним освртом на Европску унију и њен однос према Западном Балкану“, 2020.	Јутронић А., „Однос међународног права људских права и међународног хуманитарног права“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 33/2018, стр. 348-367.	M24
				Јутронић А., „Утврђивање одговорности међународних организација у праву и пракси“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2018, стр. 213-231.	M51
				Jutronic A., Bertot Triana H., „Reservations to multilateral treaties in the field of human rights in the perspective of the fragmentation of international public law“, <i>The Review of International Affairs</i> , Belgrade Vol. LXIX, No. 1172, October-December 2018, стр. 54-74.	M51
6.	Александар-Андреја Пејовић	проф. др Бранко Ракић	„Начело владавине права у Европској унији и њена политика проширења“, 2021.	Рејовић А. А., „Varijabilna realnost Zapadnog Balkana u kontekstu evropske integracije“, <i>Politička misao</i> , Zagreb, 2018, pp. 74-94.	M23
7.	Софија Николић Попадић	проф. др Милош Живковић	„Право својине на пољопривредном земљишту“, 2021.	Николић С., „Општи правобранилац Суда правде Европске уније“, <i>Гласник Адвокатске коморе Војводине</i> , бр. 11/2014, стр. 682-696.	M53
				Николић С., „Легализација бесправно изграђених објеката у Србији“, <i>Правни живот</i> , бр. 10/2016, стр. 517-532.	M51
				Nikolić S., „A Serbian perspective on pre-emption rights: Change that was necessary?“ in: <i>Instruments of Land Policy, Dealing with Scarcity of Land</i> , Jean-David Gerber, Thomas Hartmann, Andreas Hengstermann (eds.), Routledge, 2018, pp. 218-222.	M13

				Nikolić S., Schmid Ch. U., „Evictions in Germany,“ in: <i>Loss of Homes and Evictions across Europe, A Comparative Legal and Policy Examination</i> , Padraic Kenna, Sergio Nasarre-Aznar, Peter Sparkes, Christoph U. Schmid (eds.), Edward Elgar Publishing, 2018, pp. 113-140.	M13
				Živković M., Milenković M., Nikolić Popadić S., „Modification of construction permits and transfer of subjective rights“, <i>Annals of the Faculty of Law in Belgrade</i> , No. 3/2019, pp. 124-142.	M24
				Николић Попадић С., „Правни аспекти управљања ризицима од поплава,“ <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> , бр. 86/2020, стр. 201-221.	M51
				Николић Попадић С., „Дигитализација услуга у здравственој заштити – пример Немачке,“ <i>Гласник Адвокатске коморе Војводине</i> , бр. 1/2020, стр. 88-93.	M52
8.	Маша Мишковић	проф. др Небојша Јовановић	„Правна природа аукције“, 2021,	Мишковић М., „Уговорна одговорност складиштара“, <i>Право и привреда</i> , бр. 2/2020, стр. 199-234.	M51
				Мишковић М., „Право на заборав – правни и рачунарски аспекти“, <i>Интелектуална својина и интернет</i> (2020), ур. Душан Поповић, Београд, 2020, стр. 223-243.	M44
				Мишковић М., „(Не)извршење уговорних обавеза услед пандемије корона вируса COVID-19“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> (ур. Вук Радовић), Београд, 2020, стр. 587-619.	M44

				Мишковић М., „Јављају се ли различите врсте енергије товаром?“ („Да ли различите врсте енергије представљају робу?“), зборник радова са међународне научно-практичне конференције <i>Енергетическо право: модели и тенденције развоја</i> (Право енергетике: модели и тенденције развоја), Белгород, Русија, 2019, стр. 228-233.	M14
				Мишковић М., „Одговорност веб-сајтова код уговора о продаји закључених електронским путем“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> (ур. Вук Радовић), Београд, 2019.	M44
				Мишковић М., „Ко је организатор аукције?“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2019, стр. 316-334.	M51
				Мишковић М., „Досрочно погашење кредита у руском и српском праву“ („Превремена отплата кредита у руском и српском праву“), зборник радова са међународне научно-практичне конференције <i>Государство созидајуће: правове ресурсе формирања</i> , Белгород, Русија, 2018, стр. 134-138.	M14
				Мишковић М., „Превремена отплата кредита“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> , ур. Вук Радовић, Београд, 2018, стр. 219-239.	M44
				Мишковић М., „Накнада код уговора о франшизингу“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2018, стр. 722-739.	M51
				Мишковић М., „Последице једностраног раскида уговора о грађењу“, <i>Право и привреда</i> , бр. 1-3/2017, стр. 107-117.	M51

				Мишковић М., „Ослобођење од уговорне одговорности у руском праву“, <i>Увод у право Русије</i> (ур. Наташа Мрвић Петровић, Нина Кршљанин, Мина Зиројевић), Београд, 2017, стр. 315-328.	M44
				Мишковић М., „Разлози за једнострани раскид уговора о грађењу“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> (ур. Вук Радовић), Београд, 2016, стр. 416-440.	M44
				Мишковић М., „Остваривање права потрошача по основу несаобразности робе“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2016, стр. 751-772.	M51
				Мишковић М., „Ослобођење од уговорне одговорности“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2015, стр. 197-216.	M51
				Мишковић М., „Одговорност организатора путовања“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> (ур. Вук Радовић), 2015, стр. 497-522.	M44
				Мишковић М., „Закључење уговора у common law систему“, <i>Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије</i> (ур. Стеван Лилић), Vol. 4/2014, стр. 301-312.	M44
				Мишковић М., „Временски оквир за спровођење поступка у Закону о парничном поступку из 2011“, <i>Право и привреда</i> , бр. 10-12/2014, стр. 126-137.	M51
9.	Тијана Угарковић	проф. др Љубинка Ковачевић	„Партиципативна права радника као вид ограничавања послодавчеве власти и претпоставка индустријске демократије“, 2021.	Угарковић Т., „Buen Vivir: Модел развоја друштва на темељу солидарности“, <i>Социјална мисао</i> , XXIII, 1/2016, стр. 115-129.	M52
				Угарковић Т., „Утицај постразвојних теорија на уређивање права на развој у актима Уједињених нација“, <i>Социјална мисао</i> , XXIII, 2/2016, стр. 133-147.	M52

				Угарковић Т., „Принципи радног права Руске Федерације“ у: Наташа Мрвић-Петровић, Мина Зиројевић, Нина Кршљанин (ур.), <i>Увод у право Русије</i> , Институт за упоредно право / Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2017, стр. 245-263.	M44
				Угарковић Т., „Карикатура как лингвокултурема: ее сушност и роль“, у: Матералы I Международной научной конференции студентов и школьников `Язык и культура, взгляд молодых` в рамках Международного Кирилло-Мефодиевского фестиваля славянских языков и культур, Москва, 2018, стр. 247-253.	M31
				Угарковић Т., „Заштита радника у условима успостављања равнотеже између економских слобода и фундаменталних права“, <i>Право и привреда</i> , бр. 1-3/19, стр. 124-140.	M51
10.	Мила Петровић	проф. др Љубинка Ковачевић	„Радноправна и социјалноправна заштита запослених од повреда на раду и професионалних болести“, 2021.	Петровић М., „Положај деце на раду у Републици Србији“, <i>Радно и социјално право</i> , бр. 1/2017, стр. 193-211.	M52
				Петровић М., „Повреда на раду и професионална болест – кључни радноправни и социјалноправни аспекти“, у: Слободан Нешковић (ур.), <i>Друштвени феномени и корпоративна безбедност</i> , Центар за стратешка истраживања националне безбедности – ЦЕСНА Б, Београд, 2017, стр. 477-489.	M44
				Петровић М., „Особености нових ризика по безбедност и здравље на раду запослених – кључни радноправни аспекти“, <i>Радно и социјално право</i> , бр. 2/2018, стр. 207-225.	M52

				Петровић М., „Превенција повреда на раду и професионалних обољења - појам, трошкови и економски подстицаји за улагање у превенцију“, <i>Право и привреда</i> , број 7-9/2019, стр. 679–691.	M51
				Петровић М., „Правни режим повреде на раду и професионалног обољења у домаћем и упоредном праву“, <i>Страни правни живот</i> , број 1/2019, стр. 103-113.	M51
11.	Андрејана Мишовић	проф. др Милан Шкулић проф. др Бојан Милисављевић	„Однос кривичне одговорности и одговорности државе за тероризам“, 2021.	Мишовић А., „Утицај индивидуалне одговорности за међународна кривична дела на међународну одговорност државе“, зборник радова за факултетски пројекат „Идентитетски преображај Србије“, Београд, 2018, стр. 119-136.	M44
				Мишовић А., „Преображај у тумачењу правила о међународној одговорности државе у контексту борбе против тероризма“, зборник радова за факултетски пројекат „Идентитетски преображај Србије“, Београд, 2017, стр. 391- 411.	M44
				Mišović A., „Concept of ‘Dual Attribution’ as a Way of ‘Piercing the Veil’ of International Organizations“, EU Cluster of Excellence in European and International Law, Series of Papers, Volume 2, 2016, pp. 57-73;	M23
				Мишовић А., „Људска права и транснационалне корпорације – проблем одговорности“, <i>Право и привреда</i> , бр. 16-18, 2016, стр. 297-315.	M51
				Мишовић А., „Трговина органима као европски проблем“, научни скуп са међународним учешћем: „Супротстављање савременим облицима криминалитета – анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење“, зборник радова, Тара, 2015, стр. 221-234.	M31

				Мишовић А., „Примена члана 36 Бечке конвенције о конзуларним односима у пракси САД“, <i>Међународна политика</i> , бр. 1158–1159/2015, стр. 177-193.	M52
				Мишовић А., „Избори за Европски парламент као показатељ промена у Европској унији“, Зборник радова са међународне конференције на тему: „Србија у савременом европском и регионалном окружењу“, Институт за међународну политику и привреду, 2014, стр. 72-83;	M31
				Крећа М., Мишовић А., „Правне последице злоупотребе политичке моћи Савета безбедности“, Зборник радова са међународне научне конференције на тему: „Злоупотреба моћи“, Тара, 2014, стр. 11-32.	M31
12.	Милош Марковић	проф. др Миодраг Јовановић	„Правна природа правних принципа – логичка и методолошка разлика између правних правила и правних принципа“, 2021,	Марковић М., „The Inextricable Entanglement of Argumentation and Interpretation in Law“, <i>Филозофија и друштво</i> , бр. 4/2017, стр. 1087-1101.	M24
13.	Слађана Глигорић	проф. др Љубинка Ковачевић	„Злостављање на раду – кључни радноправни аспекти“, 2021.	Глигорић С., „Предности и недостаци посредовања као метода за решавање радних спорова у Републици Србији“, <i>Радно и социјално право</i> , бр. 1/2016, стр. 155-173.	M52
				Глигорић С., „Кључни аспекти волонтирања, са посебним освртом на уговоре којима се заснива радни однос“, <i>Радно и социјално право</i> , број 2/2017, стр. 193-212;	M52
				Глигорић С., „Минимална зарада као економско-социјална мера обезбеђења основне егзистенције запосленог лица“, <i>Радно и социјално право</i> , број 1/2018, стр 257-274.	M52

				Глигорић С., Стојановић В., „Актуелне новине у Закону о пензијском и инвалидском осигурању Републике Србије, у: Миодраг Орлић (ур.), <i>Актуелна питања савременог законодавства</i> , зборник радова са Саветовања правника, 2-6. јун 2019, Будва - XXIV Будвански правнички дани, Савез удружења правника Србије и Републике Српске, Београд, 2019, стр. 507-516 .	M33
				Глигорић С., Стојковић Златановић С., „Савремени облици повреде достојанства личности на раду - основне сличности и разлике“, <i>Страни правни живот</i> , број 3/2020, стр. 31-43.	M51
14.	Југослава Војновић	Проф. др Мирко Васиљевић Проф. др Бранко Ракић	„Концепт јавно-приватног партнерства са посебним освртом на нормативни аспект у праву Европске уније и државама чланицама“, 2021.	Војновић Ј., „Јавно-приватно партнерство у области здравствене заштите у Великој Британији“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 67/2019, стр. 5-27.	M24
				Војновић Ј., „Јавно-приватно партнерство и концесије у Процесу стабилизације и придруживања земаља Западног Балкана Европској унији - пример Републике Србије“, <i>Европско законодавство</i> , бр. 60/2017, стр. 86-106.	M52
15.	Ђорђе Мариловић	проф. др Гордана Илић-Попов	„Финансијскоправни аспекти управљања јавним добрима“, 2021.	Мариловић Ђ., „Порескоправни аспекти могућности заштите ћирилице у телекомуникацијама“, <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> , 72/2016, 329–344.	M51
				Мариловић Ђ., „Опорезивање прихода из страних извора порезом на доходак у Републици Српској“, <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> (тематски број посвећен Међународној научној конференцији „Глобализација и право“, Ниш 2017), 76/2017, стр. 747–766.	M51

				Мариловић Ђ., „Шта је јавно добро?“, <i>Правни живот</i> , бр. 10/2018, стр. 427–443.	M51
16.	Ива Голијан	проф. др Бранко Ракић	„Међународноправна заштита старих и традиционалних заната као нематеријалне културне баштине Европе“, 2021.	„Ethical and Legal Aspects of the Right to Die with Dignity“, <i>Филозофија и друштво</i> , бр. 3/2020, стр. 420-439.	M24
17.	Богдана Стјепановић	Проф. др Слободан Панов	„Садржина брачног уговора“, 2021,	Стјепановић С., Стјепановић Б., „Примена шеријатског права у мешовитим браковима у Краљевини Југославији“, Увод у Шеријатско право (ур. Владимир Чоловић, Самир Манић), Београд 2020, 147-157.;	
				Рајић Ђалић Ј., Стјепановић Б., „Одсуство сагласности законског заступника за заснивање радног односа са малолетником као могући извор нематеријалне штете“, Зборник радова XXII Међународни научни скуп <i>Проузроковање штете, накнада штете и осигурање</i> , Београд-Ваљево 2019, 111-123.	M31
				Стјепановић Б., „Заједничка имовина супружника у Породичном закону и Преднацрту Грађанског законика Србије“, <i>Актуелна питања савременог законодавства</i> (ур. Миодраг Орлић), Савез удружења правника Србије и Републике Српске, Будва 2019, 199-211.;	M31
				Багреева Е. Г., Степанович Б., „Компаративный анализ правового регулирования и профилактики насилия над детьми в Сербии и России“, <i>Образование и право</i> , научно правовой журнал, но. 6/2019, 216-221.	M23

				Стјепановић Б., „Имовина СПЦ у светлу члана 62. предлога закона о слободи вјероисповијести или увјерења и правном положају вјерских заједница“, Државно црквено право кроз векове, Београд-Будва 2019, 905-921.;	M31
				Тошић И., Стјепановић Б., „Развој стечајног права Србије у периоду од 1945-1989. године“, <i>Век и по регулисања стечаја у Србији</i> (ур. Небојша Шаркић et al.), Институт за упоредно право, Београд 2019, 49-61.	M44
				Стјепановић Б., „Регулисање међународног развода брака и Уредба Рим III – ефекат на позитивно породично законодавство“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 1/2019, стр. 79-90.	M51
				Стјепановић Б., „Удео у привредном друштву као заједничка имовина супружника“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2019, стр. 352-363.	M51
				Стјепановић Б., „Право детета зачетог уз помоћ асистираних репродукције да добије информацију о свом донору – упоредноправна решења“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2018, стр. 233-254.	M51
				Стјепановић С., Стјепановић Б., „Научна сазнања перинатологије као разлог за заштиту права фетуса“, <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> , бр. 80/2018, стр. 463-479.	M51
18.	Ана Будак	Проф. др Бранко Ракић Проф. др Тајјана	„Либерализација тржишта пољопривредног земљишта у оквиру приступања Републике	Будак, А., „Одговорност међународних организација за кршење људских права“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2018, стр. 243-262.	M51

		Јованић	Србије Европској унији“, 2021.	Будак, А., „Адекватност концепта људских права“, <i>Зборник радова Правног факултета Ниш</i> , бр. 80/2018, стр. 559-576.	M51
				Будак, А., „Традиционални извори финансирања Европске уније“, <i>Европско законодавство</i> , бр. 66/2018, стр. 108-126.	M52
				Будак, А., „Институционални оквир заштите животне средине у Европској унији“, <i>Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије</i> – књига 8 (ур. С. Лилић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018, стр. 367-381.	M44
				Будак, А., „Анализа критика људских права“, <i>Социјална политика</i> , бр. 2-3/2018, стр. 59-74.	M53
				Будак, А., „Право на имовину у контексту људских права са посебним освртом на праксу Европског суда за људска права“, <i>Социјална политика</i> , бр. 1/2019, 9-27.	M53
				Будак, А., „Теоријски и практични аспекти права приватности са освртом на праксу Европског суда за људска права у дигиталном добу“, <i>Civitas: Часопис за друштвена истраживања</i> , бр. 9(2)/2019, стр. 58-71.	M53
				Будак, А., „Правни оквир заштите права мањина“, <i>Универзитетска мисао</i> , бр. 18/2019, стр. 140-156.	M53
				Будак, А., „Заједничке политике Европске уније“, <i>Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије</i> – књига 9 (ур. С. Лилић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2019, стр. 246-270.	M44

				Будак, А., „Анализа заштите од дискриминације у контексту људских права“, <i>Социјална политика</i> , бр. 1/2020, стр. 73-90.	M53
				Будак, А., „Меко право у систему Уједињених нација релевантно за аквизиције пољопривредног земљишта“, Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије – књига 10 (ур. С. Лилић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2020, стр. 224-239.	M44
19.	Никола Илић	проф. др Слободан Марковић проф. др Бранко Радуловић	„Правноекономска анализа патентне заштите проналазака у радном односу“, 2021.	Илић Н., „Пракса Суда правде Европске уније у вези са уговорима о кредиту који су индексирани у швајцарским францима“, зборник радова, (ур.) Доловић Катарина, Ана Одоровић, <i>Rebus sic Stantibus: Раскид уговора о кредиту због промењених околности</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, 2020, стр. 132-155.	M44
				Радуловић Б., Илић Н., „Стечајно право у време пандемије COVID 19“, ур. Вук Радовић, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, 2020, стр. 78-98.	M44
				Илић Н., „Правноекономске последице увођења царине од 100% на робу из Србије и БиХ“, зборник радова, (ур.) Челић Душко, <i>Правна традиција и интегративни процеси</i> , Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2020, стр. 305-335.	M44
				Илић Н., „Кредити индексирани швајцарским францима и инвестициона арбитража: случај Републике Србије“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2019, стр. 505-521.	M51

			Илић Н., „Улога и значај Координационог тела за ефикасну заштиту права интелектуалне својине у Републици Србији“, (ур.) Вук Радовић, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом ЕУ</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, 2019, стр. 236-251.	M44
			Илић Н., „Институције и привредни раст Аутономне покрајине Косово и Метохија“, у зборнику радова <i>Право у функцији развоја друштва</i> , ур. Огњен Вујовић: Косовска Митровица, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2019, стр. 129-143.	M44
			Илић Н., „Заштита интелектуалне својине на основу међународних инвестиционих споразума“, у зборнику радова <i>Универзално и особено у праву</i> , ур. Огњен Вујовић, Косовска Митровица, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2018, стр. 423-443.	M44
			Илић Н., „Стицање права својине одржајем на територији Косова и Метохије – студија случаја“, (ур.) Вук Радовић, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, 2018, стр. 78-98.	M44
			Илић Н., Тодоровић Б., „Правноекономска анализа корупције у јавним набавкама“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2018, стр. 234-250.	M51
			Илић Н., „Индикатори вредности патента“, (ур.) Радмила Васић, Бојана Чучковић, <i>Идентитетски преображај Србије</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, 2018, стр. 229-243.	M44

				<p>Пић Н., „Intellectual Property Rights as Foreign Direct Investments: Current State of Affairs in Serbia“, <i>Annals of the Faculty of Law in Belgrade</i>, No. 4/2017, pp. 153-169.</p>	M24
				<p>Беговић Б., Илић Н., „Порекло заблуде о сврси валутне клаузуле“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i>, бр. 2/2017, стр. 26-42.</p>	M24
				<p>Беговић Б., Илић Н., „Корак напред, четири корака назад: Врховни касациони суд још једном о валутној клаузули“, <i>Право и привреда</i>, бр. 10-12/2017, стр. 7-25.</p>	M51
				<p>Илић Н., „Теоријска концепција самосталности централне банке и правни статус Народне банке Србије“, <i>Банкарство</i>, бр. 2/2017, стр. 32-49.</p>	M51
				<p>Пић Н., „The Employees’ Right to Patent Protection in Industrial Society in Europe“, (eds.) Walega Judyata, Zwolski Artur, <i>Monuments of Law over the Centuries</i>, Jagelonian University, Krakow, 2016, pp. 132-143.</p>	M33
20.	Ивана Миљуш	проф. др Милан Шкулић	„Начело једнакости ‘оружја’ у кривичном поступку“, 2021.	<p>Миљуш И., Станковић Б., „Надлежност кривичног ванпретресног већа у фази истраге и оптужења – проблеми у пракси“, <i>Суђење у разумном року и други кривичноправни инструменти адекватности државне реакције на криминалитет</i>, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LV редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд 2015, стр. 570 – 590.</p>	M31
				<p>Миљуш И., Станковић Б., „Притвор – Примена у судској пракси“, <i>Годишњак Факултета за безбедност у Београду 2015</i> (ур. Бановић Б.), Београд 2015, стр. 371 – 386.</p>	M53

			<p>Миљуш И., Илић И., „Примена међународних стандарда о положају оштећеног у кривичном поступку“, <i>Пројекат усклађивања права Србије са правом ЕУ – Зборник радова</i> (ур. Лазић М.), Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш 2016, стр. 221 – 238.</p>	M44
			<p>Миљуш И., „Однос између судске полиције и тужилаштва у Италији и Шпанији – Потреба реформе законодавства“, <i>Страни правни живот</i>, бр. 2/2016, стр. 199 – 216.</p>	M51
			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Контрола оптужнице“, Европске интеграције и казнено законодавство (Поглавље 23, норма, пракса и мере хармонизације), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LVI редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд 2016, стр. 565 – 585.</p>	M31
			<p>Миљуш И., „Положај осумњиченог у истрази“, <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2016</i> – колективна монографија (ур. Митровић Д.), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2016, стр. 303 – 318.</p>	M44
			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Трошкови окривљеног и браниоца“, Годишњак Факултета за безбедност у Београду (ур. Бановић Б.), Београд, 2016, стр. 267 – 285.</p>	M53
			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Претресање и поступање са привремено одузетим предметима“, Реформски процеси и поглавље 23 (година дана после) – кривичноправни аспект, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LVII редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд 2017, стр. 547 – 565.</p>	M31

				Миљуш И., „Трагање за истином у кривичном поступку“, <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2017</i> – колективна монографија (ур. Митровић Д.), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2017, стр. 259 – 275.	M44
				Миљуш И., Станковић Б., „Командна одговорност – проблем доказивања у поступцима пред међународним судом“, <i>Правни живот</i> , бр. 9/2018, стр. 581 – 600.	M51
				Миљуш И., „Изрицање јединствене казне – материјалноправни и процесно правни аспекти“, <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2018</i> – колективна монографија (ур. Крстић И., Лукић М.), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018, стр. 235 – 252.	M44
				Миљуш И., „Право на стручног саветника“, <i>Правни живот</i> , бр. 9/2019, стр. 629 – 643.	M51
				Миљуш И., „Стручни саветник у кривичном поступку“, <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2019</i> – колективна монографија (ур. Крстић И., Лукић М.), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2019	M44
				Миљуш И., „Изазови и ризици увођења видео линка у кривични поступак“, <i>Унификација права и правна сигурност: Зборник радова 33. сусрета Копаоничке школе природног права – Слободан Перовић, међународна конференција, Копаоничка школа природног права – Слободан Перовић, Vol. 2, 2020, стр. 5 – 27.</i>	M31

21.	Милош Радовановић	проф. др Наташа Петровић Томић	„Гарантни фонд – накнада штете и регрес“, 2021.	Радовановић М., „Правна несигурност банака за привредне преступе из Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма“, <i>Право и привреда</i> , бр. 1-3/2013, стр. 154-166.	M51
				Радовановић М., „Опште правило о дозвољености правног лека против решења у извршном поступку“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2014, стр. 469-485.	M51
				Радовановић М., „Услов за дозвољеност тужбе против осигуравајућег друштва“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 1/2015, стр. 252-267.	M24
				Радовановић М., „Регресно право гарантног фонда према штетнику по Закону о облигационим односима и Грађанском законнику“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2015, стр. 673-690.	M51
				Радовановић М., „Непознато моторно возило“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2016, стр. 624-635.	M51
				Ћетковић П., Радовановић М., „Вештачке тачке везивања за заснивање месне надлежности за тужбу против осигуравајућег друштва“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2017, стр. 432-446.	M51
				Петровић Томић Н., Радовановић М., „Поравнање о накнади штете из средстава гарантног фонда“, <i>Harmonius - Journal of Legal and Social Studies in South East Europe</i> , бр. 2017, стр. 170-192.	M52

				Радовановић М., „Пропуст оштећеног лица да прибави податке након саобраћајне незгоде“, у: <i>Право и пракса осигурања – изазови, нове технологије и корпоративно управљање</i> (ур. С. Јовановић, Р. Магано), Удружење за право осигурања и Удружење осигуравача Србије, Палић 2018, стр. 119-132.	M33
				Радовановић М., „Употреба трактора и осигуравајуће покриће“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2018, стр. 327-343.	M51
				Радовановић М., „Compensation for Migrants Damages from Guarantee Fund“, <i>EU and Comparative Law Issues and Challenges Series, EU Law in Context – Adjustment to Membership and Challenges of the Enlargement</i> (ed. D. Duić, T. Petrašević), Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Law, Осижек 2018, стр. 100-119.	M31
				Радовановић М., „Појам употребе моторног возила у словеначкој судској пракси“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 1/2018, стр. 101-120.	M51
				Радовановић М., „Подношење акционог плана и акционог извештаја у поступку извршења пресуде Европског суда за људска права“, <i>Зборник радова Правног факултета Универзитета у Нишу</i> , бр. 78 год. 2018, стр. 365-382.	M51
				Радовановић М., „Мере за извршење пресуде Европског суда за људска права“, <i>Harmonius - Journal of Legal and Social Studies in South East Europe</i> , бр. 2018, стр. 422-445.	M52

				Радовановић М., „Гарантни фонд и аутобуси“, у: <i>Право и пракса осигурања – текућа питања и будући изазови</i> , (ур. С. Јовановић, Р. Магано), Удружење за право осигурања и Удружење осигуравача Србије, Палић 2019, стр. 188-202.	M31
				Радовановић М., „Врата моторног возила и осигуравајуће покриће“, <i>Право и привреда</i> , бр. 10-12/2019, стр. 80-97.	M51
				Радовановић М., „Биро за накнаду штете“, <i>Европска ревија за право осигурања</i> , бр. 4/2019, стр. 16-25.	M51
				Радовановић М., „Затезна камата на накнаду штете из осигурања од аутоодговорности“, у: <i>Модерни аспекти законског и регулаторног концепта осигурања</i> , (ур. С. Јовановић, Р. Магано), Удружење за право осигурања и Удружење осигуравача Србије, Шабац 2020, стр. 174-189.	M31
22.	Ђорђи Наумоски	проф. др Марко Ђурђевић	Појам, пуноважност и извршење предуговора, 2021.	„Релевантност заблуде јемца о солвентности главног дужника за поништење уговора о јемству“, <i>Правни живот</i> , бр. 10/2017, стр. 743-754.	M51
23.	Саво Манојловић	проф. др Добросав Миловановић	„Јавноправни субјективитет и овлашћења политичких странака у либералној демократији“, 2021.	Ђурић В., Манојловић С., „Референдумско изјашњавање о статусу КиМ: уставноправни аспекти“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2018, стр. 631-645.	M51
				Ђурић В., Манојловић С., „Уставноправни аспекти изазивања и подстицања неравноправности, мржње и нетрпеливости у Републици Србији“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2017, стр. 649-663, коаутор са Владимиром Ђурићем.	M51

				Манојловић С., „Људска права у правном поретку Републике Србије - између уставних и међународних гаранција“, у: <i>Национално и међународно право - актуелна питања и теме</i> , Косовска Митровица, 2017, том 2, стр. 279-294.	M33
				Ђирић Ј., Манојловић С., „Социјални капитал“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2017, стр. 582-594.	M51
				Манојловић С., „Унутарстраначки избори и демократија – увод у проблематику“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2016, стр. 627-632.	M51
				Манојловић С., „Уз дилему о правном положају политичких странака“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2015, стр. 643-656.	M51
				Манојловић С., „Законско регулисање финансирања политичких активности (Да ли је потребно законом уредити финансирање законодавне иницијативе и референдума?)“, <i>Правни живот</i> , бр. 14/2014, стр. 693-700.	M51
				Манојловић С., „Правна природа и положај уставног судства у систему поделе власти“, <i>Правни живот</i> , бр. 14/2013, стр. 680-700.	M51
				Манојловић С., „Акт о избору (именовању) судија Уставног суда“, <i>Правни живот</i> , бр. 14/2012, стр. 1005 – 1020.	M51
				Манојловић С., „Закон о финансирању политичких активности“, у: <i>Перспективе имплементације европских стандарда у правни систем Србије</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, 2011, стр. 274-292.	M44

				Манојловић С., „Правна природа уговора постигнутог у медијацији“, <i>Правни живот</i> , бр. 13/2009, стр. 755-766.	M51
				Манојловић С., „Међународно право и дозвољеност употребе атомског оружја, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2009, стр. 351-369.	M51
24.	Јован Протић	проф. др Љубинка Ковачевић	„Услови и препреке за делотворно остваривање индивидуалних и колективних права радника у области управљања отпадом“, 2022.	Протић Ј., „Lock-out – одбрамбена индустријска акција послодаваца или непотребна привилегија јаче стране у социјалном дијалогу?“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2016, стр. 733-749.	M51
				Протић Ј., „European social model and non-standard forms of employment“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 4/2017, стр. 41-60.	M51
				Протић Ј., „Law on professional rehabilitation and employment of persons with disabilities through the lens of Serbian employers“, <i>Економика предузећа</i> , новембар-децембар 2017, стр. 480-493.	M24
25.	Миодрага Јовановић	проф. др Љубинка Ковачевић	„Отказ уговора о раду због разлога везаних за способности запосленог – правни режим и разграничење од других основа престанка радног односа“, 2022.	Јовановић М., „Кључни радноправни аспекти јавног конкурса за заснивање радног односа“, <i>Право и привреда</i> , бр. 10-12/2016, стр. 71-89.	M51
26.	Владан Бојић	проф. др Милош Живковић	„Вансудска реализација хипотеке“, 2022.	Бојић В., „Одговорност државе за штету због незаконитог или неправилног рада њених органа“, <i>Адвокат</i> , часопис за правну праксу и теорију, бр. 20/2017, Подгорица, стр. 41-58.	M23
				Бојић В., „Хипотека и заједничка тековина“, <i>Адвокат</i> , часопис за правну праксу и теорију, бр. 20/2017, Подгорица, стр. 73-115.	M23

				Бојић В., „Вансудска реализација хипотеке као неправи правни трансплант“, <i>Адвокат</i> , часопис за правну праксу и теорију, Подгорица, бр. 16/2014, стр. 21-32.	M23
27.	Миња Ђокић	проф. др Гордана Илић- Попов проф. др Игор Вуковић	„Порески деликти у српском праву“, 2022	Ђокић М., „Утицај опомене за плаћање пореског дуга на ток пореске застарелости“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 1/2016, стр. 280-300.	M24
				Ђокић М., „Суспензивно дејство жалбе у пореском управном поступку Републике Србије“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 1/2018, стр. 256-274.	M24
				Ђокић М., „Опорезивање капиталних добитака физичких лица у Републици Србији“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2018, стр. 46-65.	M51
				Ђокић М., „Неуплаћивање пореза – порески прекршај физичког лица“, <i>Журнал за криминалистику и право</i> , бр. 2/2018, стр. 167-182.	M51
				Ђокић М., „Опорезивање незаконито стечених прихода“, <i>Правни живот</i> , бр. 10/2018, стр. 743-756.	M51
				Ђокић М., Рилаковић И., „Порески прекршаји из Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима у циљу ублажавања економских последица пандемије COVID-19“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 3/2020, стр. 129-158.	M24
28.	Сања Рајић	проф. др Бранко Ракић	„Усклађивање права Републике Србије са европским стандардима на плану слободе медија и права на информисаност“, 2022.	Рајић С., „Право на заштиту личних података у ЕУ“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 1/2018, стр. 89-99.	M51
				Рајић С., „Сукоб слободе медија и права личности, право на част и углед, приватност и идентитет“, <i>Култура полиса</i> , бр. 30/2016, стр. 485-497.	M51

				Рајић С., „Неправичне одредбе у потрошачким уговорима у регулативи ЕУ и српском законодавству”, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2015, стр. 303-321.	M51
29.	Јелена Влајнић	проф. др Ивана Крстић	„Право народа на самоопредељење у међународном праву“, 2022.	Влајнић Ј., „Правни основ унилатералне хуманитарне интервенције“, <i>Зборник радова Правног факултета у Новом Саду</i> , бр. 1/2016, стр. 331-354.	M51
				Влајнић Ј., „Принцип мирољубивог коришћења космичког пространства“, <i>Зборник радова Правног факултета у Новом Саду</i> , бр. 3/2015, стр. 1419-1439.	M51
30.	Бојана Станковић	проф. др Милан Шкулић	„Незаконити докази у кривичном поступку“, 2022.	Миљуш И., Станковић Б., „Надлежност кривичног ванпретресног већа у фази истраге и оптужења – проблеми у пракси“, <i>Суђење у разумном року и други кривичноправни инструменти адекватности државне реакције на криминалитет</i> , Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LV редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд 2015, стр. 570 – 590.	M31
				Станковић Б., Илић И., „Ванпроцесна заштита сведока – легислативни оквир и проблеми у имплементацији”, <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> , Књига 5, „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Ниш, 2015, стр. 193-212.	M51
				Миљуш И., Станковић Б., „Притвор – Примена у судској пракси“, <i>Годишњак Факултета за безбедност у Београду 2015</i> (ур. Бановић Б.), Београд 2015, стр. 371 – 386.	M53
				Станковић Б., „Споразум о признању кривичног дела“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2016, стр. 129-143.	M51

			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Контрола оптужнице“, Европске интеграције и казнено законодавство (Поглавље 23, норма, пракса и мере хармонизације), Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LVI редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд 2016, стр. 565 – 585.</p>	M31
			<p>Станковић Б., „Заштита права на суђење у разумном року у кривичним поступцима“, у: <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2016</i> – колективна монографија (прир. Нина Кршљанин), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016, стр. 333-355.</p>	M44
			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Претресање и поступање са привремено одузетим предметима“, Реформски процеси и поглавље 23 (година дана после) – кривичноправни аспект, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, LVII редовно годишње саветовање Удружења, Златибор – Београд 2017, стр. 547 – 565.</p>	M31
			<p>Станковић Б., „Начело опортунитета кривичног гођења – нормативни и практични аспекти“, <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2017</i>, колективна монографија Правног факултета у Београду (ур. Радмила Васић и Бојана Чучковић), Београд, 2017, стр. 277-296.</p>	M44
			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Трошкови окривљеног и браниоца“, <i>Годишњак Факултета за безбедност у Београду</i> (ур. Бановић Б.), Београд, 2016, стр. 267 – 285.</p>	M53
			<p>Миљуш И., Станковић Б., „Командна одговорност – проблем доказивања у поступцима пред међународним судом“, <i>Правни живот</i>, бр. 9/2018, стр. 581 – 600.</p>	M51

				Станковић Б., „Узмирење јавности као услов за одређивање мере за обезбеђење присуства окривљеног и несметано вођење кривичног поступка“, <i>Идентитетски преображај Србије</i> , Колективна монографија Правног факултета у Београду (Митровић Д., ур.), 2018, стр. 253-270.	M44
31.	Марко Томић	проф. др Зоран Мирковић	„Статусна и црквеноправна питања Српске православне цркве на територији Босне и Херцеговине између два свјетска рата“, 2022.	Томић М., „The view on the legal position of the Serbian Orthodox Church in Bosnia and Herzegovina under the rule of the Austro-Hungarian empire“, <i>Зборник радова Правног факултета у Новом Саду</i> , бр. 4/2019, стр. 1445-1465.	M24
				Томић М., „Црквеноправна питања Српске православне цркве у Босни и Херцеговини за време аустроугарске управе“, <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> , vol. 58, бр. 84, стр. 331-347, 2019.	M24
32.	Предраг Ћетковић	проф. др Горан Илић	„Истражна функција јавног тужиоца по Законнику о кривичном поступку из 2011. године“, 2022.	Ћетковић Р., Lajić О., Kesić Т., „Finanzermittlungen und Einziehung im Serbischen Recht, Kriminalistische Praxis und Rechtsprechung“, <i>Kriminalistik</i> , n° 1/2014, pp. 24-30.	M23
				Ћетковић П., „Међународна правна помоћ у кривичним стварима у пракси јавног тужилаштва Републике Србије“, зборник радова <i>Међународна судска, тужилачка и полицијска сарадња у борби против криминала</i> , ур. Срето Ного, Тара, 2015, стр. 334-343)	M33
				Ћетковић П., Кесић Т., Бјеловук И., „Правно недопуштени докази у кривичном поступку - теорија плодова отровног дрвета“, <i>Правни живот</i> , бр. 10/2017, стр. 81-95.	M51
33.	Александар Ђорђевић	проф. др Владан Петров	„Однос Уставног суда и редовних судова у Републици Србији у области заштите права на слободу и	Ђорђевић А., „У ишчекивању уставних промена – између de iure и de facto независности судства“, <i>Српска политичка мисао</i> , бр. 2/2020, стр. 361-379.	M24

			безбедност“, 2022.	Ђорђевић А., Стошић С., „Мултикултурализам савременог друштва и национални идентитет“, <i>Српска политичка мисао</i> , бр. 3/2018, стр. 175-194.	M24
				Ђорђевић А., „Начин избора председника Републике Србије – Актуелна питања у вези нових предлога за промену Устава“, <i>Српска политичка мисао</i> , 2/2017, стр. 225-241.	M24
34.	Милош Станојчић	проф. др Добросав Миловановић	„Егзекутива у јединицама локалне самоуправе Републике Србије у светлости компаративних искустава“, 2022.	Станојчић М., „Настанак и развој јужнотиролског модела аутономије“, <i>Култура полиса</i> , Нови Сад, бр. 37/2018, стр. 153-168.	M51
35.	Марија Вићић Симић	проф. др Бојан Милисављевић проф. др Татјана Јованић	„Правна природа међународних финансијских аранжмана“, 2023.	Вићић Симић М., „Нови Закон о тржишту капитала – хармонизација са MiFID 2“, <i>Европско законодавство</i> , 77-78/2022, стр. 125-139;	M52
				Вићић Симић М., „Правна регулатива трговине ОТС (Over-The-Counter) финансијским дериватима“, <i>Страни правни живот</i> , 2/2021, стр. 215-230.	M51
				Вићић Симић М., „Имунитет међународних финансијских организација с освртом на случај Jam Et Al. против Међународне финансијске корпорације (IFC), Зборник радова <i>Унификација права и правна сигурност</i> , Копаоничка школа природног права Слободан Перовић, Том III/децембар 2020, стр. 379-396.	M31
				Вићић Симић М., „Република Србија као уговорна страна ISDA оквирног уговора о финансијским дериватима“, <i>Право и привреда</i> , бр. 2/2020, стр. 329-343.	M51
				Вићић Симић М., „Проблем учешћа запослених у програмима улагања које нуде иностране компаније“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2019, стр. 380-394.	M51

				Вићић Симић М., Томић К., „Имплементација Трећег енергетског пакета ЕУ у српске прописе о енергетици“, <i>Европско законодавство</i> , бр. 68/2019, стр. 93-105.	M52
				Вићић Симић М., „Директива 2002/47/EZ о уговорима о финансијском обезбеђењу и Закон о финансијском обезбеђењу Републике Србије“, <i>Европско законодавство</i> , бр. 66/2018, стр. 143-157.	M52
				Вићић Симић М., „Уговори закључени у оквиру Париског клуба поверилаца“, <i>Безбедност</i> , бр. 1/2018, стр. 145-160.	M51
				Вићић Симић М., „Електронски новац у платном промету Републике Србије“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2016, стр. 386-401.	M51
				Вићић Симић М., „Проблематични кредити у Републици Србији и стратегије за њихово превазилажење – европске препоруке и модели“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом ЕУ (2015)</i> , ур. Вук Радовић, 2015, стр. 523-537;	M44
				Вићић Симић М., „Комерцијални кредити према Закону о девизном пословању Републике Србије“, <i>Право и привреда</i> , 10-12/2015, стр. 79-95.	M51
				Вићић Симић М., „Регулатива општих услова пословања банака у Преднацрту Грађанског законика“, <i>Право и привреда</i> , бр. 4-6/2015, стр. 732-748.	M51
				Вићић Симић М., „Укључење општих услова пословања у уговоре о међународној продаји робе“, награда Задужбине Миливоја Јовановића и Луке Ћеловића, <i>Страни правни живот</i> , 2015, бр. 1/2015, стр. 259-275.	M51

				Вићић Симић М., „Бланко меница као средство обезбеђења потрошачког кредита“, <i>Право и привреда</i> , 2014, бр. 7-9/2014, стр. 391-407.	M51
36.	Новак Вујичић	проф. др Душан Поповић	„Сврсисходност колективног остваривања ауторског права у информационом друштву“, 2023.	Вујичић Н., „„Лоцирање“ стриминга у ауторском праву“, <i>Интелектуална својина и интернет – зборник VI</i> (ур. Душан В. Поповић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2022, стр. 53–71;	M44
				Вујичић Н., „The Scope of Author’s Moral Right of Integrity in Serbian Law“, <i>Balkan Yearbook of European and International Law 2021</i> (eds. Dušan V. Popović et al.), Springer, 2022, pp. 93–119;	M14
				Вујичић Н., „Усклађивање правила о колективном остваривању ауторског права и сродних права у Србији са правом Европске уније: обавеза чије испуњење се одлаже“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2021</i> (ур. Вук Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2021, стр. 316–337;	M44
				Вујичић Н., „Ограничење ауторског права за потребе особа са инвалидитетом – осврт на приступање Србије Маракешком уговору“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2020</i> (ур. Вук Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2020, стр. 361–390.	M44
				Вујичић Н., „Правне препреке за Creative Commons лиценце у ауторском праву Србије“, <i>Интелектуална својина и интернет</i> (2020) (ур. Душан В. Поповић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2020, стр. 91–121.	M44

				Vujičić N., „Introduction of the Regime of National Exhaustion of Trademark Rights in Serbia: Emerging Competition Policy Concern“, WIPO-WTO Colloquium Papers, Volume 10 (2019) (eds. Frederick M. Abbott et al.), World Intellectual Property Organization (WIPO), World Trade Organization (WTO), Geneva 2020, pp. 237–254;	M13
				Вујичић Н., „Правна заштита база података у Републици Србији: тренутно стање и предложене измене“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2019</i> (ур. Вук Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2019, стр. 301–333;	M44
				Вујичић Н., „Изузетак од примене института исцрпљења права у праву жига“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7–9/2019, стр. 134–159.	M51
				Вујичић Н., „Усклађивање правила о колективном остваривању ауторског права и сродних права у Републици Србији са правом Европске уније: бар три спорне тачке“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2018</i> (ур. Вук Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018, стр. 286–311.	M44
				Вујичић Н., „О преради примерка ауторског дела архитектуре“, <i>Идентитетски преображај Србије, Прилози пројекту 2017</i> – колективна монографија (ур. Радмила Васић, Бојана Чучковић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018, стр. 209–228.	M44

				Вујичић Н., „Блокирање приступа веб-сајтовима због повреде ауторског права: критички осврт“, <i>Интелектуална својина и интернет</i> (2018) (ур. Душан В. Поповић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2018, стр. 107–123.	M44
				Вујичић Н., „Медијација као метод решавања спорова из области интелектуалне својине: (не)реална очекивања“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7–9/2018, стр. 103–124.	M51
				Вујичић Н., „Повреда жига на друштвеним мрежама“, <i>Интелектуална својина и интернет – 2017</i> , ур. Душан В. Поповић, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2017, стр. 47–75.	M44
				Вујичић Н., „Услуга омогућавања приступа Интернету путем бежичне локалне мреже и одговорност за повреду ауторског и сродних права“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7–9/2017, стр. 331–352.	M51
				Вујичић Н., „Повреда ауторског права коришћењем бит-торент платформи за размену садржаја путем Интернет“, <i>Интелектуална својина и интернет</i> (2016), ур. Душан В. Поповић, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016, стр. 187–215.	M44
				Вујичић Н., „Сродноправна заштита база података – основни или допунски облик заштите?“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7–9/2016, стр. 497–516.	M51
37.	Јована Бановић	проф. др Игор Вуковић	„Двојна природа нехата у кривичном праву“, 2023.	Бановић Ј., „Теоријски и практични аспекти кривичноправног регулисања опојних дрога“, <i>Crimen</i> , бр. 2/2016, стр. 156-177.	M51

				Бановић Ј., „Ultima ratio karakter krivičnog prava u svetlu krivičnog dela Građenje bez građevinske dozvole (čl. 219a KZ)“, Crimen, бр. 1/2019, стр. 69-86.	M24
				Бановић Ј., „Јавно подстицање на извршење терористичких дела (чл. 391а КЗ) – између слободe појединца и безбедног друштва“, у: <i>Kaznena reakcija u Srbiji</i> , 2019, стр. 349-364.	M44
				Бановић Ј., „Један осврт на нове Krivičnog законика (2019) – условна осуда и (вишеструки) поврат“, у: <i>Kaznena reakcija u Srbiji</i> , 2020, стр. 329-345.	M44
				Бановић Ј., Михаиловић Ј., „Директор као одговорно лице – поједини компанијскоправни и кривичноправни аспекти“, <i>Годишњак Факултета безбедности</i> , 2021, стр. 121-142.	M52
				Бановић Ј., „Утицај кривичног права на смањење ризика од катастрофа“, <i>Годишњак Факултета безбедности</i> , 202, стр. 297-313.	M52
38.	Душан Илић	проф. др Марко Станковић	„Улога другог дома у европским унитарним државама“, 2023.	Илић Д., „Прилог расправи о постојању социјално-економског парламента у другој Југославији“, <i>Култура полиса</i> , бр. 37/2018, 521-531.	M51
				Илић Д., „Избори за европски парламент 2019. Хрватска и Словенија“, <i>Култура полиса</i> , бр. 3/2019, стр. 219-234.	M51
				Гајић А. С., Илић Д., „Контраверзе савременог бикамерализма“, <i>Култура полиса</i> , бр. 39/2019, стр. 31-45.	M51
				Гајић А. С., Илић Д., „Да ли бикамерализам има будућност искључиво у недемократским политичким системима?“, <i>Култура полиса</i> , бр. 40/2019, стр. 89-100.	M51

				Петровић Р., Илић Д., „Спољнополитички односи између Србије и Румуније у контексту глобалних политичких промена“, у зборнику: <i>Балкан у доба глобалног преуређења</i> , уредници: Слободан Јанковић и Марина Костић, Институт за међународну политику и привреду, Београд, 2019, стр. 123-143.	M44
				Илић Д., „Етничко прекрајање граница изборних јединица: пример Краљевине Југославије“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2019, стр. 735-748.	M52
				Пић Д., Deđanski V., „The rights of migrant children during pandemic in Serbia“, <i>Yearbook Human Rights Protection, The Right to Human Dignity, Provincial Protector of Citizens – Ombudsman</i> , Institute of Criminological and Sociological Research in Belgrade, No. 3, Novi Sad, 2020, pp. 641-664.	M14
				Лазовић М., Илић Д., „Угрожавање принципа секуларности новим законским решењима у Републици Србији“, <i>Социолошки преглед</i> , бр. 3/2021, стр. 751-770.	M23
				Пић Д., Challenges of the Legal Recognition of Life Partnership of Same-Sex Persons in Serbia in the Light of Comparative Legal Solutions, <i>Yearbook Human Rights Protection, Right to Life, Provincial Protector of Citizens – Ombudsman</i> , Institute of Criminological and Sociological Research in Belgrade, No. 4, Novi Sad, 2021, pp. 239-252.	M14
				Илић Д., „Рedefинисање традиционалног модела брака у српском праву“, у: <i>Светост и дух времена</i> , приредио Зоран Милошевић, Институт за политичке студије, Београд, Удружење Милош Милојевић, Црна Бара, 2021, стр. 162-173.	M44

				<p>Пић Д., „Serdarships as Protoregions of Central Serbia“, <i>Kultura polisa</i>, No. 19(3)/2022, pp. 203–224.</p>	M51
				<p>Пић Д., „Promena Ustava Srbije u kontekstu reforme pravosuđa, sa osvrtom na komparativnu praksu“, u: <i>Prouzrokovanje štete, naknada štete i osiguranje</i>, urednici: Zdravko Petrović, Vladimir Čolović, Dragan Obradović, Beograd - Valjevo, 2022, 555-562. (M33)</p>	M33
39.	Слађана Јовановић	проф. др Игор Вуковић	„Привидни идеални стицај кривичних дела“, 2023.	<p>Јовановић С., „Aberratio ictus у кривичном праву“, <i>Crimen</i>, бр. 2/2018, стр. 168-185.</p>	M51
				<p>Јовановић С., „Стицај кривичних дела и проблем алтернативног умишљаја“, <i>Crimen</i>, бр. 1/2020, стр. 50-67.</p>	M24
40.	Ива Тошић	проф. др Наташа Петровић Томић	„Усклађеност и контрола усклађености пословања у акционарским друштвима за осигурање у српском праву и по концепту Солвентност II“, 2023.	<p>Ђеранић Перишић Ј., Тошић И., „Развој заштите људских права у правном поретку Европске уније“, Међународна научна конференција Заштита људских права и слобода у светлу међународних и националних стандарда, Правни факултет Универзитета, Косовска Митровица, 2022, стр. 493-510.</p>	M31
				<p>Тошић И., Новаковић О., „Заштита потрошача услуга осигурања- анализа законодавног оквира Републике Србије“, Зборник радова са XXV међународног научног скупа, Проузроковање штете, накнада штете и осигурање, Институт за упоредно право, Удружење за одштетно право, Правосудна академија, Београд-Ваљево, 2022, стр. 509-520.</p>	M31
				<p>Тошић И., Мисаиловић Ј., „Права из социјалног осигурања свештених и верских лица у Републици Србији“, <i>Државно-црквено право кроз векове</i>, Институт за упоредно право, Православна Митрополија Црногорско- приморска, Београд, 2022, стр. 173-182</p>	M44

				Тошић И., Новаковић О., „Осигурање од интернет ризика и нова регулатива у области заштите података о личности“, Зборник радова са XXIV међународног научног скупа <i>Проузроковање штете, накнада штете и осигурање</i> , Београд-Мионица 2021, стр. 467-476.	M31
				Тошић И., „Растући значај система осигурања депозита и његов развој у Републици Србији“, Зборник радова са онлајн конференције Удружења правника у привреди и часописа „Право и привреда“ (21. децембар 2021. године), Удружење правника у привреди Србије, Београд, стр. 91-107.	M31
				Тошић И., Новаковић О., „Осигурање од отказивања фудбалских догађаја“, <i>Српски фудбал - упоредноправни изазови и перспективе</i> , Београд 2021, стр. 73-83.	M44
				Тошић И., „Утицај пандемије вируса КОВИД 19 на осигурање од интернет ризика“, <i>Пандемија Ковида 19: Правни изазови и одговори</i> , Институт за упоредно право, Београд 2021, стр. 155-163.	M44
				Тошић И., „Осигурање од интернет ризика“, Зборник радова са XXIII међународног научног скупа, <i>Проузроковање штете, накнада штете и осигурање</i> , Удружење за одштетно право, Институт за упоредно право и Правосудна академија, Београд 2020, стр. 437-451.	M31
				Тошић И., Новаковић О., „Утицај нове регулације у области заштите података о личности на рад осигуравајућих друштава“, <i>Заштита података о личности у Србији</i> , Институт за упоредно право, 2020, стр. 93-105.	M44

				Тошић И., „Однос државе и цркве у погледу пензијског, инвалидског и здравственог осигурања свештеника и верских лица“, <i>Државно црквено право кроз векове</i> , Институт за упоредно право, Митрополија црногорско приморска, Београд-Будва 2019, стр. 753-766.	M44
				Тошић И., Новаковић О., „Одговорност и осигурање од одговорности организатора спортске приредбе“, Зборник радова са XXII међународног научног скупа <i>Проузроковање штете, накнада штете и осигурање</i> , Удружење за одштетно право, Институт за упоредно право и Правосудна академија, Београд-Ваљево 2019, стр. 471-481.	M31
				Тошић И., Стјепановић Б., „Развој стечајног права Србије у периоду од 1945-1989. године“, <i>Век и по регулисања стечаја у Србији</i> , Институт за упоредно право, Београд 2019, стр. 49-62.	M44
				Тошић И., „Развој система осигурања депозита на нивоу Европске уније – изазови и препоруке за унапређење система“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 2/2019, стр. 57-69.	M51
				Тошић И., „Одређени аспекти корпоративног управљања у осигуравајућим друштвима“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2019, стр. 586-601.	M51
				Тошић И., „Правне последице неплаћања премије осигурања – Закон о облигационим односима и Преднацрт Грађанског законика“, <i>Актуелна питања савременог законодавства</i> , Савез удружења правника Србије и Републике Српске, Будва 2019, стр. 263-276.	M44

				Тошић И., Новаковић О., „Врсте осигурања у спорту (регулатива у домаћем и упоредном праву)“, Зборник радова са XXI међународног научног скупа <i>Одговорност за штету, накнада штете и осигурање</i> , Удружење за одштетно право, Институт за упоредно право и Правосудна академија, Београд-Ваљево 2018, стр. 517-528.	M31
				Тошић И., „Превара у осигурању моторних возила“, <i>Финансијски криминалитет</i> , Институт за упоредно право, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд 2018, стр. 277-288.	M44
				Тошић И., „Осигурање од лекарске одговорности“, Зборник радова са XXI међународног научног скупа, <i>Одговорност за штету, накнада штете и осигурање: тематски зборник радова међународног значаја</i> , Удружење за одштетно право, Институт за упоредно право и Правосудна академија, Зрењанин 2017, стр. 501-514.	M31
				Тошић И., „Превара у осигурању и њене врсте“, <i>Привредна кривична дела</i> , Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Институт за упоредно право, Вршац 2017, стр. 269-282.	M44
				Тошић И., „Изазови у имплементацији Директиве Солвентност II у Србији“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7-9/2017, стр. 526-541.	M51
				Тошић И., „Надзор осигурања – Директива Солвентност II“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 2/2017, стр. 147-162.	M51

				Тошић И., „Развој концепта аутоодговорности у праву Европске уније“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2017, стр. 467-480.	M51
				Тошић И., „Основне карактеристике СМР конвенције“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 2/2016, стр. 261-275.	
				Тошић И., „Примена правила о саобраћају на младе возаче у САД, земљама региона и Србији“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 2/2015, стр. 313-327.	M51
				Тошић И., Томић К., „Права странаца на заснивање радног односа у Уједињеним Арапским Емиратима“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 1/2013, стр. 333-352.	M51
41.	Лидија Живковић	проф. др Гордана Илић- Попов	„Општа антиабузивна правила“, 2023.	Živković L., „Women with Disabilities through the Lens of the Tax System – The Case of Serbia“, in: <i>Intersectional Discrimination of Women and Girls with Disabilities and Means of their Empowerment</i> (eds. Lj. Kovačević, M. Evola, D. Vujadinović), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade, 2023, pp. 689-702.	M13
				Živković L., „Gender Equitable Taxation“, у: <i>Gender-Competent Legal Education</i> (eds. D. Vujadinovic, M. Fröhlich, T. Giegerich), Springer 2023 (коауторски рад са E. Kristoffersson, M. Cedro, T. Ponton Aricha), стр. 375-404.	M13
				Živković L., „Unshell Directive Proposal in a Nutshell: Open Questions“, <i>Strani pravni život</i> , No. 4/2022, pp. 367-386.	M24
				Popović D., Ilić-Popov G., Živković L., „Implementing the Multilateral Instrument in Serbia“, in: <i>The Implementation and Lasting Effects of the Multilateral Instrument</i> (eds. G. Kofler et al.), IBFD, Amsterdam 2021, pp. 763-783.	M13

				Живковић Л., „Повратак идеје о заједничкој консолидованој основици пореза на добит“, <i>Liber Amicorum: Зборник радова у част професора емеритуса Дејана Поповића</i> (ур. Г. Илић-Попов), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2021, стр. 404-425.	M14
				Živković L., „The Conference of the Parties: A future for a More Profound Multilateralism in Tax Matters“, <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Novom Sadu</i> , No. 3, 2020, pp. 1123-1140.	M51
				Živković L., „Resolution of Dual Residence Instances in the Case of Companies“, <i>Annals of the Faculty of Law in Belgrade</i> , No. 4/2020, pp. 111-129.	M24
				Popović D., Plić-Popov G., Živković L., „Serbia“, in: <i>Reconstructing the Treaty Network</i> (eds. D. Duff, D. Gutmann), IFA Cahier de Droit Fiscal International, Vol. 105a, Rotterdam 2020, pp. 691-709.	M13
				Popović D., Plić-Popov G., Živković L., „Chapter 32: Serbia“, in: <i>Tax Treaty Arbitration</i> (eds. M. Lang et al.), IBFD, Amsterdam. 2020, pp. 699-719.	M13
				Živković L., Demirović D., „Serbia Introduces New Tax Incentives to Boost the Knowledge Based Economy“, <i>European Taxation</i> , No. 2-3/2020, pp. 85-90.	M23
				Kostić S. V., Živković L., „Chapter 29: Serbia“, in: <i>Implementing Key BEPS Actions: Where do we stand?</i> (eds. M. Lang et al.), IBFD, Amsterdam 2019, pp 721-751.	M13
				Живковић Л., „Решавање спорова поводом двоструког опорезивања у праву Европске уније“, <i>Правни живот</i> , бр. 11/2019, стр. 47-61.	M51

				Живковић Л., „ <i>Real estate proviso</i> као анти-абузивно правило у српским пореским уговорима“, <i>Прилози пројекту Идентитетски преображај Србије – колективна монографија</i> (ур. И. Крстић, М. Лукић), Правни факултет Универзитета у Београду, 2019, стр. 297-312.	M44
				Живковић Л., „Излазни порези у случају привредних друштава у праву Европске уније“, <i>Правни живот</i> , бр. 10/2018, стр. 725-742.	M51
				Popović D., Plić-Popov G., Živković L., „Serbia“, in: Anti-avoidance measures of general nature and scope – GAAR and other rules (eds. P. Rosenblatt, M. E. Tron), <i>IFA Cahier de Droit Fiscal International</i> , Vol. 103a, 2018, pp. 651-667.	M13
				Živković L., „Taxpayers’ Rights in Serbia: The Existing Framework and Much-Needed Improvements“, <i>Tax Notes International</i> , No. 9/2018, pp. 807-819.	M23
				Живковић Л., „Поступак заједничког договарања у пореским стварима у светлу BEPS акционог плана“, <i>Harmonius: Journal of Legal and Social Studies in SEE</i> , 2017, стр. 286-302.	M52
42.	Јована Тијанић	проф. др Бојан Милисављевић	„Ограничења имунитета највиших државних представника према међународном праву“, 2023.	Блешић Ј. , „Конзуларна заштита у пракси Међународног суда правде“, <i>Међународна политика</i> , бр. 1173/2019, стр. 52-73.	M52
				Блешић Ј. „Јединствена заштита људских права у Европи“, <i>Европско законодавство</i> , бр. 70/2019, стр. 98-113.	M53

				Новаковић М., Блешић Ј. „Околности и специфичности поступка за геноцид Мјанмара над Рохинцама пред Међународним судом правде“, <i>Међународна политика</i> , бр. 1179-80/2020, стр. 156-177.	M52
				Блешић Ј. „Венецијанска комисија – значај и улога“, <i>Правна традиција и интегративни процеси</i> (ур. Душко Челић), Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2020, стр. 207-222.	M31
				Блешић Ј., „Одговорност недржавних актера“, <i>Недржавни актери у међународном праву</i> (ур. Михајло Вучић), Институт за међународну политику и привреду, Београд, 2020, стр. 319-343.	M44
				Блешић Ј., „Светска здравствена организација – (не)достижни идеал?“, <i>Зборник радова Правног факултета у Нишу</i> , бр. 91/2021, стр. 271-286.	M51
				Blešić J., „The Immunity of States in Contemporary International Law“, <i>Legal System In The Period of New Reality</i> (ed. Zdravko Grujić), University of Priština in Kosovska Mitrovica, 2021, pp. 267-280.	M31
				Blešić J., „The United Nations combat against COVID-19 – the alarm for the Security Council reform?“, <i>International Organizations and States Response to COVID-19</i> (eds. Sanja Jelisavac Trošić, Jelica Gordanić), Institute of International Politics and Economics, Belgrade, 2021, pp. 163-175.	M31
				Blešić J., „Aut dedere aut iudicare in international and domestic law“, <i>Protection of Human Rights and Freedoms in light of international and national standards</i> (ed. Dragan Blagić), University of Priština in Kosovska Mitrovica, 2022, pp. 213-224.	M31

				Blešić J., „World Health Organization – all for one, health for all?“, International organizations: Serbia and the contemporary world (eds. D. Dimitrijević, T. Mileski), Institute of International Politics and Economics, Belgrade, Faculty of Philosophy of the University of St. Cyril and Methodius, Skopje, 2022, pp. 248-259.	M31
				Blešić J., „The Global Health for Peace Initiative – A New Chance for a Change“, The 5th International Academic Human Security Conference, „Innovation, Research, and Knowledge in the (re)configuration of Human Security“ (Belgrade, 4-5 November 2022) Conference Proceedings (eds. Aleksandra Ilić, Nenad Stekić), Belgrade, 2023, pp. 277-288.	M31
43.	Хамдија Шаркиновић	проф. др Владан Петров	„Уставна жалба у Црној Гори у свјетлости упоредног конституционализма, 2023.	Шаркиновић Х., „Издвојено мишљење у пракси Уставног суда Црне Горе“, <i>Зборник радова Правног факултета у Сплиту</i> , год. 58, 3/2021, стр. 683-709.	M23
				Шаркиновић Х., „Ограничавање људских права и слобода у пракси Европског суда за људска права и Савезног уставног суда Њемачке“, <i>Архив за правне и друштвене науке</i> , бр. 2/2021, стр. 63-92.	M53
				Шаркиновић Х., „О уставу и уставној држави“, <i>Архив за правне и друштвене науке</i> , бр. 2/20, стр. 67-93.	M53
				Шаркиновић Х., „Слобода вјероисповијести у пракси Европског суда за људска права и Уставног суда Црне Горе“, <i>Зборник радова Правног факултета у Сплиту</i> , бр. 2/2020, стр. 535-549.	M23
				Шаркиновић Х., „Уставносудски активизам у Црној Гори“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i> , бр. 2/2019, стр. 71-89.	M24

				Шаркиновић Х., „Уставно и конвенцијско јемство права својине“, Зборник радова Правног факултета у Сплиту“, бр. 2/2019, стр. 443-467.	M23
				Шаркиновић Х., „Примјена Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода у пракси Уставног суда Црне Горе“, <i>Матица Црногорска</i> , бр. 78/2018, стр. 65-99.	M23
				Шаркиновић Х., „Уставна жалба у правном систему СР Њемачке“, <i>Правни живот</i> , бр. 12/2018, стр. 611-629.	M51
44.	Валерија Дабетић	проф. др Саша Бован	„Изазови консолидације судства као независне гране власти у Србији на почетку 21. века“, 2023.	Dabetić V., „Gender and Structural Inequalities from a Socio-Legal Perspective“, in: Gender Competent Legal Education, (ed.): Vujadinović Dragica, Fröhlich Mareike, Giegerich Thomas, Springer Textbooks in Law 2023, (Eva Bermúdez Figueroa, Valerija Dabetić, Raquel Pastor Yuste and Zara Saeidzadeh), pp. 95-142.	M13
				Dabetić V., Vlajković M., „Building Transversal Skills And Competences In Legal Education“, in: <i>Law and Beyond</i> , Springer 2023.	M13
				Dabetić V., „New Constitutional Amendments in the Field of the Judiciary – A Step Towards Europe?“, <i>Contemporary Southeastern Europe</i> , 2022.	M23
				Дабетић В., „Бити или не бити адвокат? Корпоративизација адвокатуре као одступање од њеног традиционалног професионалног смисла“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i> , ур.: Радовић, Вук, Београд 2021, стр. 540-558.	M44
				Dabetić V., „Online Teaching as A Crisis Education or Education of The Future?“, <i>Annals FLB – Belgrade Law Review</i> , No. 4/2022, pp. 1165-1190.	M24

			<p>Дабетић В., „Зашто добри људи понекад чине лоше ствари? – феномен моралног ишчезавања у адвокатској професији“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i>, Београд 2021, ур. Радовић, Вук, стр. 527-548.</p>	M44
			<p>Dabetić V., „'Legality' Of The Legal Order In Postwar Serbia From 1944 to 1946? Organization And Work Of The Judiciary“, <i>Annals FLB – Belgrade Law Review</i>, No. 4/2020, pp. 158-183.</p>	M24
			<p>Дабетић В., „Медији као трећа странка судског поступка – улога „седме силе“ у обавештавању јавности“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i>, ур. Радовић, Вук, Београд, 2020, стр. 569-586.</p>	M44
			<p>Дабетић В., „Персонална независност судија у Србији – идеал или илузија?“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i>, ур. Радовић, Вук, Београд, 2019, стр. 521-538.</p>	M44
			<p>Dabetić V., „Serbia and Bosnia and Herzegovina: Challenges of Democratic Consolidation and Liberalisation“ in: <i>Lawyers in Society – 30 Years Later</i>, (ed.): Abel, Richard et al., Hart Publishing, Oxford 2020, (Vuković Danilo, Dabetić Valerija and Forić Samir).</p>	M14
			<p>Дабетић В., Гроздић Б., „Савремено схватање духовне поруке Косовског мита“, <i>Зборник Матице српске за друштвене науке</i> 70(3)/2019, стр. 313-325.</p>	M24
			<p>Дабетић В., „Изазови правничке професије у неолиберализму – случај Србије“, <i>Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније</i>, ур. Радовић, Вук, Београд, 2018, стр. 530-548.</p>	M44

				Дабетић В., „Галиганово схватање Хартове теорије друштвених правила“, Идентитетски преображај Србије, ур. Вујадиновић, Драгица и Чучковић, Бојана, Београд, 2017, стр. 359-373.	M44
				Дабетић В., „Однос државе према професионалном удруживању судија – случај Друштва судија Србије“, <i>Право и привреда</i> , бр. 10(12)/2016, стр. 89-109.	M51
45.	Јована Рајић Ћалић	проф. др Љубинка Ковачевић	„Посебна радноправна заштита осетљивих категорија запослених – ratio legis, легитимни циљеви и инструменти заштите“, 2023.	Рајић Ј., „Commencement of criminal procedure and its influence on employment contract“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 4/2015, стр. 249-258.	M51
				Рајић Ј., „Проблем запошљавања лица са инвалидитетом“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2016, стр. 173-189.	M51
				Рајић Ј., „Одговорност запосленог за штету коју проузрокује послодавцу и трећем лицу“, <i>Одговорност за штету, накнада штете и осигурање</i> (ур. Владимир Чоловић, Здравко Петровић), Београд, 2018, стр. 81-90.	M44
				Рајић Ј., „Одређене форме радног времена у Србији светлу европске директиве 2003/88 и упоредног права“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3/2018, стр. 181-196.	M51
				Рајић Ћалић Ј., Стјепановић Б., „Одсуство сагласности законског заступника за заснивање радног односа са малолетником као могући извор нематеријалне штете“, <i>Одговорност за штету, накнада штете и осигурање</i> (ур. Владимир Чоловић, Здравко Петровић), Београд 2019, стр. 111-123.	M44
				Рајић Ј., „Женско предузетништво у Србији“, <i>Право и привреда</i> , бр. 10-12/2019, стр. 146-156.	M51

				Рајић Ј., „Слобода вероисповести и аутономија цркве у радним односима световних лица“, <i>Државно-црквено право кроз векове</i> (ур. Владимир Чоловић, Владимир Ђурић, Милош Станић, Велибор Џомић), Београд/Будва, 2019, стр. 741-752.	M44
				Рајић Ј., „Посебна заштита жене за време трудноће, породилског одсуства и одсуства ради неге детета у Србији и у упоредном праву“, <i>Радно и социјално право</i> , бр. 2/2019, стр. 337-353.	M52
				Рајић Ђалић Ј., Вишекруна А., „Запослени као привилеговани повериоци у стечајном поступку – историјски преглед“, <i>Век и по регулесања стечаја у Србији</i> (ур. Небојша Шаркић et al.), Београд, 2019, стр. 245-261.	M44
				Рајић Ђалић Ј., „Флексибилизација радних односа са освртом на рад са непуним радним временом“, <i>Страни правни живот</i> , бр. 1/2020, стр. 87-97.	M51
				Rajić Čalić J., Misailović J., „Position of migrant workers in Republic of Serbia“, „Retos de los sistemas de legislación laboral y seguridad social“, <i>Sociedad Internacional de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social</i> , Lima, 2021, pp. 959-974.	M31
				Рајић Ђалић Ј., Станић М., „Ношење верских обележја на радном месту, разумно прилагођавање и случај Eveida“, Београдски уставноправни форум: Преиспитивање класичних уставноправних схватања у условима савремене државе и политике (ур. Мирослав Ђорђевић), Београд, 2021, стр. 363-373.	M44

				Рајић Ђалић Ј., „Накнаде из радног односа кроз призму нових тенденција у судској пракси“, Зборник радова са онлајн конференције Удружења правника у привреди Србије и часописа „Право и привреда“ (ур. Татјана Јевремовић Петровић), Београд 2021, стр. 165-177.	M31
				Рајић Ђалић Ј., „Правни положај запослених у првој линији за време ванредног стања“, <i>Пандемија Ковида 19: правни изазови и одговори</i> (ур. Владимир Ђурић, Мирјана Глинтић), Београд, 2021, стр. 105-114.	M44
				Рајић Ђалић Ј., „Закон о радној пракси – нова шанса за младе или заблуда?“, <i>Радно и социјално право</i> , бр. 2/2022, стр. 199-215.	M52
				Рајић Ђалић Ј., „Импликације обавезе вакцинације на радни однос“, Правни и друштвени аспекти вакцинације током пандемије COVID-19, Београд, 2022, стр. 129-143.	M44
				Rajić Čalić J., „Discrimination of girls and women with disabilities in education and employment“, <i>Intersectional Discrimination of Women and Girls with Disabilities and Means of their Empowerment</i> (eds. Ljubinka Kovačević, Marco Evola, Dragica Vujadinović), Belgrade 2022, pp. 531-544;	M13
				Рајић Ђалић Ј., „Осетљиве категорије жена и пандемија“, <i>Епидемија. Друштво. Право</i> (ур. Наталија Лукић, Далибор Ђукић), Београд, 2022, стр. 515-530.	M44
				Рајић Ђалић Ј., „Ангажовање деце у спорту“, <i>Српски фудбал – упоредноправни изазови и перспективе – део други</i> , Београд, 2022, стр. 115-126.	M44

				Рајић Талић Ј., Станић М., „Право Европске уније и репрезентативни фудбал“, 65 година Римских уговора, Београд 2022, стр. 315-327.	M44
46.	Никола Вујичић	проф. др Ђорђе Игњатовић	„Извршење казне затвора и одустајање од криминалног понашања“, 2023.	Вујичић, Н., „На путу ка условном отпуштању у Републици Србији“, у: Ј. Рајић Талић (ур.), Упоредноправни изазови у савременом праву – <i>in memoriam</i> Стефан Андоновић, Институт за упоредно право у Београду и Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, Београд, 2023, стр. 621-637.	M44
				Međedović, J., Vujičić, N., „How dark is the personality of murderers? Psychopathy, Machiavellianism, and sadism in homicide offenders“, <i>Personality and Individual Differences</i> , 197: 7., 2022.	M22
				Jovanović, S., Vujičić, N., „Requirements of the Istanbul Convention in Domestic Criminal Law and Court Practice“, in: D. V. Popović, I. Kunda, Z. Meškić, E. Omerović (eds.) <i>Balkan Yearbook of European and International Law 2021</i> , Springer, Cham, 2022, pp. 213-238.	M13
				Vujičić, N., Drndarević, N., „Offenders and Their Families in a Digital Environment: A Case Study of PCI Sremska Mitrovica“, in: Stevanović, I., Kolaković-Bojović (eds.) <i>Children and the Challenges of the Digital Environment</i> , Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade, 2022, pp. 239-254.	M31
				Stevanović, A., Vujičić, N., „Countries' case studies – Serbia“, in: T. A. Barabás (ed.) <i>Distinguishing Criteria between Petty and High-Ranking Corruption: countries' case studies</i> , National Institute of Criminology, Budapest, 2021, pp. 222-238.	M14

				<p>Pijić, Lj., Vujičić, N., „Redefining the Concept of Security from the Aspect of Modern Imigrations“, <i>Foreign Legal Life</i>, No. 64(4)/20250, pp. 115-132.</p>	M51
				<p>Pijić, Lj., Milićević, M., Vujičić, N., „Characteristics of the Population of Persons with Compulsory Drug Addiction Treatment as a Security Measure in Serbia - A Regional Overview“, in: M. Milićević, I. Stevanović (eds.), <i>Drugs and Drug Addiction: Legal, Criminological, Sociological and Medical Issues</i>, Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade, 2020, pp. 405-425.</p>	M31
				<p>Вујичић, Н., Карић, Т., „Процена ризика и напредовање у третману у казнено-поправном заводу у Сремској Митровици“, <i>Анали Правног факултета у Београду</i>, бр. 68(1)/2020, стр. 170-193.</p>	M24
				<p>Вујичић, Н., „Стање и тенденције криминалитета малолетника у Републици Србији“, <i>Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања</i>, 39(1)/2020, стр. 119-136.</p>	M52
				<p>Stevanović, I., Vujičić, N., „Adequate training of Juveniles Deprived of Liberty: A Step Toward Successful Reintegration“, in: Z. Pavlović (ed.), <i>Yearbook Human Rights Protection: Protection of the Right's of the Child: 30 Years After the Adoption of the Convention on the Rights of the Child, Provincial Protector of Citizens – Ombudsman & Institute of Criminological and Sociological Research, Novi Sad</i>, 2019, 255-282.</p>	M14

				Милићевић, М., Илијић, Ј., Вујичић, Н., „Мере безбедности медицинског карактера: кривичноправни оквир и проблеми у практичној примени“, у: И. Стевановић, Н. Вујичић (ур.), <i>Казнено право и медицина</i> , Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2019, стр. 161-180.	М31
				Вујичић, Н., „Кривична дела примање мита и давање мита у кривичном законодавству и пракси Републике Србије“, у: Ј. Костић, А. Стевановић (ур.), <i>Финансијски криминалитет и корупција</i> , Институт за упоредно право и Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2019, стр. 143-156.	М61
				Вујичић, Н., „Психијатријско лечење и кривично право: примена мере безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи у СПБ Горња Топоница“, <i>Ревија за криминологију и кривично право</i> , бр. 57(2)/2019, стр. 77-97.	М52
				Вујичић, Н., „Проширена права и погодности осуђених лица у КПЗ Сремска Митровица“, у: И. Крстић, М. Лукић (ур.), <i>Идентитетски преображај Србије – прилози пројекту за 2018. годину</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2019, стр. 219-234.	М44
				Стевановић, И., Вујичић, Н., „Рад у јавном интересу и условна осуда са заштитним надзором у Републици Србији и поврат (анализа успешности примене из угла истраживача)“, <i>Цримен</i> , 9(3)/2018, стр. 267-284.	М51

				<p>Вујичић, Н., „Саобраћајни криминалитет – криминолошки аспекти“, у: Р. Васић, Б. Чучковић (ур.) <i>Идентитетски преображај Србије</i> - прилози пројекту за 2017. годину, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2018, стр. 297-313.</p>	M44
				<p>Vujičić, N., „Phenomenological and Etiological Characteristics of Juvenile Crime in Serbia – Comparative Analysis“, <i>Foreign Legal Life</i>, No. 4/2017, pp. 219-238.</p>	M51
				<p>Вујичић, Н., „Утицај третмана на доношење одлуке суда о условном отпусту“, <i>Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања</i>, бр. 36(3)/2017, стр. 95-108.</p>	M52
				<p>Вујичић, Н., „Разбојништво - криминолошки аспекти“, у: Н. Кршљанин (ур.) <i>Идентитетски преображај Србије</i> - прилози пројекту за 2016. годину, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2017, 319-331.</p>	M44
				<p>Стевановић, И., Вујичић, Н., „Условни отпуст – норма, пракса и мере унапређења“, у: С. Бејатовић (ур.) <i>Реформски процеси и Поглавље 23 (годину дана после) – кривичноправни аспекти</i>, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу и INTERMEX, Београд, 2017, стр. 114-128.</p>	M31
				<p>Vujičić, N., „Conditional release: implementation in practice of the courts and the media reporting in the Republic of Serbia in the period from 2011 to 2015“, in: I. Stevanović, O. Pavićević (eds.), <i>Judiciary & Media, Institute of Criminological and Sociological Research</i>, Beograd, 2017, pp. 281-294.</p>	M31

				Вујичић, Н., „Кривичноправни и криминолошки аспекти сексуалног насиља у Републици Србији“, <i>Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања</i> , 35(1)/2016, стр. 119-136.	M52
				Вујичић, Н., „Виктимогене предиспозиције и фактори виктимизације жртава сексуалног насиља“, <i>Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања</i> , бр. 34(2)/2015, стр. 199-231.	M52
47.	Бојана Тодоровић	проф. др Зоран Томић	„Механизми решавања спорова из управних уговора“, 2023.	Todorović B., „Article 90: Transposition and Transitional Measures“, <i>Commentary to Directive 2014/24/EU</i> (eds. R. Caranta, A. Sanchez-Graells), Edward Elgar, Cheltenham – Northampton 2021, pp. 905–911.	M13
				Todorović B., „Article 91: Repeals“, <i>Commentary to Directive 2014/24/EU</i> (eds. R. Caranta, A. Sanchez-Graells), Edward Elgar, Cheltenham – Northampton 2021, pp. 912–915.	M13
				Todorović B., „Article 92: Review“, <i>Commentary to Directive 2014/24/EU</i> (eds. R. Caranta, A. Sanchez-Graells), Edward Elgar, Cheltenham – Northampton 2021, pp. 916–921.	M13
				Todorović B., „Article 93: Entry into force“, <i>Commentary to Directive 2014/24/EU</i> (eds. R. Caranta, A. Sanchez-Graells), Edward Elgar, Cheltenham – Northampton 2021, pp. 922–926.	M13
				Todorović B., „Article 94: Addressees“, <i>Commentary to Directive 2014/24/EU</i> (eds. R. Caranta, A. Sanchez-Graells), Edward Elgar, Cheltenham – Northampton 2021, pp. 927–931.	M13

				Todorović B., „The Story of the Civil Supervisor: A Missed Opportunity to Strengthen Civil Control of Public Procurement in the Republic of Serbia“, <i>Balkan Yearbook of European and International Law</i> (eds. Z. Meškić et al.), Springer, 2020, pp. 147–175.	M13
				Todorović B., „Chronicle on Serbian Administrative Law for 2021“, <i>European Review of Public Law (ERPL/REDP)</i> , Vol. 33, No. 4, winter/hiver 2021, pp. 1431–1454.	M23
				Todorović B., “Chronicle on Serbian Administrative Law for 2019”, <i>European Review of Public Law (ERPL/REDP)</i> , Vol. 31, No. 4, winter/hiver 2019, pp. 1491–1520.	M23
				Todorović B., „Much Ado about the New Law on Personal Data Protection – One Step Closer or Two Steps Further Away from European Standards?“, <i>European Review of Public Law</i> , Vol. 30, No. 4 (110), winter/hiver 2018, pp. 1491–1526.	M23
				Тодоровић Б., Илић Н., „Правно-економска анализа корупције у јавним набавкама – случај Србије у процесу европских интеграција“, <i>Право и привреда</i> , бр. 7–9/2018, стр. 234–250.	M51
				Тодоровић Б., „Вагање између заштите јавног интереса и права на заштиту података о личности – примена европских стандарда у праву Републике Србије“, <i>Идентитетски преображај Србије – Прилози пројекту 2017 – Колективна монографија</i> (ур. Р. Васић, Б. Чучковић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2018, стр. 89–118.	M44

				Todorović B., „The New General Administrative Procedure Act – A Stepping Stone towards a Modern and Efficient Public Administration in Serbia“, <i>European Review of Public Law</i> , Vol. 29, No. 4, (106) 2017, pp. 1411–1443.	M23
<p>*Категоризација публикације према класификацији ресорног Министарства за науку и класификације уметничких резултата а у складу са захтевима допунских стандарда за дато поље</p> <p><i>Напомена:</i> Рецензентска комисија ће, случајним избором, проверити докторску дисертацију (докторски уметнички пројекат) и наведене публиковане резултате</p>					

Табела 6.6.

Назив и број текућих стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Редни број	Назив и евиденциони број пројекта	Домаћи (Д) и међународни (М)	Назив финансијера	Број учесника на пројекту
1.	<i>ALF – Advancing Cooperation on the Foundations of Law Horizon Widera 2021 Twinning Project, 101079177</i>	М	<i>European Research Executive Agency</i>	7 наставника, 2 сарадника, 4 члана ненаставног особља и 1 студент докторских студија
2.	<i>LAWGID – A joint master's program in law and gender, intersectionality and diversity, 101129011</i>	М	<i>Erasmus EDU-2023-EMJM-Design</i>	8 наставника и 1 члан ненаставног особља
3.	<i>BUDGET IT – Building Gender Equality through gender budgeting for Institutional Transformation, 101094391</i>	М	<i>European Research Executive Agency</i>	4 наставника и 4 члана ненаставног особља
4.	<i>Jean Monnet Chair in European Environmental and Climate Change Law E-E-C-L</i>	М	The European Commission Executive Agency for Education, Audiovisual and Culture	6 наставника и 1 асистент
<i>Напомена: Рецензентска комисија ће, случајним избором, проверити уговоре</i>				

Табела 6.7.

Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља

Редни број	Име презиме	Назив установе у којој је ментор запослен са пуним радним временом
1.	Др Дејан Поповић	Универзитет у Београду – Правни факултет
2.	Др Мирко Васиљевић	
3.	Др Зоран Томић	
4.	Др Слободан Марковић	
5.	Др Гордана Илић-Попов	
6.	Др Небојша Јовановић	
7.	Др Драгица Вујадиновић	
8.	Др Александра Јовановић	

9.	Др Милан Шкулић	Универзитет у Београду – Правни факултет
10.	Др Александар Јакшић	
11.	Др Миодраг Јовановић	
12.	Др Зоран Мирковић	
13.	Др Саша Бован	
14.	Др Горан Илић	
15.	Др Наташа Делић	
16.	Др Владимир Павић	
17.	Др Дејан Ђурђевић	
18.	Др Бранко Ракић	
19.	Др Владан Петров	
20.	Др Милена Полојац	
21.	Др Добросав Миловановић	
22.	Др Вук Радовић	
23.	Др Душан Поповић	
24.	Др Игор Вуковић	
25.	Др Ивана Крстић	
26.	Др Бојан Милисављевић	
27.	Др Марко Давинић	
28.	Др Марија Караникић Мирић	
29.	Др Татјана Јованић	
30.	Др Танасије Маринковић	
31.	Др Никола Бодирога	
32.	Др Татјана Јевремовић Петровић	
33.	Др Милош Живковић	
34.	Др Бранко Радуловић	
35.	Др Наташа Петровић Томић	
36.	Др Љубинка Ковачевић	
37.	Др Мирјана Радовић	
38.	Др Мирјана Дреновак Ивановић	

39.	Др Данило Вуковић	Универзитет у Београду – Правни факултет
40.	Др Андреја Катанчевић	
41.	Др Горан Дајовић	
42.	Др Марко Ђурђевић	
43.	Др Војислав Станимировић	
44.	Др Марко Станковић	
45.	Др Владимир Вулетић	
46.	Др Александар Гајић	
47.	Др Бојана Чучковић	
48.	Др Маја Лукић Радовић	
49.	Др Вања Бајовић	
50.	Др Марко Јовановић	
51.	Др Светислав Костић	
52.	Др Јелена Лепетић	
53.	Др Вук Цуцић	
54.	Др Бојан Спаић	
55.	Др Валентина Цветковић Ђурђевић	
56.	Др Милош Станковић	
57.	Др Урош Новаковић	
58.	Др Катарина Доловић Бојић	
59.	Др Сања Глигић	
60.	Др Светислав Јанковић	
61.	Др Далибор Ђукић	
62.	Др Ненад Тешић	
63.	Др Наталија Лукић	
64.	Др Милош Здравковић	
65.	Др Нина Кршљанин	
66.	Др Милена Ђурђевић	
67.	Др Милош Јовановић	
68.	Др Иван Ђокић	

69.	Др Душан Ракитић
70.	Др Филип Бојић
71.	Др Ивана Марковић
72.	Др Снежана Дабић Никићевић
73.	Др Бранка Бабовић Вуксановић
74.	Др Милош Вукотић
75.	Др Никола Илић
76.	Др Ивана Миљуш
77.	Др Новак Вујичић
78.	Др Маша Мишковић
79.	Др Лидија Живковић

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Табела 7.1.

Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Р. Б.	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Ужа научна област за коју је биран
1.	Дејан М. Поповић	Е	9.6.2021.	Финансије и финансијско право
2.	Сима Д. Аврамовић	Е	9.6.2021.	Правна историја
3.	Мирко С. Васиљевић	Е	15.6.2022.	Привредноправна
4.	Небојша Ђ. Јовановић	РП	5.4.2006.	Трговинско право и саобраћајно право
5.	Милан З. Шкулић	РП	15.4.2009.	Кривично право
6.	Миодраг А. Јовановић	РП	16.1.2013.	Теорија права и државе
7.	Зоран С. Мирковић	РП	16.10.2013.	Национална историја државе и права
8.	Саша Б. Бован	РП	20.5.2014.	Социологија права
9.	Горан П. Илић	РП	20.5.2014.	Кривично право
10.	Наташа М. Делић	РП	12.11.2014.	Кривично право
11.	Владимир С. Павић	РП	12.11.2014.	Међународноприватнопра вна
12.	Дејан Б. Ђурђевић	РП	8.4.2015.	Грађанскоправна
13.	Бранко М. Ракић	РП	10.6.2015.	Међународноправна
14.	Владан П. Петров	РП	13.4.2016.	Уставноправна

15.	Милена М. Полојац	РП	26.10.2016.	Правна историја
16.	Добросав М. Миловановић	РП	12.4.2017.	Управноправна
17.	Вук. Г. Радовић	РП	21.3.2018.	Пословноправна
18.	Душан В. Поповић	РП	21.3.2018.	Пословноправна
19.	Игор Р. Вуковић	РП	19.9.2018.	Кривично право
20.	Ивана Ј. Крстић	РП	13.3.2019.	Међународноправна
21.	Бојан М. Милисављевић	РП	13.3.2019.	Међународноправна
22.	Марко С. Давинић	РП	13.3.2019.	Управноправна
23.	Марија П. Караникић Мирић	РП	13.3.2019.	Грађанскоправна
24.	Татјана Љ. Јованић	РП	12.12.2019.	Економија и право
25.	Танасије Ж. Маринковић	РП	19.2.2020.	Уставноправна
26.	Никола Д. Бодирога	РП	19.2.2020.	Грађанскоправна
27.	Татјана М. Јевремовић Петровић	РП	27.5.2020.	Пословноправна
28.	Милош Д. Живковић	РП	10.2.2021.	Грађанскоправна
29.	Бранко Љ. Радуловић	РП	10.2.2021.	Економија и право
30.	Наташа П. Петровић Томић	РП	12.5.2021.	Пословноправна
31.	Љубинка М. Ковачевић	РП	26.1.2022.	Радноправна
32.	Мирјана З. Радовић	РП	13.7.2022.	Пословноправна
33.	Мирјана М. Дреновак- Ивановић	РП	13.7.2022.	Управноправна
34.	Данило С. Вуковић	РП	28.3.2023.	Социологија права
35.	Андреја Б. Катанчевић	РП	24.10.2023.	Правна историја
36.	Горан Д. Дајовић	РП	26.12.2023.	Теорија права и државе
37.	Марко М. Ђурђевић	ВП	12.7.2022.	Грађанскоправна
38.	Војислав Ж. Станимировић	ВП	30.3.2021.	Правна историја
39.	Марко С. Станковић	ВП	26.4.2022.	Уставноправна
40.	Владимир В. Вулетић	ВП	28.3.2023.	Правна историја
41.	Александар В. Гајић	ВП	11.7.2023.	Међународноправна
42.	Бојана Н. Чучковић	ВП	11.7.2023.	Међународноправна
43.	Маја Д. Лукић Радовић	ВП	26.12.2023.	Међународноправна
44.	Вања М. Бајовић	ВП	30.9.2019.	Кривично право
45.	Марко З. Јовановић	ВП	21.5.2020.	Пословноправна
46.	Светислав В. Костић	ВП	21.5.2020.	Јавне финансије и финансијско право
47.	Сања М. Глигић	ВП	28.9.2021.	Правна историја
48.	Јелена Д. Лепетић	ВП	21.5.2020.	Пословноправна
49.	Вук В. Цуцић	ВП	6.10.2020.	Управноправна
50.	Бојан Д. Спаић	ВП	5.5.2021.	Теорија права и државе

51.	Валентина В. Цветковић Ђорђевић	ВП	5.5.2021.	Правна историја
52.	Милош П. Станковић	ВП	5.5.2021.	Правна историја
53.	Урош П. Новаковић	ВП	5.5.2021.	Грађанскоправна
54.	Катарина Г. Доловић Бојић	ВП	15.6.2021.	Грађанскоправна
55.	Светислав Ђ. Јанковић	ВП	18.1.2022.	Пословноправна
56.	Далибор Б. Ђукић	ВП	21.6.2022.	Правна историја
57.	Ненад С. Тешић	ВП	29.11.2022.	Грађанскоправна
58.	Наталија Д. Лукић	ВП	11.7.2023.	Кривично право
59.	Милош И. Здравковић	ВП	29.10.2024.	Теорија права и државе
60.	Нина В. Кршљанин	ВП	29.10.2024.	Правна историја
61.	Милена В. Ђорђевић	Д	25.10.2022.	Пословноправна
62.	Милош Б. Јовановић	Д	6.10.2020.	Међународноправна
63.	Иван С. Ђокић	Д	15.6.2021.	Кривично право
64.	Душан С. Ракитић	Д	25.10.2022.	Правна историја
65.	Филип П. Божић	Д	11.7.2023.	Радноправна
66.	Ивана З. Марковић	Д	24.10.2023.	Кривично право
67.	Снежана П. Дабић Никићевић	Д	5.3.2019.	Грађанскоправна
68.	Бранка И. Бабовић Вуксановић	Д	11.2.2020.	Грађанскоправна
69.	Милош Д. Вукотић	Д	2.2.2021.	Грађанскоправна
70.	Никола Г. Илић	Д	14.12.2021.	Економија и право
71.	Ивана Д. Миљуш	Д	15.3.2022.	Кривично право
72.	Новак В. Вујичић	Д	26.12.2023.	Пословноправна
73.	Маша Б. Мишковић	Д	30.1.2024.	Пословноправна
74.	Лидија О. Живковић	Д	30.1.2024.	Јавне финансије и финансијско право
75.	Данка Д. Стојаковић	НСЈ	18.6.2024.	Страни језик - немачки
76.	Силвана М. Поповић	НСЈ	26.10.2021.	Страни језик – енглески
77.	Катарина Б. Радојковић Илић	НСЈ	31.10.2023.	Страни језик – француски

Табела 7.2.

Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

А. Сарадници у радном односу са пуним или непуним радним временом

Р. Б.	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Ужа научна област за коју је биран
1.	Никола М. Селаковић	А	29.06.2010.	Правна историја
2.	Ђорђе Д. Марковић	А	26.2.2024.	Уставноправна
3.	Валерија Б. Дабетић	АД	27.11.2023.	Социологија права
4.	Бојана Д. Тодоровић	АД	25.12.2023.	Управноправна
5.	Марија П. Влајковић	А	27.12.2021.	Међународноправна
6.	Уна Н. Дивац	А	26.09.2022.	Правна историја
7.	Ивана М. Радисављевић	А	25.9.2023.	Кривично право
8.	Ивана С. Бараћ Миловановић	А	30.10.2023.	Грађанскоправна
9.	Алекса Д. Николић	А	25.9.2023.	Уставноправна
10.	Мила Ђорђевић	А	27.12.2021.	Социологија права
11.	Стефан М. Јовановић	А	27.2.2023.	Међународноприватноправна
12.	Ксенија М. Џипковић	А	27.3.2023.	Грађанскоправна
13.	Александар Д. Цветковић	А	27.9.2024.	Уставноправна
14.	Сава Д. Војновић	А	27.9.2024.	Теорија права и државе
15.	Јелисавета Г. Бољановић	А	27.9.2024.	Грађанскоправна
16.	Никола С. Станковић	А	25.12.2023.	Међународноправна
17.	Вукашин Н. Станојловић	А	25.9.2023.	Правна историја
18.	Алекса Шкундрић	А	26.2.2024.	Кривичноправна
19.	Дарко Стевановић	А	27.9.2024.	Грађанскоправна
20.	Ана Мемети	СН	25.12.2023.	Међународноправна
21.	Ђорђе М. Степић	СН	26.2.2024.	Правна историја
22.	Мина Кузминац	СН	25.9.2023.	Радноправна
23.	Павле Медић	СН	25.9.2023.	Економија и право (економска анализа права)

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Табела 8.1.

Преглед броја студената по степенима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години.

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2023/24)				
			I год.	II год.	III год.	IV год.	збир
ОАС – Основне академске студије							
1.	Право (ДХ)	1500	1354	1712	1287	2406	6759
	Укупан број (ОАС)		1354	1712	1287	2406	6759

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2023/24)		
			*приказани су сви статуси уписа, а не само први упис		
			I год	II год	збир
МАС – Мастер академске студије					
1.	Право	500	1211	/	1211
2.	<i>Master in European Integration</i> 60 ЕСПБ (ДХ)	60	56	/	56
3.	<i>Master in European Integration</i> 120 ЕСПБ (ДХ)	10	1	3	4
4.	<i>Master in Public Procurement Management</i> (ДХ)	50	51	/	51
5.	<i>Law and Gender</i> (ДХ)	60	/	/	/
	Укупан број студената (МАС)	680	1319	3	1322

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2023/24)			
			*приказани су сви статуси уписа, а не само први упис			
			I год.	II год.	III год.	збир
ДС – Докторске академске студије						
1.	Право (ДХ)	50	89	88	100	277
	Укупан број студената (ДС)		89	88	100	277

Укупан број студената ОАС+МАС+ДС	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2023/24)
	2230	8358

Табела 8.2.

Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.2023), а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

* Студенти који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.2023), а завршили студије у предвиђеном року (успешни студенти)

** Студенти уписани у I годину у генерацији успешних студената (из претходне колоне)

*** Однос броја успешних студената и броја уписаних у I годину у генерацији успешних студената у %

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ОАС - Основне академске студије				
1.	Право (ДХ)	73	1236	6%
	Укупно (ОАС)	73	1236	6%

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
МАС – Мастер академске студије				
1.	Право	19	477	3,98%
2.	<i>Master in European Integration</i> 60 ЕСПБ (ДХ)	0	12	0
3.	<i>Master in European Integration</i> 120 ЕСПБ (ДХ)	0	3	0
4.	<i>Master in Public Procurement Management</i> (ДХ)	0	25	0
5.	<i>Law and Gender</i> (ДХ)	/	/	/
	Укупно (МАС)	19	517	3,68%

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ДС - Докторске академске студије				
1.	Право	0	35	0
	Укупно (ДС)	0	35	0

Укупно	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ОАС+МАС+ДС	92	1786	5,15%

Табела 8.3.

Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

*Ниво студија	II год.			III год.			IV год.		
	60	37-60	испод 37	60	37-60	испод 37	60	37-60	испод 37
ОАС	222	326	1164	117	356	814	81	292	2033
МАС	/	2	/	/	/	/	/	/	/
ДС	14	7	70	6	9	87	/	/	/
Укупно	236	335	1234	123	365	901	81	292	2033

* раздвојити нивое студија по пољима (нпр. ОАС – ДХ, ОАС – ТТ, ОАС – ИМТ)

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Табела 9.1.

Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Р. б.	Библиотечке јединице	Број
1.	Књиге на српском језику	66.109
2.	Књиге на страним језицима	96.722
3.	Књиге на језицима националних мањина	-
	УКУПНО	162.831
1.	Монографије на српском језику	-
2.	Монографије на страним језицима	-
3.	Монографије на језицима националних мањина	-
	УКУПНО	-
1.	Часописи на српском језику	126.094
2.	Часописи на страним језицима	234.033
3.	Часописи на језицима националних мањина	-
	УКУПНО	360.127
1.	Уџбеници на српском језику	7.748
2.	Уџбеници на страним језицима	211
3.	Уџбеници на језицима националних мањина	-
	УКУПНО	7.959
СВЕГА		530.917

Табела 9.2.
Попис информатичких ресурса

Р. Б.	Назив, тип	Намена	Број
1.	Рачунари I5	претраживање библиотечног фонда	10
2.	Рачунари I3	за студентску рачунарску учионицу	22
3.	Рачунари, Celeron	за студентску рачунарску учионицу	22
4.	Штампач HP	за студентску рачунарску учионицу	1
5.	Рачунари, Intel I3	наставници	95
6.	Рачунари, Intel I3	администрација	60
7.	Рачунари, Intel I3	послужни	5
8.	Мултифункционални уређај	послужни	4
9.	Рачунари, I3TouchScreen	извођење наставе	2
10.	Пројектор SANYO	извођење наставе	2
11.	Пројектор NEC	извођење наставе	5
12.	Пројектор Vivitek Laser	извођење наставе	9
13.	Пројектор Founder	извођење наставе - преносни	4
14.	Екран LG 4K	извођење наставе	2
15.	Екран LG 4K Signage	Информациони екрани хол	2
16.	Екран NEC	Информациони екрани хол	2
17.	Преносни рачунар I3	извођење наставе	15
18.	Опрема за симултано превођење	употреба у конференцијској сали	1
19.	Видео конференцијски систем AVER	извођење наставе	7
20.	Конференцијски систем CISCO Webex	извођење наставе	1
21.	Бежичне приступне тачке Unifi	Бежични интернет	16
22.	Бежичне приступне тачке Eduroam	Бежични интернет	13
23.	Мрежна прикључна места	Читаоница	98
24.	Скениер Fujitsu-Siemens за књиге	за потребе дигитализације фонда	4
25.	Систем за евиденцију и контролу запослених	контрола уредности извођења наставе	1
26.	Детектори за откривање буџица	контрола студената на испитима	100

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Табела 11.1.

Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

	Просторија	Број	Број места	Површина м ²
1.	Амфитеатар, слушаонице	10	2379	1734,52
2.	Учионице	11	605	635,07
3.	Студентска рачунарска учионица	2	76	100,64
4.	Компјутерска лабораторија	3	12	44,50
5.	Радионице	2		82,77
6.	Библиотека			
	- канцеларије	11		260,62
	- читаонице	4	538	787,69
	- магацини за књиге	3		968,12
	- помоћне просторије	7		451,60
7.	Сале	2	180	240,01
8.	Књижара	1		27,28
9.	Фотокопирница	1		30,35
10.	Продавница сувенира	1		23,98
Укупно				5387,15
11.	Наставнички кабинети	99	126	1710,45
12.	Студентска служба	3	18	202,13
13.	Секретаријат	1	26	193,58
14.	Студентски парламент	4	13	55,91
15.	Наставнички клуб	1	35	52,07
Укупно				2214,14

*Бруто површина којом Правни факултет располаже је **15.749,90 м²**.

Табела 11.2.

Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Р. Б.	Назив, тип	Намена	Број
27.	Рачунари I5	претраживање библиотечког фонда	10
28.	Рачунари I3	за студентску рачунарску учионицу	22
29.	Рачунари, Celeron	за студентску рачунарску учионицу	22
30.	Штампач HP	за студентску рачунарску учионицу	1

31.	Рачунари, <i>Intel I3</i>	наставници	95
32.	Рачунари, <i>Intel I3</i>	администрација	60
33.	Рачунари, <i>Intel I3</i>	послужни	5
34.	Мултифункционални уређај	послужни	4
35.	Рачунари, <i>I3TouchScreen</i>	извођење наставе	2
36.	Пројектор SANYO	извођење наставе	2
37.	Пројектор NEC	извођење наставе	5
38.	Пројектор Vivitek Laser	извођење наставе	9
39.	Пројектор Founder	извођење наставе - преносни	4
40.	Екран LG 4K	извођење наставе	2
41.	Екран LG 4K Signage	Информациони екрани хол	2
42.	Екран NEC	Информациони екрани хол	2
43.	Преносни рачунар I3	извођење наставе	15
44.	Опрема за симултано превођење	употреба у конференцијској сали	1
45.	Видео конференцијски систем AVER	извођење наставе	7
46.	Конференцијски систем CISCO Webex	извођење наставе	1
47.	Бежичне приступне тачке Unifi	Бежични интернет	16
48.	Бежичне приступне тачке Eduroam	Бежични интернет	13
49.	Мрежна прикључна места	Читаоница	98
50.	Скенер <i>Fujitsu-Siemens</i> за књиге	за потребе дигитализације фонда	4
51.	Систем за евиденцију и контролу запослених	контрола уредности извођења наставе	1
52.	Детектори за откривање бубица	контрола студената на испитима	100

СТАНДАРД 15: КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Табела 15.1.

Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Студијски програм	Прва акредитација (датум)	Друга акредитација (датум)	Трећа акредитација (датум)
Право	12.4.2008.	14.2.2014.	14.2.2020.